

Izvješće o solventnosti i finansijskom stanju Grupe CROATIA osiguranje za 2023. godinu

Zagreb, svibanj 2024.

SADRŽAJ

SAŽETAK	2
A. POSLOVANJE I REZULTATI	6
A.1 POSLOVANJE	6
A.2 REZULTATI PREUZIMANJA RIZIKA	10
A.3 REZULTATI ULAGANJA	12
A.4 REZULTATI OSTALIH DJELATNOSTI	13
A.5 SVE OSTALE INFORMACIJE	13
B. SUSTAV UPRAVLJANJA	16
B.1 OPĆE INFORMACIJE O SUSTAVU UPRAVLJANJA	16
B.2 ZAHTJEVI U VEZI S POSLOVNIM UGLEDOM I ISKUSTVOM	26
B.3 SUSTAV UPRAVLJANJA RIZICIMA UKLJUČUJUĆI VLASTITU PROCJENU RIZIKA I SOLVENTNOSTI	28
B.4 SUSTAV UNUTARNE KONTROLE	34
B.5 FUNKCIJA UNUTARNE REVIZIJE	37
B.6 AKTUARSKA FUNKCIJA	38
B.7 IZDVAJANJE POSLOVA	39
B.8 SVE OSTALE INFORMACIJE	40
C. PROFIL RIZIČNOSTI	41
C.1 PREUZETI RIZIK OSIGURANJA	43
C.2 TRŽIŠNI RIZIK	48
C.3 KREDITNI RIZIK	53
C.4 RIZIK LIKVIDNOSTI	55
C.5 OPERATIVNI RIZIK	55
C.6 OSTALI ZNAČAJNI RIZICI	57
C.7 ANALIZA OSJETLJIVOSTI I TESTOVI OTPORNOSTI	61
D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI	62
D.1 IMOVINA	65
D.2 TEHNIČKE PRIČUVE	71
D.3 OSTALE OBVEZE	80
D.4 ALTERNATIVNE METODE VREDNOVANJA	82
D.5 SVE OSTALE INFORMACIJE	82
E. UPRAVLJANJE KAPITALOM	83
E.1 VLASTITA SREDSTVA	83
E.2 POTREBNI SOLVENTNI KAPITAL I MINIMALNI POTREBNI KAPITAL	85
E.3 UPORABA PODMODULA RIZIKA VLASNIČKIH VRIJEDNOSNIH PAPIRA KOJI SE TEMELJI NA TRAJANU PRI IZRAČUNU POTREBNOG SOLVENTNOG KAPITALA	87
E.4 RAZLIKA IZMEĐU STANDARDNE FORMULE I BILO KOJEG UPOTRJEBLJENOG UNUTARNJEG MODELJA	87
E.5 NEUSKLAĐENOST S MINIMALnim POTREBnim KAPITALom I NEUSKLAĐENOST S POTREBnim SOLVENTnim KAPITALom	87
E.6 SVE OSTALE INFORMACIJE	87
F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT)	88

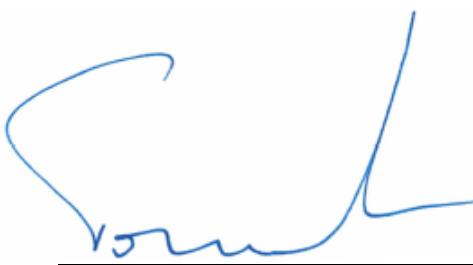
Uprava društva CROATIA osiguranje d.d., Zagreb, odgovorna je za sastavljanje ovog *Izvješća o solventnosti i financijskom stanju Grupe CROATIA osiguranje za 2023. godinu* sukladno zahtjevima Zakona o osiguranju i Delegirane uredbe (EU) 2015/35, kao i njezinih kasnijih izmjena i dopuna. Izvješće je izrađeno u skladu s financijskim izvještajima Grupe na dan 31.12.2023. godine te daje istinit i vjeran prikaz položaja Grupe u 2023. godini.

7. svibnja 2024. godine

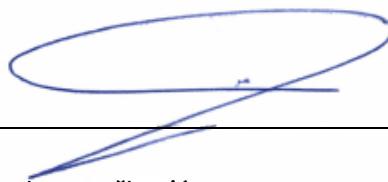
Za i u ime društva CROATIA osiguranje d.d.

Luka Babić
Član Uprave

Davor Tomašković
Predsjednik Uprave

Robert Vučković
Član Uprave

CROATIA osiguranje d.d.
Vatroslava Jagića 33
10 000 Zagreb
Republika Hrvatska

SAŽETAK

CROATIA osiguranje d.d. (dalje u tekstu: Matično društvo ili samo Društvo) matično je društvo **Grupe CROATIA osiguranje** (dalje u tekstu: Grupa) te je izradilo ovo *Izvješće o solventnosti i finansijskom stanju Grupe CROATIA osiguranje za 2023. godinu* (dalje u tekstu: Izvješće) u skladu s člankom 336. Zakona o osiguranju te zahtjevima članaka 359. – 364. Delegirane uredbe (EU) 2015/35, kao i njezinih kasnijih izmjena i dopuna, dok struktura ovog Izvješća prati strukturu iz Dodatka XX Delegirane uredbe. Svi iznosi iskazani su u tisućama u valuti EUR. Na dan 01.01.2023. godine euro je postao službena novčana jedinica i zakonsko sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj. Fiksni tečaj konverzije određen je na 7,53450 HRK za jedan EUR. U Izvješću su prikazane usporedne kvalitativne i kvantitativne informacije s prethodnim razdobljem, 2022. godinom. Usporedna razdoblja i stanja u izvješću preračunata su korištenjem konverzijskog tečaja.

POSLOVANJE I REZULTATI

Na dan 01.01.2023. godine **euro je postao službena novčana jedinica** i zakonsko sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj, a od istog datuma u primjeni su i **novi međunarodni računovodstveni standardi MSFI 17 i MSFI 9**. Primjena standarda finansijskog izvješćivanja MSFI 17 utjecala je na drugaćiji način izračuna ključnih pokazatelja poslovanja poput prihoda, kombiniranog omjera i neto dobiti. MSFI 17 je značajno utjecao na promjene u računovodstvu za ugovore o osiguranju i reosiguranju te je kao rezultat toga, primijenjen retroaktivni pristup te su prepravljeni usporedni iznosi za 2022. godinu.

Poslovanje Grupe na 31.12.2023. godine odvija se uz snažnu kapitalnu adekvatnost, pri čemu **SCR omjer iznosi visokih 245%**. U 2023. godini Grupa je iskazala dobit prije poreza u iznosu od 69.174 tis. EUR (2022.: 69.540 tis. EUR), dok **dobit nakon poreza i udjela manjinskih dioničara iznosi 58.453 tis. EUR** (2022.: 58.277 tis. EUR). Prihodi od ugovora o osiguranju iznose 476.396 tis. EUR što je rast od 11,16%, dok su rashodi od ugovora o osiguranju porasli za 15,72% i iznose 442.601 tis. EUR. Od toga osigуратeljni prihod neživotnih osiguranja iznosi 464.151 mil. EUR te se povećao za 11,02%, dok osigurateljni prihod životnih osiguranja iznosi 12.245 mil. EUR te se povećao za 16,41%.

Od ostalih značajnijih događaja u 2023. godini s utjecajem na poslovanje Grupe, izdvaja se nastavak rata u Ukrajini i sankcije nametnute Rusiji te sukobi na Bliskom istoku koji su bili dodatni pokretač porasta globalne neizvjesnosti. Na daljnji razvoj osigurateljnog tržišta značajan utjecaj, osim navedenih geopolitičkih previranja, imat će klimatske promjene, inflacija te kretanje kamatnih stopa.

U 2023. godini nastavljaju se unaprjeđenja u području digitalnog korisničkog iskustva te je u Matičnom društvu lansiran novi program pogodnosti Spektar koji predstavlja inovaciju na tržištu osiguranja. Riječ je o jedinstvenoj ponudi paketa koja spajanjem više polica osiguranja u kućanstvu omogućuje uštede i dodatne pogodnosti na jednostavan i transparentan način. U studenom 2023. godine, Društvo je predstavilo i inovaciju korištenja umjetne inteligencije (AI) u procjeni šteta na motornim vozilima, a značajna su i daljnja ulaganja u zdravstveni segment.

Detaljnije informacije o značajnijim poslovnim događajima kao i ostvarenim rezultatima poslovanja dane su u *Poglavlju A*.

SAŽETAK

SUSTAV UPRAVLJANJA

U Grupi je uspostavljen odgovarajući sustav upravljanja koji obuhvaća primjerenu organizacijsku strukturu, sustav unutarnjih kontrola te sustav upravljanja rizicima. Uspostavljene su sve **ključne funkcije** propisane Zakonom: funkcija upravljanja rizicima, funkcija praćenja usklađenosti, funkcija unutarnje revizije te aktuarska funkcija. Značajan dio sustava upravljanja rizicima je usmjeren na **praćenje adekvatnosti kapitala**, odnosno održavanje potrebne razine kapitala koji odgovara opsegu i vrstama preuzetih poslova osiguranja uz uvažavanje svih finansijskih, operativnih, poslovnih i drugih rizika i događaja kojima je Grupa izložena. Sastavni dio poslovne strategije i poslovnog planiranja je provedba **vlastite procjene rizika i solventnosti (ORSA)** koja se kontinuirano uzima u obzir prilikom donošenja strateških odluka Grupe. Matično društvo na odgovarajući način provodi ORSA-u na razini Grupe, a prilikom definiranja metodološkog pristupa vodi se principima materijalnosti i proporcionalnosti, posebno uvažavajući činjenicu da profil rizičnosti Grupe najviše određuje upravo profil rizičnosti Matičnog Društva.

Osim najmanje na godišnjoj razini, kontinuirano se i kroz cijelu poslovnu godinu primjenjuju ORSA tehnike, odnosno ORSA pristup prilikom razmatranja važnijih poslovnih odluka. U 2023. godini nije bilo potrebe za provedbom izvanredne ORSA-e, unatoč značajnim nepovoljnim događajima na globalnoj razini. Kako je bilo vidljivo tijekom godine, navedeni događaji nisu značajno utjecali na profil rizičnosti Grupe te nisu uzrokovali značajne promjene omjera solventnosti.

Detaljnije informacije o sustavu upravljanja dane su u *Poglavlju B*.

PROFIL RIZIČNOSTI

Profil rizičnosti Grupe u bitnome čine preuzeti rizik osiguranja (neživotnih, životnih i zdravstvenih osiguranja), tržišni rizik, kreditni rizik, rizik likvidnosti te operativni rizik koji uključuje kibernetički rizik i rizik usklađenosti. Predmetnim rizicima Grupa redovito upravlja u svome poslovanju, a primjenom odredbi standardne formule za odgovarajuće rizike kreiraju se kapitalni zahtjevi. Od ostalih materijalno značajnih rizika, prepoznaje se izloženost strateškom riziku, riziku ugleda (reputacijski rizik), riziku eksternalizacije i riziku održivosti. Također redovito se prate tzv. eksterni faktori rizika (rizici makroekonomskog, zakonodavnog, političkog, socijalnog i tehnološkog okruženja) koji su većinom kvalitativne prirode te koreliraju, odnosno utječu na ostale rizike. Posebno je važno istaknuti da je profil rizičnosti Grupe u bitnome određen profilom rizičnosti Matičnog društva s obzirom na doprinos Matičnog društva Grupi po svim relevantnim pokazateljima i rizicima. Tijekom 2023. godine, nije bilo značajnijih promjena u profilu rizičnosti u odnosu na prethodnu godinu. Pokrivenost potrebnog solventnog kapitala prihvatljivim vlastitim sredstvima na 31.12.2023. godine iznosi 245%, a kroz ostatak 2023. godine bila je na razinama iznad 279%.

SCR se računa primjenom standardne formule u skladu sa Solventnosti II. Pad SCR-a u odnosu na prethodnu godinu najvećim je dijelom rezultat smanjenja kapitalnog zahtjeva za tržišni rizik. Ulaskom RH u eurozonu, valutni rizik koji izaziva valuta EUR je u potpunosti eliminiran čime je kapitalni zahtjev za valutni rizik značajno smanjen u odnosu na prethodnu godinu. Dodatno, državne obveznice RH denominirane u valuti EUR postale su nerizične, što je dovelo do smanjenja kapitalnog zahtjeva rizika raspona te rizika koncentracije.

Prema visini kapitalnih zahtjeva po modulima rizika, Grupa je najviše izložena tržišnom riziku te preuzetom riziku neživotnog osiguranja.

SAŽETAK

Tablica 1. Potrebni solventni kapital Grupe
(u 000 EUR)

Kapitalni zahtjevi prema modulima	2023.	2022.
SCR DIVERZIFICIRAN	216.533	228.467
Prilagodba za odgođene poreze	(22.903)	(43.400)
Operativni rizik	15.900	14.834
BSCR	223.536	257.033
Tržišni rizik	152.453	190.158
Rizik neispunjerenja obveza druge ugovorne strane	21.431	33.203
Preuzeti rizik životnog osiguranja	7.631	9.656
Preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja	17.407	17.108
Preuzeti rizik neživotnog osiguranja	107.418	98.041
Diversifikacija	(82.805)	(91.133)
CR_OFS	3.650	3.650
SCR_OSTALI	44.499	47.280
SCR Grupe	264.681	279.397

Detaljnije informacije o profilu rizičnosti dane su u *Poglavlju C*.

VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Vrednovanje imovine i obveza za potrebe solventnosti (SII vrednovanje) provedeno je u skladu s primjenjivim propisima te ukupna imovina vrednovana za potrebe solventnosti iznosi 1.740.091 tis. EUR i manja je za 5.663 tis. EUR u odnosu na ukupnu imovinu vrednovanu po MSFI-u (Međunarodni standardi finansijskog izvještavanja). Najznačajnija razlika proizlazi iz ulaganja u nekretnine i ulaganja u zajmove zbog drugačije metode konsolidacije. Značajne razlike na strani imovine zbog različitog vrednovanja prisutne su u stawkama: ulaganja u državne obveznice, ulaganja u društva kćeri i potraživanja od osiguranika i posrednika. Na strani obveza, značajna razlika proizlazi iz vrednovanja tehničkih pričuva što je rezultat različitih metodologija koje propisuju MSFI s jedne i Solventnost II s druge strane.

Tablica 2. Razlike u SII vrednovanju imovine i obveza u odnosu na MSFI
(u 000 EUR)

	2023.	2022.
Kapital i rezerve prema MSFI	765.158	713.225
Razlika u vrednovanju imovine po SII u odnosu na MSFI	(5.663)	(14.442)
Razlika u vrednovanju tehničkih pričuva po SII u odnosu na MSFI	22.920	(4.376)
Razlika u vrednovanju ostalih obveza po SII u odnosu na MSFI	(18.406)	(20.572)
Ukupna prihvatljiva sredstva prema Solventnosti II	764.009	673.836
Predvidiva dividenda	114.874	0
Ukupna prihvatljiva sredstva prema Solventnosti II	649.135	673.836

Detaljnije informacije o vrednovanju imovine i obveza dane su u *Poglavlju D*.

SAŽETAK

UPRAVLJANJE KAPITALOM

U 2023. godini Grupa je poslovala s **visokim stopama adekvatnosti kapitala**. Na 31.12.2023. godine prihvatljiva vlastita sredstva za pokriće SCR-a ukupno iznose **649.135 tis. EUR**, dok **potrebni solventni kapital (SCR)** iznosi **264.681 tis. EUR**. Omjer između prihvatljivih vlastitih sredstava koja služe za pokriće potrebnog solventnog kapitala i SCR-a (tzv. SCR omjer ili stopa adekvatnosti kapitala) iznosi **245%**.

Povećanje stope adekvatnosti kapitala od **4 postotna boda** u odnosu na prethodnu godinu rezultat je nešto većeg pada SCR-a (-5%) od pada prihvatljivih vlastitih sredstava (-4%). Navedeni pad prihvatljivih vlastitih sredstava rezultat je predvidivih dividendi dok je smanjenje SCR-a najvećim dijelom rezultat pada kapitalnog zahtjeva za tržišni rizik. Ulaskom RH u eurozonu, valutni rizik koji izaziva valuta EUR je u potpunosti eliminiran čime je kapitalni zahtjev za valutni rizik značajno smanjen u odnosu na prethodnu godinu, a budući su državne obveznice RH denominirane u valuti EUR postale nerizične, smanjeni su kapitalni zahtjevi i za rizik raspona i rizik koncentracije. Sva vlastita sredstva Grupe prihvatljiva za pokriće SCR-a nalaze se u **kategoriji 1** koja predstavlja najvišu kvalitetu vlastitih sredstava.

Tablica 3. SCR omjer Grupe

(ooo EUR)

	2023.	2022.
Prihvatljiva vlastita sredstva za pokriće SCR	649.135	673.836
Kategorija 1	649.135	673.836
Kategorija 2	0	0
Kategorija 3	0	0
SCR	264.681	279.397
SCR omjer	245%	241%

Prihvatljiva vlastita sredstva za pokriće MCR-a ukupno iznose **639.022 tis. EUR**, dok je **minimalni potrebni kapital (MCR) 82.333 tis. EUR**. Omjer prihvatljivih vlastitih sredstva za pokriće minimalnog potrebnog kapitala i MCR-a (tzv. MCR omjer) iznosi vrlo visokih **776%** (2022.: 835%). Također, vlastita sredstva Grupe prihvatljiva za pokriće MCR-a su u kategoriji 1.

Tablica 4. MCR omjer Grupe

(u 000 EUR)

	2023.	2022.
Prihvatljiva vlastita sredstva za pokriće MCR	639.022	664.017
Kategorija 1	639.022	664.017
Kategorija 2	0	0
Kategorija 3	0	0
MCR	82.333	79.498
MCR omjer	776%	835%

Detaljnije informacije o upravljanju kapitalom dane su u *Poglavlju E*.

Sastavni dio ovog Izvješća su i **kvantitativni obrasci (tzv. QRT)** propisani za javnu objavu koji se nalaze u *Poglavlju F*.

A. POSLOVANJE I REZULTATI

A.1 POSLOVANJE

CROATIA osiguranje Grupu (dalje u tekstu: **Grupa**) čini CROATIA osiguranje d.d. kao Matično društvo Grupe sa svojim povezanim društvima, kako je navedeno kasnije u tekstu.

CROATIA osiguranje d.d. (dalje u tekstu: **Matično društvo ili samo Društvo**) sa sjedištem u Zagrebu, Vatroslava Jagića 33, upisano je u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu pod matičnim brojem subjekta (MBS): 080051022 te OIB-om: 26187994862. Osnovni kontakt podaci Društva su:

- **web:** www.crosig.hr;
- **e-mail:** info@crosig.hr;
- **tel:** 072 00 1884.

Temeljni kapital Društva upisan je u registar Trgovačkog suda u Zagrebu, u nominalnoj vrijednosti u iznosu od 79.924 tis. EUR, a sastoji se od 429.697 dionica nominalne vrijednosti 186,00 EUR, koje su u cijelosti uplaćene u novcu. Navedene dionice odnose se na redovne i povlaštene, pri čemu su, s obzirom na zajamčenu isplatu dividendi, povlaštene dionice klasificirane kao financijske obveze. Sukladno važećem Statutu Društva, ograničenje prava glasa dioničara ili djelomično ograničenje prava glasa, ne postoji. Članovi Uprave i Nadzornog odbora Društva nisu imatelji dionica Društva. Društvo nema vlastitih dionica, niti je Glavna skupština Društva ovlastila Društvo na stjecanje vlastitih dionica.

Glavni poslovni segmenti Grupe su **poslovi osiguranja i reosiguranja**. Od drugih značajnijih poslova Grupa također obavlja i poslove **upravljanja mirovinskim fondovima, tehničkih pregleda, pružanja medicinskih usluga poliklinika te upravljanje nekretninama**. Poslovi osiguranja obavljaju se u segmentima neživotnih i životnih osiguranja.

U okviru predmeta poslovanja, Grupa također obavlja i sljedeće poslove:

- poslove nuđenja udjela investicijskih fondova te poslove ponude mirovinskih programa dobrovoljnih mirovinskih fondova i mirovinskih osiguravajućih društava sukladno odredbama zakona kojima se uređuje nuđenje udjela investicijskih fondova i ponuda mirovinskih programa,
- poslove distribucije osiguranja za druga društva za osiguranje,
- poslove koji su u neposrednoj ili posrednoj vezi s poslovima osiguranja,
- poslove kreditnog posredovanja u skladu s propisima kojima se uređuje poslovanje kreditnih posrednika.

Od 2004. godine dionice Matičnog društva uvrštene su na Službeno tržište Zagrebačke burze d.d., Zagreb.

Značajno zemljopisno područje u kojem Grupa obavlja svoje djelatnosti je **Republika Hrvatska**. Grupa je u 2023. godini poslovala i u sljedećim zemljopisnim područjima:

- Bosna i Hercegovina;
- Republika Sjeverna Makedonija;
- Republika Slovenija (putem podružnice Matičnog društva);
- Republika Srbija.

A. POSLOVANJE I REZULTATI

Podružnica Matičnog društva u Republici Sloveniji u pravnom prometu posluje pod tvrtkom CROATIA osiguranje d.d. podružnica Ljubljana, na hrvatskom jeziku te CROATIA ZAVAROVANJE d.d. podružnica Ljubljana, na slovenskom jeziku. Sukladno odluci, a radi učinkovitijeg poslovanja, Društvo je u postupku zatvaranja podružnice Ljubljana. Društvo će i dalje poslovati u Sloveniji putem prekograničnog distribuiranja osiguranja na temelju slobode pružanja usluga sukladno zakonskoj regulativi, što znači da nastavlja pružati osigurateljne usluge u prijavljenim vrstama osiguranja temeljem slobode pružanja usluga svim trenutnim i budućim korporativnim klijentima u Sloveniji.

Nadzorno tijelo nadležno za nadzor Grupe (kao i Društva) je **Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga** (dalje u tekstu: **HANFA ili Agencija**), Franje Račkoga 6, Zagreb. Osnovni kontakt podaci HANFA-e su:

- web: www.hanfa.hr;
- e-mail: info@hanfa.hr;
- tel: +385 1 6173 200.

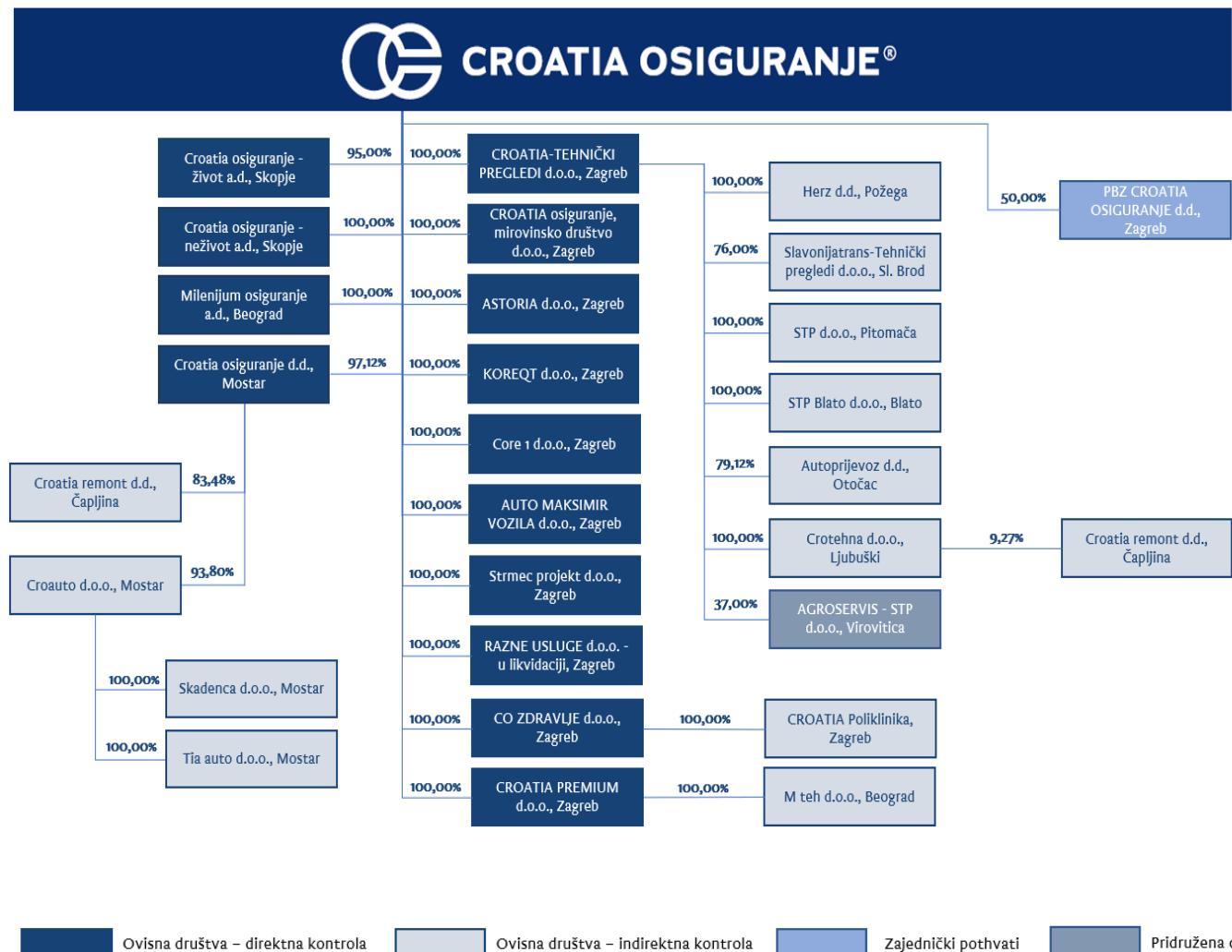
Vanjski revizor Grupe (kao i Društva) je **Deloitte d.o.o., Zagreb** (dalje u tekstu: **Deloitte Hrvatska ili Revizor**), Radnička cesta 80. Osnovni kontakt podaci Revizora su:

- web: www2.deloitte.com;
- tel: +385 1 2351 900.

Vlasnici kvalificiranih udjela u Matičnom društvu su **Adris grupa d.d., Rovinj sa 66,96% udjela** u kapitalu i **Republika Hrvatska s 30,1% udjela** u kapitalu. Grupa odnosno Matično društvo posluje u sastavu **Adris grupe**, koja je jedna od vodećih hrvatskih i regionalnih kompanija. Adris grupa je organizirana u tri strateške poslovne jedinice: turizam, osiguranje i zdrava hrana. U sastavu Adris grupe posluje i Abilia d.d., utemeljena 2006. godine, kao tvrtka za upravljanje investicijskim projektima i nekretninama Adris grupe u cjelini. Osim što ulaže u postojeće poslove, 2023. godine Adris grupa širi proizvodni portfelj na obnovljive izvore energije, čime se svrstava i u red lidera zelene tranzicije u regiji. Početkom 2014. godine, Adris grupa je postala većinskim vlasnikom Matičnog društva, čime Adris postaje i regionalni lider na tržištu osiguranja.

U svim ovisnim društvima Grupe Matično društvo je jedini vlasnik kvalificiranog udjela, a u većini ovisnih društava je i jedini vlasnik. U zajedničkom ulaganju u PBZ Croatia osiguranje d.d., Zagreb, uz Društvo, drugi imatelj kvalificiranog udjela (50%) je Privredna banka Zagreb d.d.

A. POSLOVANJE I REZULTATI

Obuhvat Grupe u konsolidiranim finansijskim izvješćima i za potrebe solventnosti se podudaraju, no različite su metode konsolidacije. Grupa za potrebe izračuna solventnosti na razini grupe koristi tzv. **metodu 1** (metoda konsolidacije) iz članka 315. Zakona o osiguranju.

Naime, konsolidirani podaci u finansijskim izvješćima obuhvaćaju punu konsolidaciju svih ovisnih društava i društava unuka Matičnog društva te konsolidaciju metodom udjela društava PBZ Croatia osiguranje d.d. i STP AGROSERVIS d.o.o., Virovitica, dok su konsolidirani podaci za potrebe solventnosti utvrđeni punom konsolidacijom ovisnih društava koja obavljaju poslove osiguranja i društava za pomoćne usluge, a vrijednosti svih ostalih povezanih društava Matičnog društva i ovisnih društava u konsolidiranoj bilanci utvrđene su sukladno članku 335. Delegirane uredbe, primjenom prilagođene metode udjela odnosno metode udjela prema sektorskim pravilima. Potpunosti radi, u nastavku su navedene metode konsolidacije za potrebe izrade konsolidiranih finansijskih izvješća i za potrebe solventnosti za pojedine članice Grupe.

A. POSLOVANJE I REZULTATI

Tablica A.1.1. Metode konsolidacije za potrebe konsolidiranih finansijskih izvješća i za potrebe solventnosti

Članice Grupe	MSFI metoda konsolidacije	SII metoda konsolidacije
Ovisna društva		
Milenijum osiguranje a.d., Beograd	Puna konsolidacija	Puna konsolidacija čl. 335, st. 1, t. (a) DU*
Croatia osiguranje d.d., Mostar	Puna konsolidacija	Puna konsolidacija čl. 335, st. 1, t. (a) DU*
- Croatia remont d.d., Čapljina	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
- Croauto d.o.o., Mostar	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
- Skadence d.o.o., Mostar	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
- Tia auto d.o.o., Mostar	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
Croatia osiguranje – život a.d., Skopje	Puna konsolidacija	Puna konsolidacija čl. 335, st. 1, t. (a) DU*
Croatia osiguranje – neživot a.d., Skopje	Puna konsolidacija	Puna konsolidacija čl. 335, st. 1, t. (a) DU*
CROATIA-TEHNIČKI PREGLEDI d.o.o., Zagreb	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
- Herz d.d., Požega	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
- Slavonijatrans-Tehnički pregledi d.o.o., Sl. Brod	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
- STP Pitomača, Pitomača	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
- STP Blato	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
- Autoprijevoz d.d.	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
- Crotehna d.o.o., Ljubuški	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
- Croatia remont d.d., Čapljina	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
CROATIA osiguranje, mirovinsko društvo d.o.o., Zagreb	Puna konsolidacija	Metoda udjela prema sektorskim pravilima čl. 335, st. 1, t. € DU*
CROATIA PREMIUM d.o.o., Zagreb	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
- M teh d.o.o., Beograd	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
Core 1 d.o.o., Zagreb	Puna konsolidacija	Puna konsolidacija čl. 335, st. 1, t. (a) DU*
AUTO MAKSIMIR VOZILA d.o.o.	Puna konsolidacija	Puna konsolidacija čl. 335, st. 1, t. (a) DU*
Strmec projekt d.o.o., Samobor	Puna konsolidacija	Puna konsolidacija čl. 335, st. 1, t. (a) DU*
KOREQT d.o.o. (ranije CO LOGISTIKA d.o.o.)	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
CO ZDRAVLJE d.o.o.	Puna konsolidacija	Puna konsolidacija čl. 335, st. 1, t. (a) DU*
- CROATIA Poliklinika, Zagreb	Puna konsolidacija	Puna konsolidacija čl. 335, st. 1, t. (a) DU*
ASTORIA d.o.o.	Puna konsolidacija	Puna konsolidacija čl. 335, st. 1, t. (a) DU*
RAZNE USLUGE d.o.– - u likvidaciji Zagreb	Puna konsolidacija	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*
Zajednički pothvati:		
PBZ CROATIA OSIGURANJE d.d., Zagreb	Konsolidacija metodom udjela	Metoda udjela prema sektorskim pravilima čl. 335, st. 1, €(e) DU*
Pridružena društva:		
STP AGROSERVIS d.o.o., Virovitica	Konsolidacija metodom udjela	Prilagođena metoda udjela čl. 335, st. 1, t. (f) DU*

* DU označava Delegiranu uredbu (EU) 2015/35.

A. POSLOVANJE I REZULTATI

A.2 REZULTATI PREUZIMANJA RIZIKA

Grupa je inicijalno primijenila MSFI 17, uključujući sve posljedične izmjene i dopune ostalih standarda, od 1. siječnja 2023. godine. MSFI 17 je značajno utjecao na promjene u računovodstvu za ugovore o osiguranju i reosiguranju te kao rezultat toga, Grupa je primijenila retroaktivni pristup te prepravila usporedne iznose i prezentirala dodatno izvještaj o finansijskom položaju na dan 1. siječnja 2022. godine.

Priznavanje, mjerjenje i prezentacije ugovora o osiguranju

MSFI 17 utvrđuje načela za priznavanje, mjerjenje, prezentiranje i objavljivanje ugovora o osiguranju, ugovora o reosiguranju i ugovora o ulaganju s obilježjima diskrecijskog sudjelovanja te je uveden model koji mjeri grupe ugovora na temelju procjene o sadašnjoj vrijednosti budućih novčanih tokova za koje se очekuje da će nastati kako Grupa ispunjava ugovore, ispravku vrijednosti za nefinansijski rizik te marže za ugovorenou uslugu. Finansijski prihodi i rashodi iz ugovora o osiguranju i reosiguranju, raščlanjeni su na dio koji se priznaje u računu dobiti i gubitka te dio koji se priznaje kroz ostalu sveobuhvatnu dobit te su prikazani odvojeno od prihoda iz ugovora o osiguranju i rashoda od usluga o osiguranju. Detaljnije informacije o značajnim računovodstvenim politikama kao i rezultatima poslovanja po pojedinim segmentima poslovanja, dani su u *Godišnjem izvješću Društva za 2023. godinu*.

Na 31.12.2023. godine **poslovanje Grupe se odvija uz snažnu kapitalnu adekvatnost, pri čemu SCR omjer iznosi 245%**. U 2023. godini Grupa je iskazala **dobit prije poreza u iznosu od 69.174 tis. EUR**, što predstavlja pad od 0,53% u odnosu na prethodnu godinu, dok dobit nakon poreza iznosi **58.453 tis. EUR**, što predstavlja rast od 0,30% u odnosu na prethodnu godinu. Prihodi od ugovora o osiguranju iznose 476.396 tis. EUR što je rast od 11,16% dok su rashodi od ugovora o osiguranju porasli za 15,72% i iznose 442.601 tis. EUR.

U nastavku su prikazane sve ključne stavke Računa dobiti i gubitka.

Tablica A.2.1. Račun dobiti i gubitka

(u 000 EUR)

Račun dobiti i gubitka - ključne stavke	2023.	Prepravljeno 2022.	Δ23/22
Prihodi od ugovora o osiguranju	476.396	428.583	11,16%
Rashodi od ugovora o osiguranju	(442.601)	(382.491)	15,72%
Neto rezultat ugovora o (pasivnom) reosiguranju	(8.542)	(13.433)	-36,41%
Rezultat iz ugovora o osiguranju	25.252	32.658	-22,68%
Neto prihod od ulaganja	59.762	49.048	21,84%
Neto finansijski rezultat od ugovora o osiguranju i (pasivnog) reosiguranja	(6.116)	2.523	-342,44%
Ostali prihodi	30.629	28.603	7,08%
Ostali finansijski rashodi	(1.815)	(1.737)	4,50%
Ostali poslovni rashodi	(40.319)	(42.952)	-6,13%
Udio u dobiti društava koja se konsolidiraju metodom udjela, neto od poreza	1.781	1.395	27,65%
DOBIT PRIJE POREZA	69.174	69.540	-0,53%
Porez na dobit	(10.721)	(11.263)	-4,81%
DOBIT TEKUĆE GODINE	58.453	58.277	0,30%

A. POSLOVANJE I REZULTATI

Rezultati preuzimanja rizika prikazani su u nastavku kroz analizu prihoda od osiguranja po vrsti osiguranja i analizu rashoda od ugovora o osiguranju.

Tablica A.2.2. Prihodi od osiguranja po vrsti osiguranja

(u 000 EUR)

	2023.	2022.
Osiguranje od požara i ostala osiguranja imovine	116.769	117.004
Osiguranje od odgovornosti za uporabu motornih vozila	127.782	112.262
Ostala osiguranja motornih vozila	80.812	65.237
Osiguranje medicinskih troškova	64.702	56.601
Ostala osiguranje od odgovornosti	19.612	17.343
Osiguranje zaštite prihoda	19.732	17.981
Pomorsko osiguranje, osiguranje zračnih letjelica i transportno osiguranje	13.715	11.995
Osiguranje raznih finansijskih gubitaka	7.581	8.102
Ostala neživotna osiguranja	13.446	11.540
Ukupno neživotna osiguranja	464.151	418.064
Životno osiguranje	7.348	6.716
Ostala životna osiguranja	4.896	3.802
Ukupno životna osiguranja	12.245	10.518
Sveukupno	476.396	428.583

Najveće povećanje prihoda od osiguranja ostvareno je kod osiguranja od odgovornosti za upotrebu motornih vozila i ostalih osiguranja motornih vozila dok je blaže smanjenje premije ostvareno kod osiguranja od raznih finansijskih gubitaka i osiguranja od požara i ostalih osiguranja imovine.

Tablica A.2.3. Rashodi od ugovora o osiguranju

(u 000 EUR)

	2023.	Prepravljeno 2022.
Nastale štete	299.289	231.036
Ostali rashodi od pružanja usluga osiguranja	73.065	69.287
Ostali rashodi vezani uz prodaju osiguranja	47.780	47.446
Provizije	46.582	42.069
Gubici i otpuštanje gubitaka po osnovi neprofitabilnih ugovora	(2.210)	2.921
Promjena obveza za nastale štete	(21.906)	(10.269)
Sveukupno	442.601	382.491

A. POSLOVANJE I REZULTATI

A.3 REZULTATI ULAGANJA

Neto prihodi od ulaganja u 2023. godini iznose 59.762 tis. EUR te predstavljaju povećanje od 21,84% u odnosu na prethodnu godinu. Neto prihodi od ulaganja povećali su se za 10.714 tis. EUR, najvećim dijelom kao rezultat rasta neto dobitaka od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka te rasta kamatnog prihoda izračunatog metodom efektivne kamatne stope.

Tablica A.3.1. Neto prihod od ulaganja

(u 000 EUR)

	2023.	2022.
Kamatni prihod izračunat metodom efektivne kamatne stope	30.793	25.686
Ostali neto prihodi/rashodi od ulaganja	5.470	6.538
Neto dobici/gubici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	6.237	(1.166)
Prihodi od ulaganja u nekretnine	16.780	13.927
Neto umanjenje/otpuštanje umanjenja vrijednosti finansijske imovine	1.493	1.161
Neto tečajne razlike	(1.012)	2.902
Ukupno	59.762	49.048

Kamatni prihod izračunat metodom efektivne kamatne stope odnosi se na neto prihode od kupona i amortizacije na obveznice, zatim na kamatne prihode od depozita i zajmova. Kamatni prihod je veći za 5.107 tis. EUR u odnosu na prethodnu godinu najvećim dijelom kao posljedica (jednokratnog) prihoda od zateznih kamata na zajmove i većih kamatnih prihoda na obveznice i depozite.

Ostali neto prihodi/rashodi od ulaganja odnose se na prihode od dividendi, neto realizirane dobitke/gubitke od finansijske imovine koja se vodi po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, troškove osoblja ulaganja, režijske troškove ulagačkih nekretnina, troškove platnog prometa te ostale prihode i troškove od UL fondova. Ostali neto prihodi/rashodi od ulaganja u 2023. godini manji su za 1.067 tis. EUR kao rezultat izostanka realiziranih neto dobitaka/gubitaka od prodaja instrumenata klasificiranih FVOCl.

Neto dobici/gubici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka uključuje finansijsku imovinu klasificiranu kao FVPL i to najvećim dijelom investicijske fondove i derivativnu finansijsku imovinu. U 2023. godini povećanje od 7.404 tis. EUR najvećim dijelom se odnosi na povećanje vrijednosti investicijskih fondova klasificiranih kao FVPL te smanjenja realiziranih gubitaka od derivativne finansijske imovine.

Tablica A.3.2. Neto dobici/gubici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

(u 000 EUR)

	2023.	2022.
Neto nerealizirani dobici/gubici	4.051	836
Kamatni prihod	1.115	25
Realizirani dobici/gubici od prodaje	1.071	(2.027)
Ukupno	6.237	(1.166)

A. POSLOVANJE I REZULTATI

Prihodi od ulaganja u nekretnine uključuju prihode od najma te prihode/rashode od prodaje i vrijednosnog usklađenja nekretnina.

Neto umanjenje/otpuštanje umanjenja vrijednosti finansijske imovine odnosi se na usklađenja po očekivanim kreditnim gubicima za dužničke vrijednosne papire (ECL), depozite i zajmove.

Neto tečajne razlike uključuju tečajne razlike od finansijske imovine. U 2023. godini uslijed prelaska na EUR službenu valutu u Republici Hrvatskoj, izostaje efekt tečajnih razlika EUR/HRK, a koji je iskazan u 2022. godini.

Ulaganja u sekuritizirane instrumente

Grupa **nema ulaganja u sekuritizirane instrumente**.

A.4 REZULTATI OSTALIH DJELATNOSTI

Od ostalih značajnijih djelatnosti (**neosigурateljni poslovi**) Grupa također obavlja i poslove **tehničkih pregleda, pružanja medicinskih usluga poliklinika, upravljanja mirovinskim fondovima te poslovanje nekretninama**.

Prihodi Grupe od pružanja usluga tehničkih pregleda u 2023. godini iznose 10.982 tis. EUR (2022.: 10.532 tis. EUR), a od pružanja medicinskih usluga poliklinika 9.621 tis. EUR (2022.: 7.248 tis. EUR). Navedeni prihodi po geografskom području najvećim dijelom odnose se na Republiku Hrvatsku.

U području usluga tehničkih pregleda, društvo CROATIA - tehnički pregled d.o.o. u 2023. godini poslovalo je s neto dobiti u iznosu od 3.317 tis. EUR (2022.: 3.010 tis. EUR), a u području pružanja medicinskih usluga, društvo CO ZDRAVLJE d.o.o. (uključujući i društvo CROATIA poliklinika) poslovalo je s gubitkom u iznosu od 1.184 tis. EUR (2022.: -1.204 tis. EUR).

Članice Grupe koje se bave **poslovima upravljanja mirovinskim fondovima** u 2023. godini poslovale su s dobiti: neto dobit PBZ Croatia osiguranja d.d., Zagreb iznosi 3.388 tis. EUR (2022.: 2.655 tis. EUR), a neto dobit Croatia osiguranja, mirovinskog društva d.o.o., Zagreb, iznosi 777 tis. EUR (2022.: 615 tis. EUR).

Članice Grupe koje se bave **upravljanjem nekretninama** i koje se smatraju **društвima za pomoćne usluge** u 2023. godini većinom su poslovale s dobiti: neto dobit društva Astoria d.o.o. iznosi 880 tis. EUR (2022.: 805 tis. EUR), neto dobit društva CORE 1 d.o.o. iznosi 240 tis. EUR (2022.: 186 tis. EUR), Strmec projekt d.o.o. je poslovalo s neto dobiti u iznosu 19 tis. EUR (2022.: -85 tis. EUR). Društvo CROATIA Premium d.o.o. poslovalo je s neto dobiti u iznosu od 2.114 tis. EUR (2022.: 1.857 tis. EUR).

A.5 SVE OSTALE INFORMACIJE

Na dan 01.01.2023. godine **euro je postao službena novčana jedinica** i zakonsko sredstvo plaćanja u Republici Hrvatskoj. Fiksni tečaj konverzije određen je na 7,53450 HRK za jedan EUR. Uvođenje eura kao službene valute u Republici Hrvatskoj predstavlja promjenu funkcionalne valute koja se obračunava prospektivno. Istim datumom stupili su na snagu i novi računovodstveni standardi za osiguravajuća društva (**MSFI 17 i MSFI 9**) koji su uspješno implementirani.

Geopolitička i makroekonomска situacija

A. POSLOVANJE I REZULTATI

Geopolitička situacija u svijetu u 2023. godini i dalje je bez znakova smirivanja i značajnijeg poboljšanja. Za rat u Ukrajini i posljedične sankcije usmjerene protiv Ruske Federacije nema naznaka mogućeg skorog završetka. Grupa nema direktne poslove s Rusijom i Ukrajinom u poslovima osiguranja i reosiguranja, a ugovori o reosiguranju kroz Sanction & Embargo klauzulu izuzimaju transakcije iz reosiguranja s državama pod bilo kojim sankcijama.

U listopadu 2023. godine napad Hamasa na Izrael izazvao je novi geopolitički stres povećavajući tenzije na strateški osjetljivom, a resursno i prometno izuzetno važnom području.

Ovisno o razvoju situacije i širenja sukoba, mogući su različiti scenariji i utjecaji na svjetsku ekonomiju. Unatoč činjenici da je inflacija u drugoj polovici 2023. godine u EU i SAD-u počela pokazivati znakove slabljenja te su cijene rasle po nižim stopama nego ranije, primarno zahvaljujući restiktivnim mjerama centralnih banaka, u slučaju eskalacije geopolitičke situacije mogući su i drugačiji scenariji, odnosno nova promjena inflacijskog trenda i rizik smanjenog gospodarskog rasta.

Kraj 2023. godine predstavlja je završetak ciklusa podizanja kamatnih stopa od strane ECB-a i FED-a, pa ukoliko ne dođe do novih makroekonomskih poremećaja koji bi utjecali na rast stopa inflacije, očekuje se polagano spuštanje referentnih stopa centralnih banaka od druge polovice 2024. godine i moguće ispravljanje kamatnih krivulja koje su u posljednje vrijeme bile invertirane. Na finansijskim tržištima je u prosincu 2023. godine bio vidljiv pad tržišnih prinosa obveznica kao posljedica takvih očekivanja.

Neovisno o tome, uslijed negativnih geopolitičkih zbivanja prisutna je značajna neizvjesnost u makroekonomskom smislu. Ipak, zahvaljujući visokoj kapitaliziranosti, odnosno solventnosti Grupe, rezultati ORSA procesa pokazuju da je Grupa otporna na razne stresne okolnosti te bi i u takvim okolnostima nastavila poslovati u skladu s regulatorno postavljenim zahtjevima.

Na daljnji razvoj osiguratelnog tržišta, kako u Republici Hrvatskoj tako i u regiji gdje Grupa posluje, veliki utjecaj, osim prije spomenutih geopolitičkih previranja, imat će klimatske promjene, inflacija i korekcija plaća (utjecaj na korekciju cijena i promjene uvjeta osiguranja) te kretanje kamatnih stopa.

2023. godina bila je rekordno topla, što je uzrokovalo ekstremno visoke temperature i požare u velikim dijelovima Azije, Australije i Južne Amerike, kao i značajno jače ciklone i poplave u Sjevernoj Americi i Europi. U skladu s time mogu se očekivati daljnja zaoštravanja osigurateljne i reosigurateljne politike u dijelu katastrofalnih i klimatskih rizika. Lokalno u Hrvatskoj pojava afričke svinjske kuge dodatno pogoršava situaciju oko reosiguranja.

Životna osiguranja pod velikim su utjecajem kretanja kamatnih stopa. Iako su kamatne stope porasle u odnosu na izrazito niske razine koje su bile aktualne tijekom višegodišnjeg perioda, trenutna očekivanja su da bi kamatne stope u narednom periodu mogle početi padati. Zbog svega navedenog teško je predvidjeti trendove životnih osiguranja u budućem razdoblju.

Unaprjeđenje poslovanja

Fokus na klijente i kontinuirane inovacije su vrijednosti na kojima se temelje i aktivnosti istraživanja tržišta i razvoja novih proizvoda unutar Grupe. Cilj je pružiti brzu i kvalitetnu uslugu te povećati zadovoljstvo klijenata. U 2023. godini nastavili su se projekti unaprjeđenja offline i online korisničkog iskustva Matičnog društva. Klijentima su na raspolaganju brojna digitalna rješenja i funkcionalnosti, od kupnje, plaćanja, pregleda polica i prijave štete do naprednih funkcionalnosti koje potiču pozitivne promjene u ponašanju klijenata.

A. POSLOVANJE I REZULTATI

Osluškujući potrebe tržišta i očekivanja klijenata, nakon provedenih istraživanja, u svibnju 2023. godine Matično društvo je lansiralo novi program pogodnosti Spektar, inovaciju na tržištu osiguranja. Riječ je o jedinstvenoj ponudi paketa koja spajanjem više polica osiguranja u kućanstvu omogućuje uštede i dodatne pogodnosti na jednostavan i transparentan način. Kao prvo u Europi, u studenom 2023. godine, Društvo je predstavilo i inovaciju korištenja umjetne inteligencije (AI) u procjeni šteta na motornim vozilima. Radi se o sofisticiranom digitalnom sustavu koje omogućava rješavanje štete za manje od tri minute. Sustav automatizirane procjene naslanja se na već implementiranu prijavu štete putem QR koda koja klijentima omogućuje prijavu štete u samo nekoliko minuta, bez potrebe za fizičkom dokumentacijom. U novo procjenilište i razvoj AI platforme investirano je preko 400 tis. EUR.

U 2023. godini korisnička podrška Društva provodila je brojne dodatne aktivnosti i unaprjeđenja kako bi se klijentima omogućilo najbolje korisničko iskustvo. Gdje god je to moguće, primjerice pri prijavi šteta ili zahtjeva za promjenu po polici, procesi su pojednostavljeni i ubrzani tako da klijent može podnijeti zahtjev e-porukom ili pozivom, na temelju čega korisnička podrška odradi cijeli postupak. Unaprijeđen je i proces naručivanja za sistematske pregledе pa se pregledi u pravilu dogovaraju u prvom kontaktu. Nakon inicijalnog dogovora klijenti zaprimaju i SMS podsjetnik prije termina pregleda.

Nekoliko puta u godini provode se produktne medijske kampanje koje, uz predstavljanje osigurateljnih proizvoda, ciljano progovaraju i o širim temama važnim za pojedinca i zajednicu, poput prevencije i podizanja razine sigurnosti u zajednici zaštitom zdravlja, imovine i poslovanja.

U 2023. godini provodila se kampanja dodatnog zdravstvenog osiguranja *Povoljnije do privatnih pregleda* za povećanje osviještenosti o važnosti redovitih sistematskih pregleda i pogodnostima dodatnog zdravstvenog osiguranja. Ulaganja Matičnog društva u zdravstveni segment poslovanja u posljednje tri godine iznose oko 20.000 tis. EUR, a u 2023. godini otvorene su tri nove Croatia Poliklinike u Osijeku, Zadru i Varaždinu, čime je ostvaren strateški cilj pružanja vrhunske medicinske usluge stanovnicima diljem Hrvatske.

Značajni događaji nakon kraja poslovne godine

Glavna skupština Matičnog društva je dana 5. ožujka 2024. godine donijela odluku o isplati dividende. Također, Društvo je član Uprave Vančo Balen napustio kompaniju s 30.4.2024. na osobni zahtjev, iz privatnih razloga. Sukladno zakonskoj obvezi i dopuštenom izuzeću prema čl. 21.a Zakona o računovodstvu, Društvo je pripremilo Nefinancijsko izvješće koje će biti objavljeno u sklopu godišnjeg finansijskog izvješća matičnog društva Adris Grupe d.d.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

B.1 OPĆE INFORMACIJE O SUSTAVU UPRAVLJANJA

CROATIA osiguranje d.d. je vladajuće, matično društvo Grupe s funkcijom objedinjavanja i poslovnog usmjeravanja Grupe. Matično društvo postavlja strateške ciljeve Grupe i redovito prati njihovo ostvarenje.

Matično društvo je sukladno Zakonu o trgovačkim društvima, prihvatilo **dualistički koncept** ustroja organa Društva. Temeljni organi Društva su Uprava, Nadzorni odbor te Skupština Društva. Obveze i odgovornosti navedenih tijela upravljanja utvrđene su Zakonom o trgovačkim društvima, Zakonom o osiguranju i Statutom Društva.

Uprava Društva je organ koji sukladno odredbama Zakona o trgovačkim društvima, Zakona o osiguranju te odredbama Statuta i ostalim internim aktima Društva, vodi poslove Društva i zastupa Društvo i u tome je samostalna. Uprava Društva sastoji se od najmanje tri (3), a najviše sedam (7) članova od kojih je jedan predsjednik Uprave. Broj članova Uprave svojom odlukom određuje Nadzorni odbor.

Član Uprave može biti osoba koja u svakom trenutku ispunjava uvjete propisane Zakonom o trgovačkim društvima, Zakonom o osiguranju i uvjete propisane *Pravilnikom o uvjetima za obavljanje funkcije člana uprave i člana nadzornog odbora društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje, prokurista društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje i ovlaštenog zastupnika podružnice društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje* koji je donijela HANFA. Članom Uprave Društva može biti imenovana samo osoba koja prethodno dobije odobrenje HANFA-e.

Uprava je donijela Poslovnik o radu kojim se uređuju sva pitanja značajna za rad Uprave koja nisu uređena Statutom Društva. Uprava Društva sukladno Statutu i Poslovniku vodi poslove Društva zajednički te u pravilu odluke donosi na sjednicama, a može i u sklopu konzultacija putem elektronske pošte, kao i drugim za to podobnim tehničkim sredstvima. Sjednice Uprave održavaju se u pravilu jednom tjedno. Uprava donosi odluke većinom danih glasova, a ako su glasovi pri odlučivanju jednakо podijeljeni, odlučujući je glas predsjednika Uprave. Društvo zastupaju zajedno najmanje dva člana Uprave.

Uprava je odgovorna za podnošenje godišnjeg izvješća Društva i Grupe, koje uključuje godišnje finansijske izvještaje, Nadzornom odboru, nakon čega Nadzorni odbor iste treba odobriti za podnošenje Glavnoj skupštini dioničara na prihvat. Uprava Društva je dužna pripremiti nekonsolidirane i konsolidirane finansijske izvještaje za svaku poslovnu godinu, koji daju istinit i vjeran prikaz finansijskog položaja Društva i Grupe i rezultata njihovog poslovanja i gotovinskog toka, u skladu s važećim računovodstvenim standardima te ima odgovornost za vođenje odgovarajućih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku omogućuju pripremanje finansijskih izvještaja.

Posebnom odlukom Uprave Društva utvrđena je koordinacija poslova predsjednika i članova Uprave Društva. Predmetnom odlukom definirana su razgraničenja predsjednika i članova Uprave Društva u odnosu na organizacijske jedinice Društva.

Nadzorni odbor je organ Društva koji nadzire vođenje poslova Društva, no njegove se ovlasti ne iscrpljuju samo u funkciji nadzora, nego i u drugim poslovima određenim Zakonom o trgovačkim društvima i Statutom Društva.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Član Nadzornog odbora može biti osoba koja u svakom trenutku ispunjava uvjete propisane Zakonom o trgovačkim društvima, Zakonom o osiguranju kao i uvjete propisane *Pravilnikom o uvjetima za obavljanje funkcije člana uprave i člana nadzornog odbora društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje, prokurista društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje i ovlaštenog zastupnika podružnice društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje* koji je donijela HANFA. Mandat članova Nadzornog odbora traje najduže četiri (4) godine uz mogućnost ponovnog izbora. Članom Nadzornog odbora može biti imenovana samo osoba koja prethodno dobije odobrenje HANFA-e.

S obzirom na vlasničku strukturu, dok god drži najmanje 25% redovnih dionica Društva uvećano za jednu takvu dionicu, Republika Hrvatska ima pravo, sukladno članku 256. stavak 3. Zakona o trgovačkim društvima, izravno imenovati dva (2) člana Nadzornog odbora, a dok god drži najmanje 10% redovnih dionica Društva, ima pravo izravno imenovati jednog (1) člana Nadzornog odbora. Jednog (1) člana Nadzornog odbora imenuje radničko vijeće Društva odnosno radnici na neposrednim i tajnim izborima na način propisan za izbor radničkog vijeća i to im pravo pripada dok su ispunjeni uvjeti iz Zakona o radu. Preostalih četiri (4), odnosno pet (5) članova Nadzornog odbora bira Glavna skupština Društva.

Nadzorni odbor obavlja osobito ove poslove:

- imenuje i opoziva predsjednika i članove Uprave;
- nadzire vođenje poslova Društva;
- po potrebi saziva Glavnu skupštinu;
- podnosi Glavnoj skupštini pisano izvješće o obavljenom nadzoru;
- na prijedlog Uprave utvrđuje Godišnje finansijsko izvješće;
- zastupa Društvo prema Upravi;
- daje suglasnost na odluke Uprave, odnosno odlučuje o drugim poslovima, kad je to propisano zakonom ili Statutom;
- mijenja i dopunjuje odredbe Statuta na temelju odluke Glavne skupštine Društva;
- donosi Poslovnik o svom radu;
- obavlja druge poslove koje su mu izrijekom povjerene zakonom ili Statutom;
- sklapa Ugovore s Upravom.

Nadzorni odbor većinom glasova svih članova u skladu sa Statutom CROATIA osiguranja d.d. daje suglasnost u pogledu sljedećih poslovnih odluka, odnosno akata Uprave:

- otuđivanja i opterećivanja nekretnina Društva čija tržišna vrijednost prelazi iznos od 132.722,81 EUR;
- sklapanja pravnih poslova ili niza povezanih pravnih poslova čija vrijednost premašuje petnaest posto (15%) temeljnog kapitala Društva, izuzev pravnih poslova u okviru redovitog poslovanja Društva određenih Zakonom o osiguranju, a koji se odnose na osiguranje i reosiguranje te poslove ulaganja, o kojima je Uprava obvezna kvartalno izvještavati Nadzorni odbor;
- za određivanje poslovne politike Društva;
- za određivanje finansijskog plana Društva, a koji predlaže Uprava Društva;
- za određivanje ustrojstva sustava unutarnjih kontrola;
- za određivanje okvirnog godišnjeg programa rada unutarnje revizije.

Nadzorni odbor može imenovati Povjerenstva radi pripreme odluka koje donosi i nadzora njihova provođenja.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Članovi Nadzornog odbora mogu sudjelovati u radu svakog Povjerenstva. Odluke Nadzornog odbora donose se većinom od ukupnog broja članova, osim ako Statutom nije drugačije određeno. Rad Nadzornog odbora Društva detaljnije se uređuje Poslovnikom o radu Nadzornog odbora.

Nadzorni odbor ustroio je **Revizijski odbor** kao stručno tijelo koje daje podršku Nadzornom odboru Društva. Organizacija i način rada Revizijskog odbora pobliže se uređuju Poslovnikom o radu Revizijskog odbora. Revizijski odbor se sastoji od tri (3) člana Nadzornog odbora. Najmanje jedan (1) član Revizijskog odbora mora poznavati područje računovodstva i/ili revizije. Zadatak Revizijskog odbora je pratiti, nadgledati i poboljšavati kvalitetu, primjerenost i ažurnost finansijskog izvještavanja te obavlja sljedeće poslove utvrđene Zakonom o reviziji i Poslovnikom o radu Revizijskog odbora:

- izvješćuje Nadzorni odbor o ishodu zakonske revizije te objašnjava na koji način je zakonska revizija pridonijela integritetu finansijskog izvještavanja i objašnjava ulogu Odbora u tom procesu;
- prati proces finansijskog izvještavanja i dostavlja preporuke ili prijedloge za osiguravanje njegovog integriteta;
- glede finansijskog izvještavanja prati djelotvornost sustava unutarnje kontrole kvalitete i sustava upravljanja rizicima te, ako je to primjenjivo, internu reviziju, bez kršenja svoje neovisnosti;
- prati obavljanje zakonske revizije godišnjih finansijskih izvještaja i godišnjih konsolidiranih finansijskih izvještaja;
- ispituje i prati neovisnost revizorskog društva a posebno prikladnost pružanja nerevizorskih usluga koje podliježu njegovu prethodnom odobrenju, nakon što su na odgovarajući način procijenjene prijetnje neovisnosti i primjenjeni zaštitni mehanizmi, s tim da je Odbor zadužen ispitati i odobriti sve nerevizorske usluge koje bi Društvu pružalo revizorsko društvo;
- odgovoran je za postupak izbora revizorskog društva te predlaže imenovanje revizorskog društva i daje preporuke o uvjetima njegovog angažmana;
- nadgleda rotaciju ovlaštenih revizora unutar revizorskog društva;
- prati integritet finansijskih informacija društva, a osobito ispravnost i dosljednost računovodstvenih metoda koje koristi društvo i grupa kojoj pripada, uključivši i kriterije za konsolidaciju finansijskih izvještaja društva koja pripadaju grupi;
- najmanje jednom godišnje procjenjuje kvalitetu sustava unutarnje kontrole i upravljanja rizicima, s ciljem da se glavni rizici kojima je društvo izloženo (uključujući i rizike povezane s pridržavanjem propisa) na odgovarajući način identificiraju i javno objave te da se njima na odgovarajući način upravlja;
- osigurava učinkovitost sustava interne revizije, osobito putem izrade preporuka prilikom odabira, imenovanja, ponovnog imenovanja i smjene rukovoditelja odjela za internu reviziju i glede sredstava koja mu stoje na raspolaganju te procjene postupka rukovodećeg kadra povodom nalaza i preporuke interne revizije;
- razmatra učinkovitost vanjske revizije i postupanje višeg rukovodećeg kadra u skladu s preporukama vanjskog revizora;
- istražuje okolnosti vezane uz otkaz vanjskog revizora i daje odgovarajuće preporuke Nadzornom odboru;
- od revizorskog društva, managementa ili bilo kojeg zaposlenika Društva zatražiti sve informacije potrebne za izvršenje uloge Odbora, te od Uprave i Sektora interne revizije zatražiti pisana mišljenja koja se prema potrebi, mogu priložiti materijalima koji se podnose Nadzornom odboru;
- provodi druge zadatke po nalogu Nadzornog odbora.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Nadzorni odbor je ustrojio **Odbor za imenovanja i primitke** koji u dijelu poslova koji se odnose na imenovanja, obavlja sljedeće poslove: nadgledanje procesa imenovanja u Nadzorni odbor i Upravu kako bi se osiguralo da je primjereno i transparentan, razvijanje opisa uloga i kandidata za svako upražnjeno mjesto u skladu s profilom Uprave ili Nadzornog odbora (po potrebi, uz savjetovanje s predsjednikom uprave odnosno Nadzornog odbora) te identificiranje i preporuka odgovarajućih kandidata.

Nadzornom odboru, utvrđivanja stručnosti i/ili neovisnosti kandidata Nadzornog odbora, dogovaranje uvjeta imenovanja s potencijalnim novim članovima Uprave odnosno Nadzornog odbora, uključujući očekivano vrijeme potrebno za vršenje njihove funkcije, pripremanje plana sukcesije za ponovno imenovanje ili zamjenu članova Nadzornog odbora i Uprave, uz savjetovanje s predsjednikom Nadzornog odbora odnosno Uprave, nadgledanje napretka u postizanju ciljanog postotka ženskih članova u upravljačkoj strukturi Društva i nadgledanje politike Uprave pri odabiru i imenovanju višeg rukovodstva.

Odbor za imenovanja i primitke, u dijelu poslova koji se odnose na primitke, obavlja sljedeće poslove: preporučuje Nadzornom odboru politike primitaka za članove Uprave najmanje svake tri godine, preporučuje svake godine Nadzornom odboru primitke koje bi trebali primiti predsjednik i članovi Uprave, temeljene na procjeni rezultata Društva i njihovih osobnih rezultata, preporučuje Nadzornom odboru politiku primitaka za članove Nadzornog odbora koja će biti dana na odobrenje Glavnoj skupštini, nadzire iznos i strukturu primitaka višem rukovodstvu i radnicima kao cjelini daje preporuke Upravi o njezinim politikama i nadgleda pripremu zakonom propisanoga obveznog godišnjeg izvješća o primicima za suglasnost Nadzornog odbora.

Odbor za imenovanja i primitke održava tematske sjednice, a radi djelotvornog i pravodobnog obavljanja navedenih funkcija, o čemu mora redovito izvještavati Nadzorni odbor.

Glavna skupština je organ Društva u kojemu dioničari ostvaruju svoja prava u poslovima Društva, ako zakonom ili Statutom nije drugačije određeno. Nadležnosti Glavne skupštine propisane su Zakonom o trgovackim društvima i Statutom Društva.

Statut Društva pobliže određuje nadležnosti Glavne skupštine, te sukladno navedenoj odredbi nadležnosti Glavne skupštine su:

- donošenje Statuta te odlučivanje o izmjenama i dopunama Statuta Društva;
- izabiranje i opozivanje članova Nadzornog odbora;
- odlučivanje o uporabi dobiti;
- odlučivanje o povećanju i smanjenju temeljnog kapitala Društva;
- usvajanje Godišnjih finansijskih izvješća, kad joj to prepuste Uprava i Nadzorni odbor;
- odlučivanje o davanju razrješnica Upravi i članovima Nadzornog odbora;
- imenovanje revizora Društva;
- odlučivanje o statusnim promjenama Društva;
- odlučivanje o prestanku rada Društva;
- odlučivanje o drugim pitanjima u skladu sa zakonom i Statutom.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Glavnu skupštinu u pravilu saziva Uprava, a Nadzorni odbor saziva Glavnu skupštinu kada ocijeni da je to potrebno radi dobrobiti Društva. Uprava mora odmah sazvati Glavnu skupštinu ako se kod izrade finansijskih izvještaja ili inače utvrdi da u Društvu postoji gubitak u visini polovine temeljnog kapitala. Uprava također mora odmah sazvati Glavnu skupštinu ako to u pisanom obliku zatraže dioničari koji zajedno imaju udjele u visini od najmanje dvadesetoga dijela temeljnog kapitala Društva i navedu svrhu i razlog sazivanja te Glavne skupštine.

Glavnom skupštinom predsjedava predsjednik Nadzornog odbora ili osoba koju on odredi. Na Glavnoj skupštini ne može se donijeti odluka ako na njoj nisu prisutni dioničari na čije dionice otpada polovica ukupnog temeljnog kapitala Društva. Glavna skupština donosi odluke većinom danih glasova i to javnim glasovanjem.

Ključne funkcije organizirane su na način da se pokriju svi značajni rizici, da se izbjegne sukob interesa te da se osigura usklađenost poslovanja sa strategijama i politikama te ostalim internim aktima, a u skladu s relevantnim zakonskim okvirom.

Uspostavljene su sljedeće ključne funkcije:

- funkcija upravljanja rizicima;
- funkcija praćenja usklađenosti;
- funkcija unutarnje revizije;
- aktuarska funkcija.

Sve ključne funkcije su neovisne u obavljanju svojih poslova, integrirane su u organizacijsku strukturu Društva na način koji onemogućava postojanje sukoba interesa u poslovnim procesima te im je omogućena komunikacija s bilo kojim zaposlenikom, kao i potrebne ovlasti i resursi te neograničen pristup informacijama potrebnim za izvršenje svojih zadataka.

Ključne funkcije neposredno izvještavaju Upravu Matičnog društva s ciljem osiguravanja izvršenja svojih zadataka na neovisan i objektivan način, sudjelujući u ukupnom sustavu upravljanja i izvještavanja u okviru provođenja savjetodavnih angažmana temeljenih na profesionalnom znanju i praktičnom iskustvu stečenom prilikom obavljanja zadataka unutar kontrolnih funkcija s ciljem donošenja dodane vrijednosti Grupi. Uprava Društva periodično, a najmanje jednom godišnje, preispituje primjerenoš postupaka te djelotvornost ključnih funkcija, dok Nadzorni odbor Društva preispituje primjerenoš postupaka i djelotvornost unutarnje revizije. Detaljnije informacije o svakoj pojedinoj ključnoj funkciji dane su kasnije u tekstu.

Organizacijska struktura Matičnog društva

U Društvu je postavljen poslovni model kojim su svi temeljni i potporni procesi (tzv. back office) centralizirani, a s druge strane je ojačan proces prodaje osiguranja kroz organizaciju na temelju različitih kriterija na istoj razini podjele (B-1) prema klijentu i teritorijalno. Organizacijska struktura Društva osigurava stvaranje stručnih organizacijskih jedinica s jasno definiranim odgovornostima izvršitelja, koje nisu u konfliktu s odgovornostima i ciljevima drugih područja poslovanja.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Organizacijska struktura Društva formirana je tako da pojedine organizacijske jedinice u cijelosti obuhvaćaju ključne poslovne procese te se u organizacijskoj strukturi mogu prepoznati sljedeća područja: 1) osigurateljne operacije, 2) prodaja, 3) funkcije podrške, razvoja poslovanja i upravljanja imovinom te 4) financije.

Osigurateljne operacije uključuju: Sektor za razvoj proizvoda i preuzimanje rizika, Sektor za upravljanje naknadama šteta, Sektor operativnih poslova i podrške korisnicima i Sektor za informacijske tehnologije.

Prodaja uključuje: Sektor za osiguranje građanstva, Sektor za osiguranje korporativnih klijenata, Sektor za marketing, Sektor za razvoj prodajnih kanala i analitičku podršku prodaji, Sektor za podršku društвima kćerima i Sektor za osiguranje malog i srednjeg poduzetništva.

Funkcije podrške, razvoja poslovanja i upravljanja imovinom uključuje: Sektor za ulaganja, Sektor za podršku Upravi, Sektor za upravljanje ljudskim potencijalima, Sektor za pravne poslove, Sektor za usklađenost, Sektor za internu reviziju, Sektor za transformacije i Sektor za digitalni razvoj.

Financije uključuju: Sektor za financije i računovodstvo, Sektor za kontroling, Sektor za aktuaristiku i Sektor za upravljanje rizicima.

Prodajni proces u značajnoj je mjeri ubrzan i digitaliziran, razvijen je i unaprijeđen veliki broj proizvoda kao i sustav upravljanja cijenama, centralizacija i automatizacija procesa obrade šteta te područje inovacija i dijeljenja znanja, orientacije na kupca i motivacije zaposlenika.

Tijekom 2023. godine Uprava Društva djelovala je u sastavu:

- **Davor Tomašković**, predsjednik Uprave Društva u razdoblju od 01.01.2023. - 31.12.2023.,
- **Robert Vučković**, član Uprave Društva u razdoblju 01.01.2023. - 31.12.2023.,
- **Luka Babić**, član Uprave Društva u razdoblju od 01.01.2023. - 31.12.2023.,
- **Vančo Balen**, član Uprave Društva u razdoblju od 01.01.2023. - 31.12.2023.

Tijekom 2023. godine, Nadzorni odbor djelovao je u sastavu:

- **Roberto Škopac**, predsjednik Nadzornog odbora u razdoblju 01.01.2023. - 31.12.2023.,
- **dr. sc. Željko Lovrinčević**, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora u razdoblju 01.01.2023. - 31.12.2023.,
- **Vitomir Palinec**, član Nadzornog odbora u razdoblju 01.01.2023. - 31.12.2023.,
- **Hrvoje Patajac**, član Nadzornog odbora u razdoblju 01.01.2023. - 31.12.2023.,
- **dr.sc. Hrvoje Šimović**, član Nadzornog odbora u razdoblju 01.01.2023. - 31.12.2023.,
- **dr. sc. Zoran Barac**, član Nadzornog odbora u razdoblju 01.01.2023. - 31.12.2023.,
- **Pero Kovačić**, član Nadzornog odbora u razdoblju 01.01.2023. - 31.12.2023.

Politika nagrađivanja

Korporativna politika nagrađivanja Matičnog društva u sebi sadržava motiviranje i zadržavanje najboljih zaposlenika čiji se sustav vrijednosti uklapa u kulturu i ciljeve kompanije. Svaki zaposlenik Društva potpisuje izjavu o pridržavanju odredbi

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Etičkog kodeksa Društva koji definira osnovne korporativne vrijednosti: fokus na klijenta, stručnost, pouzdanost i odgovornost, agilnost i inovativnost.

Etičko, odgovorno i zakonski ispravno ponašanje obveza je svakog zaposlenika prema Etičkom kodeksu, a zaposlenici na rukovodećim pozicijama odgovorni su da svojim ponašanjem i osobnim integritetom budu primjer ostalim kolegama i zaposlenicima. Društvo kreira okruženje u kojem se očekuje visoka učinkovitost na način da su svi zaposlenici motivirani svojim radom doprinijeti ostvarenju kompanijskih ciljeva, strategije i vrijednosti. Potiče se prepoznavanje radnog učinka različite kvalitete te diferencijacija u davanju ocjena na način da se na skali od pet (5) ocjena jasno prepoznaju visok, standardni i nizak radni učinak.

Politika primitaka temeljena je na slijedećim načelima:

- uravnoteženost svih elemenata primitaka i odgovornost za ostvarene rezultate
- tržišno usklađeno nagrađivanje prema poslovima iste ili slične složenosti
- nagrađivanje prema radnom učinku na način da varijabilna isplate reflektira ukupno ostvarenje ciljeva kompanije kao i osobni doprinos člana Uprave
- kratkoročni i dugoročni ciljevi se definiraju kao finansijski i nefinansijski ciljevi
- dobra menadžerska praksa i primjena sustava vrijednosti ključna je za poslovni uspjeh kompanije, stoga je nefinansijski cilj definiran kroz ponašanja koja ukazuju na kvalitetno, efikasno i etično upravljanje ljudima i poslovanjem
- nagrađivanjem se potiče stručnost i izvrsnost, bez obzira na spol, etničku pripadnost, dob, invalidnost ili sl.

Struktura primitaka usmjerenja je na održivi rast Društva. Sve komponente primitaka utvrđene su primjereni, pojedinačno i u njihovoj ukupnosti, te na način da ne potiču primatelje na nerazumne rizike koji nisu u skladu s dugoročnim interesima, poslovnom strategijom, ciljevima i vrijednostima Društva.

U Matičnom društvu kao i u svim osiguravajućim društvima Grupe usvojena je Politika primitaka koja se primjenjuje na sve zaposlenike. Cilj ovog dokumenta je uspostava, provedba i održavanje prakse primitaka u skladu s poslovnim ciljevima svakog Društva, strategijom upravljanja rizicima te dugoročnim interesima i rezultatima te u isto vrijeme predstavlja mjere usmjerene na izbjegavanje sukoba interesa i prekomjerno preuzimanje rizika na štetu pojedinog Društva ili njegovih zainteresiranih strana (dioničara, ugovaratelja polica, partnera itd.).

U lipnju 2023. godine matično Društvo je ažuriralo Politike primitaka koje su donesene sukladno Smjernicama o sustavu upravljanja EIOPA-BoS-14/253 te Zakona o osiguranju i pripadajućim podzakonskim aktima.

Dodatno, definirani su i uvjeti za ostvarivanje prava na jednokratne nagrade za ključne projekte, a pored toga, predviđena je mogućnost ostvarivanja nagrade za radne rezultate kao dodatka uz plaću, a za koje se uvjeti definiraju posebnim pravilnicima o radu.

Fiksni primici su novčani iznos osnovne plaće koji je usklađen prema potrebnim kvalifikacijama i razini odgovornosti unutar kompanije i u odnosu na tržište rada prema Mercer IPE (International Position Evaluation) metodologiji.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Varijabilna komponenta primitaka su novčani iznosi direktno povezani s ostvarenim rezultatima koji se isplaćuju mjesечно, kvartalno ili godišnje za sve zaposlenike i različita je za zaposlenike administracije i zaposlenike prodaje te je kompetitivna u odnosu na konkurentske kompanije.

Politika primitaka primjenjuje se na različite vrste zaposlenika koji su posebno važni za uspjeh Društva, a to su osobe koje efektivno vode Društvo, osobe koje učinkovito upravljaju Društvom, nositelji ključnih funkcija te ostale osobe s materijalnim utjecajem na rizični profil Društva.

Kada primitci sadržavaju varijabilnu komponentu, ona se temelji na kombinaciji:

- ostvarenih rezultata pojedinca, u vezi s obavljanjem i kvalitetom izvršavanja utvrđenih zadataka, s obzirom na odgovorno postupanje s rizicima i usklađenost sa zakonima, internim pravilima i praksom upravljanja rizicima;
- rezultata organizacijske jedinice kojoj zaposlenik pripada, s obzirom na doprinos ispunjenju poslovne strategije Društva, rizičnog profila i ciljeva;
- ukupnih rezultata Društva tijekom određenog razdoblja (ne samo na osnovu rezultata na određeni referentni datum).

Dio varijabilnih primitaka u skladu s definiranim pravilima o iznosima varijabilnih primitaka, isplaćuje se s odgodom, a razdoblje odgode iznosi tri godine. Općenito, odgođeni dio varijabilnih primitaka (zarađeni, a neisplaćeni dio varijabilnih primitaka) ne isplaćuje se u slučaju raskida radnog odnosa ili mandata zbog skrivljenog ponašanja.

Društvo nije u obvezi isplatiti, odnosno prenijeti prava nad dijelom odgođenih neisplaćenih varijabilnih primitaka ili nad cijelim odgođenim neisplaćenim varijabilnim primitcima, ako ostvarenje prethodno preuzetih rizika dovede do narušene uspješnosti, odnosno lošijeg finansijskog rezultata Društva (malus).

Nadalje, Društvo primjenjuje sljedeća pravila:

- osobe koje učinkovito upravljaju Društvom imenuju se na mandatno razdoblje utvrđeno odlukom o imenovanju;
- osobe koje efektivno upravljaju Društvom ne smiju primati provizije temeljem prodaje polica osiguranja;
- primitci članova Nadzornog odbora ne sadržavaju komponente povezane s rezultatom poslovanja. O primitcima članova Nadzornog odbora odlučuje Skupština Društva.

Osim ranije navedenih vrsta zaposlenika, sustavom fiksног i varijabilног nagrađivanja obuhvaćeni su i svi drugi zaposlenici i to na sljedeći način:

- **članovi Uprave** Matičnog društva i povezanih društava imaju ugovorenu fiksnu plaću te godišnji (u Matičnom društvu i višegodišnji) bonus sukladno postavljenim ključnim pokazateljima poslovanja (dalje u tekstu: KPI) koje postavlja Nadzorni odbor pojedinog Društva.

Nadzorni odbor nakon analize rezultata i ostvarenih KPI-jeva za poslovnu godinu utvrđuje iznos i jednokratnu isplatu godišnjeg bonusa. Proces upravljanja radnim učinkom članova Uprave definira i provodi Nadzorni odbor svakog Društva sukladno postavljenim ciljevima.

- **Menadžment** ima ugovorenu fiksnu plaću te godišnji bonus sukladno postavljenim KPI-jevima koje postavlja Uprava i u skladu su s poslovnim ciljevima koje je utvrdio Nadzorni odbor. Uprava Društva provodi procjenu učinka temeljem postavljenih godišnjih ciljeva (parametri revidirani tijekom 2021. godine):

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

- korporativni KPI (33,33%),
- KPI Sektora i/ili projektni ciljevi (33,33%) te
- CORE kompetencije vezani uz poslovne ciljeve i kompanijske vrijednosti (33,33%).

Nakon analize rezultata i ostvarenih KPI-jeva za poslovnu godinu Uprava Društva utvrđuje iznos i jednokratnu isplatu godišnjeg bonusa te dio uz odgodu od tri godine sukladno Politikama primitaka.

- **Ostali zaposlenici** imaju ugovorenu fiksnu plaću te kvartalne i godišnje KPI ciljeve sukladno ciljevima organizacijskih jedinica u kojima rade. U pravilu, varijabilni dio plaće se isplaćuje mjesečno, a sukladno ostvarenjima timskih ili korporativnih ciljeva i osobnih ciljeva prethodnog kvartala. Matično društvo također prepoznaje radnike na direktorskim, voditeljskim i ekspertnim pozicijama koji značajnije doprinose ostvarenju ciljeva te umjesto kvartalnih ciljeva imaju ugovorenopravo na godišnji bonus iako se ne nalaze u menadžmentu Društva.

Uprava Društva provodi kvartalnu i godišnju kalibraciju procjene učinka i distribucije ocjena.

Tijekom 2023. godine Društvo je svojem managementu dio varijabilnog primitka koji se odnosi na 2022. godinu (bonus), isplatilo dodjelom vlastitih dionica Adris grupe d.d. (ADRS2).

Politike o nematerijalnim pogodnostima (benefitima) imaju za cilj određivanje osnovnih postavki nematerijalnih pogodnosti u Društvu, a koje se odnose na sve radnike Društva. Ujedno su i smjernice za povezana Društva kako urediti nematerijalne benefite usklađene sa lokalnim procedurama i usklađene sa ovom Politikom. Politike o nematerijalnim pogodnostima (benefitima) nisu nužno povezane s radnim učinkom i utvrđene su Ugovorom o obavljanju poslova s posebnim pravima i obvezama ili ovom Politikom.

Benefiti se koriste kako bi zamijenili novčanu naknadu koja se dodjeljuje povrh ugovorene plaće i u pravilu su nenovčani. Benefiti imaju 3 osnovna cilja; usklađenost sa zakonom, usklađenost sa tržišnim okruženjem te usklađenost sa poreznim tretmanom.

Benefiti u Društvu analiziraju se najmanje jednom godišnje te je cilj da u budu minimalno na Medianu tržišnog okruženja osigуратelnog, finansijskog, ali i općeg tržišta. Svaki benefit se može dodjeliti radnicima Društva neovisno o kategorizaciji koja je određena ovom Politikom temeljem prijedloga nadležnog člana Uprave i direktora Sektora za upravljanje ljudskim potencijalima ukoliko:

- se procijeni da je takva potreba u troškovnom interesu Društva
- su trendovi nagrađivanja određenih radnih mjeseta takvi da je dodjela takvog benefita postaje uobičajen benefit s ciljem zadržavanja motivacije radnika i njegov ostanak u Društvu.

Ni Matično društvo niti Grupa **nema sustav dopunskih mirovina niti prijevremenog umirovljenja** ni za kojeg zaposlenika niti člana Nadzornog odbora. Društvo posluje u skladu s važećim Zakonom o radu u slučaju starosnog ili prijevremenog umirovljenja zaposlenika Društva.

Značajne transakcije s povezanim stranama

Grupa smatra da ima neposredni odnos povezane osobe s većinskim vlasnikom, društvom Adris grupa d.d. (krajnji subjekt koji ima kontrolu) i Republikom Hrvatskom (CERP) te društvima u većinskom državnom vlasništvu ili u kojima država ima

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

značajni utjecaj, društвima pod kontrolom, zajedničkom kontrolom ili značajnim utjecajem ključnog poslovodstva i njihovih bliskih članova obitelji prema definiciji sadržanoj u *Međunarodnom računovodstvenom standardu 24 „Objavlјivanje povezanih stranaka“* („MRS 24“). Članovi Uprave, Nadzornog odbora i direktori sektora smatraju se ključnim poslovodstvom.

Članice Grupe sa sjediшtem u Republici Hrvatskoj plaćaju porez na dobit i porez na dohodak u Republici Hrvatskoj. U pogledu poreza Matično društvo nema dospjelih neplaćenih obveza prema Republici Hrvatskoj. Grupa ulaze u vrijednosne papire RH i ostalih društava u većinskom državnom vlasništvu kako je navedeno u tablici ispod s kamatnim stopama u rasponu od 0,25% do 6,38% i s rokovima dospјeća od 2024. do 2041. godine.

Matično društvo je odobrilo zajmove povezanom društву CROATIA-TEHNIČKI PREGLEDI d.o.o. u ukupnom iznosu od 24.069 tis. EUR uz kamatnu stopu od 4,97%, društву Core 1 d.o.o. u iznosu od 12.662 tis. EUR uz kamatu stopu 4% odnosno 5,14%, društvu Croatia osiguranje d.d., društvo za osiguranje neživota, Skopje, u iznosu od 800 tis. EUR uz kamatnu stopu od 2,63%, društvu CO Zdravlje d.o.o. u iznosu od 2.522 tis. EUR uz kamatnu stopu od 6,10%, društvu STRMEC PROJEKT d.o.o. u ukupnom iznosu od 510 tis. EUR i uz kamatnu stopu od 6,07%, društvu CROATIA Premium d.o.o. u ukupnom iznosu od 1.659 tis. EUR uz kamatnu stopu od 3,2%, društvu CROATIA POLIKLINIKA u ukupnoj vrijednosti od 11.847 tis. EUR uz kamatnu stopu od 6,07% te društву CO LOGISTIKA d.o.o. u ukupnoj vrijednosti od 450 tis. EUR uz kamatnu stopu od 6,07%, u svrhu dodatnih ulaganja. Ostali odnosi s ovisnim društвima, zajedničkim pothvatima i pridruženim društвima unutar Grupe i ostalim društвima koja imaju značajan utjecaj na finansijske izvještaje te društвima u većinskom državnom vlasništvu prikazani su u tablici u nastavku.

Tablica B.1.1. Pregled transakcija i stanja s povezanim stranama
(u 000 EUR)

	2023.			
	Pridružena društva	Adris grupa d.d. - Matica	Ostala društva Adris Grupe	Republika Hrvatska*
Finansijska imovina koja se vrednuje po amortiziranom trošku	0	0	1.450	298.215
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	0	0	0	400.184
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	0	31	13	431
Obveze iz ugovora o osiguranju	2	2	144	1.143
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	0	157	49	327
Prihodi od ugovora o osiguranju	41	76	2.887	18.949
Rashodi od ugovora o osiguranju	0	2.184	2.619	7.600
Kamatni prihod izračunat metodom efektivne kamatne stope	0	0	97	19.008
Neto dobici/gubici od finansijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	0	0	0	681
Prihodi od ulaganja u nekretnine	0	0	0	1.547
Ostali neto prihodi/rashodi od ulaganja	1.327	0	0	277
Ostali prihodi	0	6	4	1
Ostali poslovni rashodi	0	15	156	211

*Republika Hrvatska i sva društva u kojima država ima većinsko vlasništvo ili značajni utjecaj

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Tablica B.1.2. Pregled transakcija i stanja s povezanim osobama ključnog rukovodstva Grupe i matice (Adris) (u 000 EUR)

	2023.	2022.
Obveze iz ugovora o osiguranju	0	1
Prihodi iz osiguranja	21	22
Rashodi od ugovora o osiguranju	3	0

Primanja ključnog poslovodstva

Ključno poslovodstvo Grupe su članovi Uprave i Nadzornog odbora te direktori sektora.

Tablica B.1.3. Primanja ključnog poslovodstva (u 000 EUR)

	2023.				2022.			
	Uprava	Direktori sektora	Nadzorni odbor	Ukupno	Uprava	Direktori sektora	Nadzorni odbor	Ukupno
Primanja ključnog poslovodstva	4.041	3.466	54	7.560	3.325	3.542	49	6.917
Otpremnine	101	127	0	228	1	61	0	62
Sveukupno	4.142	3.593	54	7.788	3.327	3.603	49	6.979

Naknade ključnom poslovodstvu uključuju bruto plaće, premije za životno osiguranje, naknade u naravi, bonuse u novcu i dionicama matičnog društva, rezervacije za bonuse, otpremnine i naknade Nadzornog odbora.

B.2 ZAHTJEVI U VEZI S POSLOVNIM UGLEDOM I ISKUSTVOM

Matično društvo, kao i sva osiguravajuća društva Grupe, usvojilo je Politiku stručnosti i primjerenosti kojom se uređuje postupanje Društva pri izboru članova Uprave, članova Nadzornog odbora, nositelja ključnih funkcija, kao i smjernice kontinuirane provjere udovoljavaju li imenovani nositelji uvjetima stručnosti i primjerenosti koji se zahtijevaju (u nastavku Politika). Politika podupire sustav upravljanja Društvom i primjenjuje se prvenstveno na članove Nadzornog odbora, članove Uprave i nositelje ključnih funkcija, a od kojih se očekuje da uz usklađenost sa zakonskom regulativom i pravilima struke osiguraju kontinuirano funkcioniranje poslovanja Društva u skladu s poslovnim planom i očekivanjem svih dionika.

Procjena stručnosti i primjerenosti

Procjena se temelji na skupu smjernica glede poželjnih, pozitivnih obilježja prvenstveno ključnih zaposlenika. Kako bi se osiguralo optimalno, kontinuirano poslovanje te zaštitili interesi osiguranika i vlasnika, svako društvo osigurava da osobe koje njime upravljaju, kao i ključne funkcije, imaju iskustvo, stručno znanje i vještine kako bi svoja zaduženja obavljali brižno, profesionalno i kompetentno. U svrhu procjene stručnosti, a uzimajući u obzir zadatke i odgovornosti koje uključuje pozicija, utvrđuje se posjeduje li kandidat tražene osobne i profesionalne kvalifikacije.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Cilj je osigurati da osobe koje efektivno vode Društvo kontinuirano posjeduju kolektivnu stručnost, znanje i iskustvo sukladno rizičnom profilu Društva, u minimalno sljedećim područjima:

- osigurateljno i finansijsko tržište;
- poslovna strategija i modeli poslovanja;
- sustav upravljanja;
- finansijske i aktuarske analize;
- regulatorni zahtjevi i okviri djelovanja.

Provjera stručnosti kandidata na ključnu funkciju provodi se prvenstveno temeljem dokumenata koji potvrđuju završetak školovanja i/ili stručnog usavršavanja, potvrde o vladanju određenim vještinama, kao i eventualnih ovlaštenja stručnog tijela, regulatora, itd.

Potrebno je također da osobe koje upravljaju Društvom, kao i ključne funkcije imaju primjereni ugled, uzorne moralno-etičke osobine, prošlost bez kriminalnih i finansijskih prekršaja ili ozbiljnih nedostataka uočenih tijekom imenovanja, a kako bi svoj posao obavljali pažnjom savjesnog gospodarstvenika vodeći računa da ne ugrožavaju planirani rezultat, ugled Društva ili dovode do pojave sukoba interesa.

Kako bi procijenilo **primjerenošću kandidata**, Društvo razmatra sljedeća pitanja:

- Je li kandidat okrivljenik u postupku za kazneno djelo?
- Je li donesena pravomoćna presuda za kazneno djelo?
- Je li mu nadležna institucija prethodno odbila kandidaturu?
- Je li u tijeku postupak oduzimanja ili ograničenja stručne licence za rad u finansijskim institucijama?
- Je li u tijeku postupak za ozbiljnu prekršajnu ili kaznenu povredu temeljem djelovanja u finansijskoj instituciji?
- Je li osoba bila član upravljačkog ili nadzornog tijela pravne osobe nad kojom je otvoren postupak stečaja ili predstečajne nagodbe?
- Je li pokrenut osobni stečaj potrošača?
- Postoje li okolnosti koje bi ukazivale da osobna finansijska nestabilnost kandidata može utjecati na dobar ugled kandidata?

Pri provjeri primjerenošću po potrebi ili dostupnosti koriste se i drugi izvori informacija poput objave u medijima, informacije od prethodnih poslodavaca, regulatora, stručnih udruga itd.

Prilikom postupka izbora osobe za obavljanje ključne funkcije, Društvo uzima u obzir sljedeće dodatne kriterije:

- psihologička procjena koja uključuje upitnike ličnosti, testove kognitivnih sposobnosti i psihologički intervju kojim se provjeravaju motivi, vrijednosti i stavovi osobe te
- stručna procjena kod provjere znanja, vještina i kompetencija za određeni posao od strane nadređenih menadžera.

Konačnu odluku donosi nadređeni, Uprava ili Nadzorni odbor na preporuku organizacijske jedinice za upravljanje ljudskim potencijalima.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

B.3 SUSTAV UPRAVLJANJA RIZICIMA UKLJUČUJUĆI VLASTITU PROCJENU RIZIKA I SOLVENTNOSTI

Sustav upravljanja rizicima

Grupa je uspostavila **sustav upravljanja rizicima** primjeren svojoj veličini, opsegu poslovanja te vrsti i prirodi rizika kojima je izložena. Značajan dio sustava upravljanja rizicima je usmjeren na praćenje adekvatnosti kapitala, odnosno održavanje potrebne razine kapitala koji odgovara opsegu i vrstama preuzetih poslova osiguranja uz uvažavanje svih finansijskih, operativnih i poslovnih rizika i događaja kojima je Grupa izložena.

Sustav upravljanja rizicima operativno se uspostavlja kroz razvoj i implementaciju sljedećih komponenti sustava:

- interni akti;
- procesi upravljanja rizicima;
- organizacijska struktura s jasno definiranim ulogama i odgovornostima;
- tehnološka i podatkovna infrastruktura i kompetencije;
- adekvatna kultura rizika.

Komponente sustava upravljanja rizicima se uspostavljaju, unapređuju i međusobno povezuju kroz tzv. godišnji ciklus upravljanja rizicima kojim se realizira načelo samoprocjene sustava upravljanja rizicima kada se sagledavaju daljnja moguća i/ili potrebna unaprjeđenja sustava.

Interni akti

Krovni dokument kojim se uspostavlja sustav upravljanja rizicima te artikulira sklonost preuzimanja rizika je *Strategija upravljanja rizicima* dok se *Politikom upravljanja rizicima* definiraju i razrađuju komponente sustava upravljanja rizicima. Na kvartalnoj razini izrađuje se katalog rizika Matičnog društva koji je rezultat procesa identifikacije rizika te utvrđivanja profila rizičnosti.

Ostalim politikama, pravilnicima i metodologijama propisano je upravljanje pojedinim rizikom, odnosno skupinom srodnih rizika (ili aktivnosti iz područja upravljanja rizicima), metode analize, mjerena i procjene rizika, sustav limita s eskalacijskim postupcima kod prekoračenja limita te praćenje i izvještavanje o rizicima.

Procesi upravljanja rizicima

Procesi upravljanja rizicima podrazumijevaju: identifikaciju rizika, mjerjenje, odnosno procjenu rizika, testiranje otpornosti na stres, ovladavanje rizicima, razvoj sustava limita, praćenje limita te usklađivanje profila rizičnosti s apetitom za rizik, praćenje i kontrolu rizika i izvještavanje. Procesi upravljanja rizicima se detaljno razrađuju politikama i pravilnicima za pojedine vrste rizika kojima je Grupa izložena.

Identifikacija rizika podrazumijeva postupke utvrđivanja postojanja rizika kojima je Grupa izložena ili bi mogla biti izložena u budućnosti, a koji imaju ili mogu imati značajan utjecaj na poslovanje odnosno postizanje strateških ciljeva. Pri tome se utjecaj manifestira kao finansijski gubitak, propuštena dobit ili gubitak reputacije.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Procjena, odnosno mjerena rizika, podrazumijeva razvoj i primjenu adekvatnih kvantitativnih i kvalitativnih metoda ovisno o vrsti i prirodi rizika kojima se analizira identificirani rizik te utvrđuje njegova značajnost.

Testiranje otpornosti na stres je tehnika upravljanja rizicima koja se koristi za procjenu potencijalnih učinaka pojedinih izvanrednih situacija na finansijsku i kapitalnu poziciju Grupe. Provodi se minimalno na godišnjoj razini te i češće za pojedine vrste rizika, sukladno propisima internih akata ili prema potrebi kada je isto potrebno provesti kako bi se kvalitetnije razumijevala priroda rizika te mogući utjecaj na Grupu.

Ovladavanje rizicima predstavlja sveukupnost metoda, kriterija i postupaka u cilju odlučivanja i provođenja odluka o sljedećim mjerama: smanjivanju ili ograničavanju rizika, prijenosu, prihvaćanju i izbjegavanju rizika. Mjere za ovladavanje rizicima provode se kontinuirano za sve identificirane rizike kako bi se izloženost rizicima svela na najmanju moguću mjeru i minimizirali gubici. Efikasnost primjene mjera za ovladavanje rizicima mjeri se različitim metodama, a u pravilu je vidljiva kroz utjecaj na kapitalni zahtjev.

Sustav limita uspostavlja se u cilju usklađivanja profila rizičnosti s definiranom sklonosti preuzimanja rizika. Odluka o konkretnoj uspostavi sustava limita, kao i mjerama i postupcima u slučaju prekoračenja limita, propisuje se internim aktima ili odlukom uprave o limitima izloženosti. Prilikom odabira sustava limita uzimaju se u obzir rezultati procesa identifikacije rizika, tehničke mogućnosti, razvijene metode mjerena, odnosno procjene rizika te samu prirodu promatranih rizika. Također su implementirani odgovarajući mehanizmi nadzora i kontrole kako bi se osigurala usklađa odnosno poštivanje postavljenih limita te kako bi se omogućile učinkovite korektivne mjere u slučaju prekoračenja istih. Iskoristivost limita, eventualna prekoračenja te poduzete mjere sastavni su dio izvještaja o rizicima.

Praćenje i izvješćivanje o rizicima i adekvatnosti kapitala uspostavlja se kako bi se pravovremeno osigurao prijenos potrebnih informacija Upravi Društva, Nadzornom odboru i višem rukovodstvu za potrebe donošenja strateških odluka, odnosno HANFA-i u sklopu regulatornog nadzora. Osim izvještaja definiranih regulatornim propisima, posebno se donose odluke o konkretnim vrstama i sadržaju izvješća o rizicima unutar internih akata koji reguliraju upravljanja pojedinim rizikom, odnosno pojedinom aktivnosti unutar područja upravljanja rizicima.

Organizacijska struktura

Internim aktima iz područja upravljanja rizicima definiraju se jasne uloge i odgovornosti svih uključenih funkcija, organizacijskih jedinica i organa upravljanja. Prilikom implementacije uloga i odgovornosti pojedinih funkcija unutar sustava za upravljanje rizicima, posebna pozornost pridaje se primjerenoj podjeli odgovornosti unutar pojedinih poslovnih procesa te izbjegavanju sukoba interesa.

Važan aspekt organizacijske strukture sustava upravljanja rizicima je **ključna funkcija upravljanja rizicima**. U Matičnom društvu ista je operativno uspostavljena kroz **Sektor za upravljanje rizicima**, neovisnu organizacijsku jedinicu koja odgovara neposredno upravi Matičnog društva. Sektor se redovito koordinira s ostalim ključnim funkcijama Grupe kao i ostalim organizacijskim jedinicama koje su operativno nadležne za prihvat pojedinih rizika ili su pak nadležne za pojedina specifična područja poslovanja, kako bi se pravovremeno osigurao adekvatan tijek i kvaliteta svih potrebnih informacija.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Funkcija upravljanja rizicima ima sljedeće specifične odgovornosti iz područja upravljanja rizicima:

- izrada i ažuriranje općih/krovnih akata upravljanja rizicima i internih akata upravljanja pojedinačnim rizicima ili skupinom srodnih rizika na razini ukupnog portfelja;
- identificiranje rizika kojima je poslovanje izloženo ili bi moglo biti izloženo te utvrđivanje profila rizičnosti (analiza i procjena, odnosno mjerjenje rizika);
- nadziranje integriranja upravljanja rizicima u donošenje odluka i obavljanje poslovnih aktivnosti;
- razvoj kvantitativnih metodologija i modela mjerjenja rizika;
- izvještavanje Uprave o rizicima kroz izradu periodičnih izvještaja, kao i ostalih načina informiranja;
- provedba ad hoc analize utjecaja i projekcije s aspekta rizičnosti i adekvatnosti kapitala u pogledu različitih strateških pitanja;
- doprinos uspostavi djelotvornog sustava unutarnjih kontrola;
- praćenje i izvještavanje o regulatornoj usklađenosti vezano za adekvatnost kapitala i pokrića pričuva članica Grupe;
- provođenje testiranja otpornosti na stres te ostalih provjera koje su potrebne za djelotvoran sustav kontrole rizika;
- sudjelovanje u razvoju IT i tehnološke infrastrukture potrebne za razvoj i uspostavu sustava upravljanja rizicima te sudjelovanje u unaprjeđenju kvalitete podataka u internim sustavima;
- sudjelovanje i koordinacija izrade i provedbe Plana oporavka u slučaju neusklađenosti Društva s potrebnim solventnim kapitalom;
- širenje svijesti o upravljanju rizicima, razvoj kulture rizika;
- koordiniranje i provedba procesa izračuna omjera solventnosti (adekvatnosti kapitala) prema odredbama Solventnosti II (na razini Matičnog društva i Grupe);
- koordiniranje i provedba procesa vlastite procjene rizika i solventnosti (ORSA).

Osim funkcije upravljanja rizicima, ostalih ključnih funkcija, višeg rukovodstva (uključujući Upravu) u sustav upravljanja rizicima uključene su i sve ostale organizacijske jedinice odnosno svi djelatnici, s jasnim razgraničenjima u ovlastima i odgovornostima koje su definirane internim aktima.

Vlastita procjena rizika i solventnosti (tzv. ORSA)

Matično društvo na odgovarajući način provodi ORSA-u na razini Grupe. Prilikom definiranja metodološkog pristupa, Društvo se vodi principima materijalnosti i proporcionalnosti, posebno uvažavajući činjenicu da profil rizičnosti Grupe najviše određuje upravo profil rizičnosti Matičnog društva.

Vlastita procjena rizika i solventnosti sastavni je dio poslovne strategije i poslovnog planiranja te se kontinuirano uzima u obzir prilikom donošenja strateških odluka Grupe. **ORSA proces se provodi minimalno jednom godišnje** odnosno i češće ukoliko se procijeni da je došlo do materijalno značajne promjene u profilu rizičnosti. Osim na godišnjoj razini, kontinuirano se i kroz cijelu poslovnu godinu primjenjuje ORSA tehnike, odnosno ORSA pristup prilikom razmatranja važnijih poslovnih odluka.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Rezultati ORSA procesa dokumentiraju se u tzv. ORSA Izvješću kojeg odobrava Uprava Matičnog društva nakon čega se dostavlja Nadzornom odboru Matičnog društva i HANFA-i. Internim aktom definirana je uspostava procesa i adekvatne procedure kao i nadležnosti i odgovornosti za provedbu vlastite procjene rizika i solventnosti.

U svojoj osnovi, ORSA proces na sastoji se od sljedećih koraka:

- proces utvrđivanja profila rizičnosti koji obuhvaća identifikaciju rizika, procjenu odnosno mjerjenje rizika te usporedbu s apetitom za rizikom;
- izračun regulatornog kapitalnog zahtjeva i omjera solventnosti;
- kontinuirano kroz godinu provedba ad hoc analiza na zahtjev Uprave i/ili višeg rukovodstva s ciljem testiranja posljedica mogućih odluka na poslovanje, profil rizičnosti i sposobnost nosivosti rizika;
- definiranje poslovnog plana i projekcija poslovanja Društva i Grupe u narednom petogodišnjem razdoblju s procjenom kapitalnih zahtjeva;
- analiza primjenjivosti standardne formule;
- procjena ukupnih potreba za solventnošću (interni kapitalni zahtjev);
- definiranje i provedba stres testova, analiza osjetljivosti te analiza scenarija;
- kontinuirano sagledavanje i analiza utjecaja poslovnih odluka na profil rizičnosti Društva;
- dokumentiranje ORSA procesa te izvješćivanje i informiranje relevantnih strana.

Sektor za upravljanje rizicima, kao neovisna organizacijska jedinica kroz koju je uspostavljena ključna funkcija upravljanja rizicima u Matičnom društvu, operativno je koordinirala provedbu ORSA procesa te je bila nadležna za operativnu izradu **Izvješća o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti za 2023. godinu**, dok je ključnu, stratešku ulogu u procesu imala Uprava Društva.

Uprava Matičnog društva definira apetit za rizikom Društva te donosi odluke od strateškog značaja za Grupu. Prilikom donošenja strateških odluka uzima u obzir sve rizike koji iz navedenih odluka mogu proizaći. Pri tome za svaku od mogućih odluka Uprava inicira i usmjerava analizu mogućih scenarija utjecaja na Grupu te direktno potiče izradu različitih projekcija i stres testova vezano za utjecaj pojedinih potencijalnih odluka Uprave na adekvatnost kapitala, profitabilnost ili ugled Grupe.

Značajnu neposrednu ulogu u ORSA procesu uz Upravu Matičnog društva te Sektor za upravljanje rizicima imaju i organizacijske jedinice kroz koje su ustrojene ostale ključne funkcije Društva (Sektor za aktuaristiku, Sektor za usklađenost i Sektor za internu reviziju) te Sektor za ulaganja i Sektor za kontroling. Ostale organizacijske jedinice također, prema potrebi, u svojoj domeni nadležnosti sudjeluju u provedbi ORSA procesa.

Utvrđivanje profila rizičnosti kroz identifikaciju rizika te procjenu odnosno mjerjenje istih

U procesu utvrđivanja profila rizičnosti, prvi korak je identifikacija svih rizika kojima je poslovanje izloženo ili bi moglo biti izloženo u budućnosti, pritom uvažavajući poslovnu strategiju Grupe.

Proces identifikacije rizika koordinira funkcija upravljanja rizicima Matičnog društva, pri čemu se konzultira sa svim relevantnim organizacijskim jedinicama te analizira dostupne podatke i informacije, a sve s ciljem sagledavanja cjelokupnog poslovanja Grupe.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Drugi korak utvrđivanja profila rizičnosti je procjena, odnosno mjerjenje rizika koje se provodi kontinuirano. U sklopu ORSA procesa detaljno se analiziraju rezultati procjene, odnosno mjerjenja rizika te se dobiveni rezultati također sagledavaju prilikom utvrđivanja profila rizičnosti.

Za svaki identificirani rizik za koji je utvrđena mogućnost kvantitativnog mjerjenja utvrđuje se izloženost riziku. Nadalje, mjeri se vjerojatnost materijalizacije rizika kao i utjecaj u slučaju realizacije nekom od odgovarajućih mjera rizika (npr.: VaR, rejting sustavi, maksimalni finansijski utjecaj na poslovanje, analize scenarija, analize raznih indikatora i omjera, analiza materijalizacije povijesnih gubitaka, specifične mjere rizika za pojedine rizike i sl.).

Rizici primarno kvalitativne prirode, kao i oni teško mjerljivi, procjenjuju se kvalitativnim i ekspertnim metodama, pri čemu se sagledavaju svi dostupni kvantitativni indikatori te sve dostupne informacije.

Izračun regulatornog kapitalnog zahtjeva i omjera solventnosti

Grupa računa regulatorni kapitalni zahtjev u skladu s Direktivom Solventnost II, odnosno Zakonom o osiguranju prema standardnoj formuli. Ovaj korak omogućuje povezivanje profila rizičnosti s kapitalom tj. utvrđivanje sposobnosti nosivosti rizika. Društvo je provedeo izračun SCR-a Grupe s danom 31.12.2022., te s danom 31.12.2023., dok su na krajevima pojedinih kvartala 2023. godine provedene rekalkulacije svih dijelova potrebnog solventnog kapitala koji imaju ili mogu imati značajan utjecaj na ukupnu solventnost Grupe. Na taj način u obzir su uzeti efekti svih relevantnih promjena u osiguratelnom portfelju poput oluje razornog intenziteta koja je pogodila RH u srpnju 2023. godine, zatim promjena rejtinga banaka s kojima Grupa posluje kao i izdavatelja vrijednosnih papira, primjene valutnih izvedenih ugovora kao i svih drugih značajnijih događaja.

U 2023. godini nije bilo potrebe za provedbom izvanrednih ORSA-i, unatoč značajnim nepovoljnim događajima na globalnoj razini, poput rata u Ukrajini i sukoba na Bliskom istoku.

Pokrivenost potrebnog solventnog kapitala prihvatljivim vlastitim sredstvima na 31.12.2023. godine iznosi 245%, a kroz ostatak 2023. godine bila je na razinama iznad 279%.

Definiranje i analiza poslovnog plana

Sastavni dio ORSA procesa je definiranje i analiza poslovnog plana i strategije Grupe kako bi se dobili potrebni inputi o izloženosti rizicima prema poslovnom planu. Ovaj korak je iterativan na način da se za isti koriste rezultati ostalih koraka ORSA procesa. Poslovno planiranje za potrebe ORSA procesa provodi se za razdoblje od pet (5) godina. U drugoj polovici 2023. godine provedeno je planiranje za razdoblje 2024. – 2028. godine, a ključne odrednice poslovnog plana, adresirane su upravo kroz ORSA proces.

Projekcije poslovanja Grupe u narednom petogodišnjem razdoblju s procjenom kapitalnih zahtjeva

S obzirom da se ORSA provodi na načelu anticipativne procjene rizika, nakon sagledavanja profila rizičnosti odnosno kapitalnih zahtjeva, provode se projekcije poslovanja Grupe u narednom petogodišnjem razdoblju s procjenom kapitalnih zahtjeva.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Konkretno, na temelju petogodišnjeg poslovnog plana 2024. – 2028., krajem 2023. godine provedeni su izračuni dostupnog kapitala i potrebnog solventnog kapitala (regulatornog i internog kapitalnog zahtjeva) i to korištenjem „bottom-up“ metode, pri čemu je napravljena rekalkulacija kapitala za svaku narednu godinu, sve na temelju dostupnih planskih veličina i pretpostavki.

Analiza primjenjivosti standardne formule

Nakon izračuna regulatornih kapitalnih zahtjeva te utvrđivanja profila rizičnosti procjenjuje se odstupanje profila rizičnosti od pretpostavki na kojima se temelji izračun kapitala korištenjem standardne formule, odnosno analizira se primjenjivost standardne formule. Matično društvo je i ove godine poduzelo dodatne aktivnosti u provedbi analize primjenjivosti standardne formule, posebno u onim dijelovima standardne formule koji se odnose na najznačajnije rizike (pojedini podmoduli tržišnog rizika te podmoduli rizika neživotnih osiguranja), te za rizike koji nisu obuhvaćeni standardnom formulom poput rizika oluje na području RH, kibernetičkog rizika te ostalih rizika primarno kvalitativne prirode (strateški rizik, rizik ugleda i rizik usklađenosti).

Rezultati ove analize su također inicijalni podaci prilikom procjene ukupnih potreba solventnosti, odnosno izračuna internog kapitalnog zahtjeva. Naime, interni kapital se izračunava na temelju standardne formule, prilagođene sukladno rezultatima analize primjenjivosti iste, a sve s ciljem da se profil rizičnosti što je moguće više uskladi s internim kapitalnim zahtjevom.

Prilikom provođenja ovog koraka, osim vlastitih analiza i razmatranja, korišteni su rezultati dokumentirani u EIOPA-inom dokumentu *The underlying assumptions in the standard formula for the Solvency Capital Requirement calculation (EIOPA-14-322)*. U narednom periodu namjerava se unaprjeđivati pristup i u ovom dijelu ORSA procesa, a sve sukladno mogućnostima te principu proporcionalnosti i materijalnosti.

Procjena ukupnih potreba za solventnošću (interni kapitalni zahtjev)

Nakon prilagodbe standardne formule sukladno rezultatima prethodnog koraka, računa se interni kapitalni zahtjev tj. utvrđuju ukupne potrebe solventnosti. Rezultati izračuna internog kapitalnog zahtjeva uspoređuju se s potrebnim solventnim kapitalom i dostupnim kapitalom. Metodološka odstupanja internog kapitalnog zahtjeva od regulatornog se obrazlažu i adekvatno dokumentiraju. Dobiveni rezultati, kako internog tako i regulatornog kapitalnog zahtjeva, koriste se prilikom utvrđivanja sposobnosti nosivosti rizika te kod testiranja održivosti poslovne strategije i plana, odnosno planiranih poslovnih aktivnosti.

Kontinuirano se radi na dalnjem razvoju i razmatranju metodologija kvantifikacije rizika koji nisu uključeni u regulatorne kapitalne zahtjeve, a koje treba uključiti u interni kapitalni zahtjev, pri čemu je najveći naglasak primarno na rizicima kvalitativne prirode.

Provđba stres testova, analiza osjetljivosti te analiza scenarija

Kako bi, prethodno utvrđena cijelokupna slika poslovanja i njene kapitalne pozicije u normalnim, tj. očekivanim okolnostima bila potpuna, u sklopu vlastite procjene rizika i solventnosti provode se stres testovi i analize osjetljivosti

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

te se na taj način sagledava utjecaj određenih izvanrednih (vanjskih i unutarnjih) situacija kojima bi Grupa mogla biti izložena.

U skladu s rezultatima stres testova i analiza osjetljivosti, ponovno se testira poslovna strategija kao i kapitalna pozicija Grupe te se donose zaključci bitni za proces odlučivanja i planiranja novih aktivnosti. Prema potrebi provode se i određeni ad hoc stres testovi te stres testovi po nalogu regulatora, kao i redoviti stres testovi pojedinih pozicija/rizika, čiji se utjecaj također uzima u obzir u procesima odlučivanja i planiranja.

U 2023. godini, provedeno je niz stres testova, čiji rezultati sugeriraju određen pad omjera solventnosti Grupe, no isti ostaju na razinama većim od regulatorno propisanih što pokazuje da je **Grupa kapitalno adekvatna i u stresnim okolnostima**.

Ad hoc analize mogućih odluka Uprave

Kroz godinu često se provode ad hoc analize na zahtjev Uprave Matičnog društva, Revizorskog odbora, Nadzornog odbora i/ili višeg rukovodstva s ciljem testiranja posljedica mogućih odluka na poslovanje Grupe, profil rizičnosti i sposobnost nosivosti rizika. Najbitnije od navedenih analiza detaljnije su dokumentirane u ORSA Izvješću, s posebnim naglaskom na konačne odluke Uprave, odnosno utjecaj provedenih analiza na konačnu odluku.

Dokumentiranje ORSA procesa te izvješćivanje i informiranje relevantnih strana

Svi prethodno provedeni koraci i izračuni (pomoći izračuni i korišteni podaci) adekvatno se dokumentiraju kroz izradu ORSA izvješća, a također se sastavlja i Zapisnik o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti. Uspostava odgovarajućih procesa i procedura kao i nadležnosti i odgovornosti za provedbu vlastite procjene rizika i solventnosti definirane su internim aktom Društva. O provedbi i rezultatima ORSA procesa, uz Upravu, izvještava se i Nadzorni odbor Matičnog društva, a sukladno regulatornim odredbama, ORSA Izvješće dostavlja se i HANFA-i.

B.4 SUSTAV UNUTARNJE KONTROLE

S ciljem poduzimanja potrebnih mjera u ostvarenju poslovnih ciljeva, Grupa je uspostavila **sustav unutarnjih kontrola** kao sveukupnost sljedećih elemenata:

- primjerene organizacijske strukture članica Grupe i sustava korporativnog upravljanja;
- implementiranog sustava upravljanja s uspostavom ključnih i kontrolnih funkcija;
- propisanih kontrolnih aktivnosti za upravljanje portfeljem, administrativnih i računovodstvenih postupaka te
- adekvatnog informacijskog sustava uključujući i sustav izvješćivanja na svim razinama Grupe.

Adekvatnom organizacijskom strukturu, definirane su podjele funkcija, poslovni procesi s unutarnjim kontrolama nad istima, razine upravljanja, nadzora, uloge i odgovornosti kao i prikladne kompetencije djelatnika na svim razinama. Na taj način se nastoji osigurati operativna učinkovitost, preciznost, točnost i pravovremenost podataka te usklada poslovanja s regulatornim i internim propisima, a sve s ciljem minimizacije rizika u svim poslovnim procesima članica Grupe.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Sam sustav unutarnje kontrole na razini Matičnog društva uspostavljen je u tri razine. Prva (1.) razina unutarnje kontrole odnosi se na upravljanje i kontrolu nad svakodnevnim izvršavanjem aktivnosti te obuhvaća sve zaposlenike koji prvi imaju neposredan doticaj s rizikom (Operacije).

Unutarnja kontrola druge (2.) razine obuhvaća neovisan nadzor svakodnevnog poslovanja, preuzimanja rizika i kontrole od strane prve razine, a čine je:

- **Kontrolne funkcije:**
 - upravljanje osigurateljnim portfeljem
 - razvoj proizvoda i preuzimanje rizika
 - upravljanje naknadama šteta
 - upravljanje ulaganjima
 - financije i računovodstvo
 - informacijske tehnologije
 - korporativna sigurnost
 - pravni poslovi
 - funkcija za praćenje i kontrolu distribucije osiguranja
- **Ključne funkcije:**
 - funkcija upravljanja rizicima
 - funkcija praćenja usklađenosti
 - aktuarska funkcija

Unutarnja kontrola treće (3.) razine odnosi se na neovisan nadzor prve i druge razine, a čini ju ključna **funkcija unutarnje revizije**. Detaljnije informacije o ključnim funkcijama dane su zasebno kroz ovo Poglavlje.

Sustav unutarnjih kontrola u postupku finansijskog izvještavanja osigurava da finansijski izvještaji s prihvatljivom točnošću prezentiraju finansijski rezultat i finansijski položaj Grupe, kao i njihovu usklađenost s Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja te drugim pozitivnim propisima. Unutarnji računovodstveni kontrolni postupci podrazumijevaju kontrolu formalne, suštinske i računske ispravnosti knjigovodstvene isprave:

- kontrola formalne ispravnosti knjigovodstvene isprave utvrđuje je li isprava sastavljena u skladu s važećim propisima;
- suštinska kontrola knjigovodstvene isprave utvrđuje je li se poslovna promjena stvarno dogodila i u opsegu kako je naznačeno;
- kontrola računske ispravnosti knjigovodstvene isprave podrazumijeva kontrolu matematičkih operacija (dijeljenja, množenja, zbrajanja i oduzimanja), na osnovu kojih su dobiveni rezultati na ispravi.

Grupa ima popis i kalendar svih izvještaja koji se dostavljaju Agenciji i nadležnim institucijama s rokovima, zaduženjima, regulativom koja svaki pojedini izvještaj definira dok nadležne osobe u Grupi nadzиру ispunjavanje obveza vezanih uz izvještavanja u rokovima propisanim zakonima i regulativom.

Kontrola knjigovodstvenih isprava obavlja se sukladno organizacijskoj strukturi od strane odgovorne osobe prema ovlaštenjima koja su definirana internima aktima. Kontrola formalne, suštinske i računske ispravnosti potvrđuje se

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

fizičkim i/ili elektronskim potpisom odgovorne osobe koja ju je izvršila, a pri tom se koriste sljedeće aktivnosti: kontrola minimalno „dva para očiju“, autorizacija u sustavu, autorizacija i odobravanje potpisom, kontrola logičke i matematičke (računske) ispravnosti, usklađivanje analitike i sintetike, usklađivanje poslovnih odnosa i stanja u poslovnim knjigama, pisana mišljenja specijaliziranih i stručnih osoba za specifična pitanja itd. U procesu izvješćivanja, kontrole dodatno obuhvaćaju izradu i dostavu rokovnika izvještavanja svim sudionicima u procesu.

Odbor za unutarnju kontrolu

U svrhu održavanja primjerenog i učinkovitog sustava upravljanja te redovne i kvalitetne suradnje na tom području, u Matičnom društvu je uspostavljen Odbor za unutarnju kontrolu koji je nadležan za razmatranje i predlaganje Upravi odluka od važnosti za cjelovitost sustava upravljanja i unutarnje kontrole Društva, a osobito za:

- pružanje podrške Upravi Društva u postupanju i vođenju Društva u skladu sa zakonom te upravljačkim i organizacijskim ciljevima;
- olakšavanje suradnje ključnim i kontrolnim funkcijama na području upravljanja i poslovima unutarnje kontrole;
- osiguravanje strukturiranog protoka informacija o sustavu upravljanja i unutarnjim kontrolama te ostvarivanje unutar Društva ujednačenog pristupa u odnosu na procese rada, metodologije, procjene i slično;
- nadziranje sustava unutarnje kontrole, davanje preporuka i nadziranje njihove provedbe te izvještavanje Uprave Društva o istom;
- usklađivanje sustava upravljanja s načelima Solventnosti II.

Početkom 2024. godine Odbor je održao sjednicu na kojoj je detaljnije analizirana Baza operativnih rizika Matičnog društva i pripadna izvješća vezano za unutarnje kontrole (koja uključuju i izvješća članica Grupe osigurateljne djelatnosti) te je dan kratak zaključak o utvrđenom stanju za 2023. godinu.

Funkcija praćenja usklađenosti

Funkcija praćenja usklađenosti jedna je od ključnih funkcija u Matičnom društvu i sastavni je dio sustava upravljanja. Neovisna je od ostalih ključnih funkcija, organizacijskih jedinica i upravljačkih funkcija. Predmet praćenja usklađenosti su ukupni pravni rizici koji proizlaze iz nepridržavanja materijalno pravnih propisa i zahtjeva nadzornih tijela.

Središnja zadaća funkcije usklađenosti jest utvrđivanje i procjena rizika usklađenosti u cilju osiguravanja uvjeta za neometano poslovanje, mitigaciju reputacijskih rizika te drugih negativnih utjecaja za Društvo, a time i doprinosa sigurnosti ugovaratelja i korisnika osiguranja, što je glavni cilj propisa o osiguranju.

Funkcija praćenja usklađenosti Matičnog društva ustrojena je i operativno se provodi u Sektoru za usklađenost, a opseg, nadležnost i djelokrug rada definiran je *Politikom praćenja usklađenosti*. Cilj Politike je osigurati preuvjet da Društvo posluje u skladu sa zakonima i podzakonskim aktima, smjernicama i kodeksima postupanja i korporativnog upravljanja relevantnih nadzornih tijela, standardima i internim aktima Društva i to kroz učinkovitu prevenciju izlaganja zakonskim i regulatornim sankcijama te finansijskim i reputacijskim gubicima.

Tijekom 2023. godine Sektor za usklađenost izvršio je sljedeće:

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

- poduzimanje aktivnosti potrebnih za usklađeno poslovanje Društva s novim propisima značajnim za rad Društva i to u odnosu na:
 - Zakon o osiguranju,
 - Zakon o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma,
 - Zakon o zaštiti potrošača,
 - Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju,
 - Zakon o obveznim odnosima i
 - Zakon o mjerama ograničavanja.
- predlaganje donošenja novih i revidiranje postojećih internih akata Društva;
- provedba edukacija;
- analiza predstavki upućenih HANFA-i i danih preporuka HANFA-e povodom predstavki;
- analiza općenitih preporuka HANFA-e;
- praćenje i procjenjivanje rizika usklađenosti;
- sudjelovanje u izradi Izvještaja o primjernosti postupaka i djelotvornosti sustava unutarnjih kontrola te izrada Izvještaja o redovitom preispitivanju postupka objave i priopćavanja informacija
- unaprjeđenje i ažuriranje baze unutarnjih kontrola;
- vođenje registra sukoba interesa i sudjelovanje u radnoj skupini za upravljanje sukobom interesa;
- sudjelovanje i koordinacija u postupcima nadzornih tijela;
- ostali redovni poslovi Sektora za usklađenost.

Funkcija praćenja usklađenosti kontinuirano nadzire primjerenost i usklađenost pojedinih poslovnih procesa i aktivnosti koje se donose i provode u Društvu s relevantnim propisima kroz mjere neposrednog nadzora, zahtijevanjem očitovanja o usklađenosti u radu pojedinih organizacijskih jedinica te uvidom u poslovnu dokumentaciju Društva, a po potrebi i drugim radnjama. U provođenju funkcije praćenja usklađenosti aktivno sudjeluju sve organizacijske jedinice Društva.

Uprava Društva usvaja godišnji plan rada funkcije usklađenosti te najmanje jednom godišnje procjenjuje efikasnost upravljanja rizikom usklađenosti. Upravi Društva i Nadzornom odboru dostavlja se godišnje izvješće nositelja funkcije usklađenosti.

B.5 FUNKCIJA UNUTARNJE REVIZIJE

Unutarnja revizija kao jedna od ključnih funkcija u Matičnom društvu kroz sustavan i discipliniran pristup procjenjuje i poboljšava djelotvornost procesa upravljanja rizicima, kontrole i korporativnog upravljanja. Pomaže rukovodstvu u ispunjavanju postavljenih ciljeva te u obnašanju njihovih dužnosti uz kontinuirano poboljšavanje poslovanja. Njezin djelokrug uključuje sve procese i aktivnosti društva na svim razinama upravljačke odgovornosti.

Funkcija unutarnje revizije Matičnog društva uspostavljena je kroz Sektor za internu reviziju, administrativno je odgovorna Upravi Društva, a funkcionalno Nadzornom odboru, a što je sukladno Međunarodnim standardima za profesionalno obavljanje unutarnje revizije te najboljim svjetskim praksama.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Na razini Grupe unutarnja revizija uspostavljena je na najvišoj razini odnosno kroz Sektor za internu reviziju CROATIA osiguranja d.d. kao Matičnog društva te unutarnje revizore unutar ovisnih društava. Sektor za internu reviziju Društva sukladno Smjernicama o sustavu upravljanja (EIOPA-BoS-14/253 HR) koordinira aktivnosti unutarnje revizije cijele Grupe.

Prema predlošku Sektora za internu reviziju Matičnog društva, unutarnji revizori ovisnih društava imaju usvojene vlastite Povelje unutarnje revizije koje postavljaju minimalne okvire organizacije i djelovanja unutarnje revizije na razini Grupe u skladu s etičkim načelima i pravilima.

Usvojenim Poveljama unutarnje revizije definirana je vizija i misija te ciljevi i opseg unutarnje revizije, ovlasti i odgovornosti, kao i planiranje te izvješćivanje unutarnje revizije. Osim toga, Poveljama je utvrđena neovisnost i položaj unutarnje revizije unutar društava Grupe, definiran je neograničen pristup dokumentaciji, osoblju i imovini koji su značajni za provođenje revizije.

Povelje o unutarnjoj reviziji donose Uprave društava uz suglasnost Nadzornih odbora te prethodno razmatranje od strane Revizijskih odbora, a direktor Sektora za internu reviziju/Unutarnji revizori se brinu da iste budu relevantne i ažurne.

Unutarnja revizija je važan segment sveukupnog poslovanja pa je i poslove unutarnje revizije potrebno odgovarajuće planirati i promatrati u kontekstu planiranja sveukupnog poslovanja Društva. Planiranje unutarnje revizije provodi se kroz tri međusobno povezane razine: stratešku razinu (strateški plan), taktičku razinu (godišnji plan) i operativnu razinu (plan pojedinačne unutarnje revizije). Planovi unutarnje revizije temelje se na procjeni rizika koja se ažurira barem jednom godišnje. Osim planiranih revizija, unutarnja revizija obavlja ad-hoc pregledne na zahtjev Uprava Društava, Revizijskih i/ili Nadzornih odbora te regulatora.

Po svakoj provedenoj reviziji izdaju se izvješća unutarnje revizije koja uključuju utvrđene nalaze i zaključke te konkretnе i primjenjive preporuke radi unaprjeđenja procesa i kontrola. Izvješća za svaku pojedinačnu reviziju dostavljaju se Upravi konkretnog Društva koja ga prima na znanje te odobrava provedbu danih preporuka navedenih u izvješću.

O realiziranim planiranim i ad hoc angažmanima unutarnje revizije izvješćuju se Uprave, Revizijski i Nadzorni odbori Društava minimalno polugodišnje/godišnje, a ovisno o lokalnoj regulativi ovisnih društava te prema potrebi i za kraća vremenska razdoblja. Navedena izvješća uobičajeno uključuju: popis svih obavljenih revizija, ocjenu primjerenosti i učinkovitosti sustava unutarnjih kontrola, nalaze ukoliko su utvrđeni tijekom provedenih revizija te preporuke za njihovo otklanjanje, kao i statuse preporuka obzirom na poduzete aktivnosti od strane menadžmenta.

Sektor za internu reviziju Matičnog društva polugodišnje/godišnje podnosi Upravi/Revizijskom i Nadzornom odboru takvo pisano izvješće koje prikazuje podatke i informacije za Matično društvo te pregled ključnih podataka vezanih uz unutarnju reviziju društava Grupe.

B.6 AKTUARSKA FUNKCIJA

Aktuarsku funkciju za Grupu obnaša Sektor za aktuaristiku kao jedinstvena cjelina organizacijski direktno pod Upravom Matičnog društva. Sektor je organiziran kroz dvije organizacijske jedinice koje se bave životnim odnosno neživotnim osiguranjima. Direktori navedenih organizacijskih jedinica ujedno su i nositelji aktuarske funkcije neživotnih, odnosno životnih osiguranja Grupe.

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

Tijekom 2023. godine aktuarska funkcija obavljala je sljedeće poslove u okviru Solventnosti II, a prema Zakonu o osiguranju:

- Vezano uz tehničke pričuve:
 - koordiniranje izračuna tehničkih pričuva;
 - osiguravanje primjerenosti metodologija, modela i pretpostavki na kojima se temelji izračun tehničkih pričuva;
 - procjenjivanje dovoljnosi i kvalitete podataka koji se upotrebljavaju u izračunu tehničkih pričuva;
 - uspoređivanje najboljih procjena s iskustvom;
 - obavještavanje Uprave i Nadzornog odbora Matičnog društva o pouzdanosti i adekvatnosti izračuna tehničkih pričuva;
- iskazivanje mišljenja o cjelokupnoj politici preuzimanja rizika osiguranja;
- iskazivanje mišljenja i primjerenosti programa reosiguranja;
- sudjelovanje u učinkovitoj provedbi sustava upravljanja rizicima.

Poslove aktuarske funkcije Grupe obavlja više zaposlenika unutar Sektora, a koordinirani su od strane nositelja aktuarske funkcije Grupe. Aktuari uključeni u poslove aktuarske funkcije imaju potrebno znanje i iskustvo u aktuarskim poslovima.

B.7 IZDVAJANJE POSLOVA

Izdvajanje poslova je ugovorni prijenos obavljanja poslova, ključnih ili važnih poslovnih funkcija koje inače društvo samo obavlja u okviru svoje registrirane djelatnosti, na pružatelje usluga. Poslove ili funkcije se izdvajaju kada za to postoje opravdani razlozi, primjerice optimizacija troškova, prijenos znanja, povećanje kvalitete usluga i slično.

Politika izdvajanja poslova u Matičnom društvu definirana je internim aktom kojim su propisani minimalni standardi za upravljanje izdvojenim poslovima ili funkcijama i kojim su utvrđeni kriteriji i postupci vezano za:

- utvrđivanje razloga izdvajanja poslova ili funkcija i proces donošenja odluke o izdvajanju poslova ili funkcija;
- procjenu rizika povezanih s izdvajanjem poslova ili funkcija;
- kriteriji za odabir i analizu pružatelja usluga te upravljanje ugovornim odnosima s pružateljima usluga;
- nadzor, kontrolu, praćenje i izvještavanje o izdvojenim poslovima ili funkcijama;
- praćenje i izvještavanje Uprave o nadzoru i izloženosti rizicima povezanim s izdvajanjem poslova ili funkcija;
- zadaće i odgovornosti organizacijskih jedinica ili osoba zaduženih za nadzor i upravljanje izdvajanjem poslova ili funkcija;
- izlaznu strategiju Društva u slučaju prijevremenog prestanka ugovornog odnosa i/ili nemogućnosti ispunjenja ugovornih obveza.

Detaljnije informacije o izdvojenim poslovima na razini Grupe, dane su u pogl. C.6. Ostali značajni rizici (Rizik izdvojenih poslova).

B. SUSTAV UPRAVLJANJA

B.8 SVE OSTALE INFORMACIJE

Matično društvo od 2004. godine posjeduje ISO certifikat za razvoj i pružanje usluga životnih osiguranja, od 2007. godine ISO certifikat za razvoj i pružanje usluga imovinskih osiguranja, od 2017. godine ISO certifikat za razvoj i pružanje usluga dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja te od 2018. godine ISO certifikat za razvoj i pružanje usluga osiguranja motornih vozila. U travnju 2023. godine uspješno je proveden redovni nadzor od strane akreditirane certifikacijske kuće Lloyds Register LRQA čime je potvrđena sukladnost sustava upravljanja kvalitetom Društva prema normi ISO 9001:2015. i valjanost ISO certifikata. Također je i u svim ostalim osigurateljnim članicama Grupe uspostavljen sustav upravljanja kvalitetom prema normi ISO 9001:2015.

Jednom godišnje Matično društvo izrađuje ocjenu Sustava upravljanja kvalitetom (SUK) koja predstavlja ocjenu primjerenosti, prikladnosti i učinkovitosti SUK-a, sukladnosti proizvoda i usluga te potvrđuje provedbu poslovnih procesa sukladno zahtjevima norme ISO 9001:2015.

Aktivnosti razvoja i edukacija

U 2023. godini u Matičnom društvu provodile su se aktivnosti osnaživanja prodajnih kanala učinkovitijom distribucijom informacija o dodatnim proizvodima i pokrićima koja odgovaraju potrebama klijenata. U programima edukacija i mentorstva naglasak je na podizanju razine znanja i vještina prodajnih zastupnika, kao i ukupne kvalitete usluge i informiranja u poslovnicama Društva. Nastavljene su i aktivnosti u okviru SFE (sales force efficiency) projekta za veću produktivnost prodajne mreže i dugoročnog razvoja prodajnih zastupnika. Uspješnost navedenih aktivnosti mjeri se svaki mjesec te se rezultati koriste za unaprjeđenja, a najbolji zastupnici nagrađuju.

U suradnji s globalnom IT kompanijom Liferay razvija se i implementira nova inovativna digitalna platforma za prodajne predstavnike (napredni agentski portal), čime će se dodatno unaprijediti korisničko iskustvo i povećati kvaliteta usluge prema klijentu. Specijalistički poslijediplomski studij Proizvodi, digitalne inovacije i tehnologije u osiguranju (Insurtech) razvijen u suradnji s Fakultetom elektrotehnike i računarstva u Zagrebu nastavlja se četvrtu godinu zaredom. S Ekonomskim fakultetom potpisani je sporazum o suradnji na novopokrenutom inovativnom obrazovnom modulu Ekonomска analitika. Riječ je o četverosemestralnom modulu na kojem će studenti stići kombinaciju znanja i vještina s ciljem povećanja vlastite konkurentnosti na tržištu rada.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

Grupa se sastoji od članica iz osigurateljne djelatnosti koje su regulirane i posljuju u režimima adekvatnosti kapitala te ostalih članica iz neosigurateljne djelatnosti. Analizom materijalnosti svih članica Grupe, razvidno je da **u profilu rizičnosti Grupe signifikantno najviše dominira Matično društvo** tj. profil rizičnosti Grupe u materijalnome je određen profilom rizičnosti Matičnog društva. Ključ stabilnosti Grupe i upravljanja rizicima Grupe ponajviše leži u stabilnosti Matičnog društva i upravljanja njegovim rizicima.

U skladu s člankom 94. Zakona o osiguranju, Grupa dijeli rizike kojima je izložena u pet glavnih kategorija:

- **preuzeti rizik osiguranja** (s podvrstama: rizik neživotnih osiguranja, rizik životnih osiguranja te rizik zdravstvenih osiguranja);
- **tržišni rizik;**
- **kreditni rizik;**
- **rizik likvidnosti;**
- **operativni rizik (uključuje rizik usklađenosti i kibernetički rizik);**
- **Ostali rizici.**

Od ostalih materijalno značajnih rizika, prepoznaje se izloženost **strateškom riziku, riziku ugleda** (reputacijski rizik), , **riziku eksternalizacije te riziku održivosti**. Također redovito se prate tzv. **eksterni faktori rizika** (rizici makroekonomskog, zakonodavnog, političkog, socijalnog i tehnološkog okruženja) koji su većinom kvalitativne prirode te koreliraju, odnosno utječu na ostale rizike.

Promatrano prema principima Solventnosti II, u ukupnom kapitalnom zahtjevu (potrebnom solventnom kapitalu) Grupa je **daleko najviše izložena tržišnim rizicima, a zatim riziku neživotnih osiguranja**.

Izloženost tržišnim rizicima proizlazi iz ulaganja Grupe u finansijsku imovinu i ostala ulaganja. Osnovni investicijski cilj jest očuvanje i rast vrijednosti finansijskih ulaganja na rok koji je u što većoj mjeri usklađen prirodi i trajanju obveza Grupe. Investicijski cilj postiže se maksimiziranjem prinosa uz zadani razinu rizika, odnosno u skladu s apetitom Grupe za rizikom, pritom vodeći računa o **sigurnosti, isplativosti i utrživosti** ulaganja kao i o odgovarajućoj raznovrsnosti i disperziji ulaganja. Sukladno **načelu razboritosti** Grupa ulaže svoju imovinu u instrumente čije rizike može primjereno utvrditi, mjeriti, pratiti, kojima može adekvatno upravljati, nadzirati ih i izvještavati o njima te ih na primjeren način uzima u obzir prilikom procjene svojih ukupnih potreba za solventnošću.

Financijska imovina ulaže se sukladno pravilima struke te načelima opreznog i savjesnog gospodarstvenika:

Načelo ekonomске sigurnosti ulaganja

Ulaganja se smatraju ekonomski sigurnim ako podrazumijevaju održavanje vrijednosti kapitala uzimajući u obzir mala odstupanja vrijednosti uložene imovine, pouzdanu i opreznu metodu vrednovanja, trgovanje na uređenim tržištima, kvalitetu imovine, odgovarajući kreditni rejting i sl.

Načelo pravne sigurnosti ulaganja

Ulaganja u finansijsku imovinu se smatraju pravno sigurnim ukoliko je omogućeno neograničeno raspolaganje imovinom, odnosno neograničena mogućnost trgovanja imovinom i transakcija sredstava.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

Načelo isplativosti ulaganja

Ulaganje finansijske imovine isplativo je ako je istome cilj ostvarivanje prinosa u skladu s tržišnim kretanjima.

Načelo utrživosti ulaganja

Ulaganje zadovoljava kriterij utrživosti ako se u slučaju potrebe, u razumnom roku, može zamijeniti za novac ili novčani ekvivalent. Utrživost ulaganja ovisi o vremenskom razdoblju raspoloživosti imovine, odnosno o mogućnosti trgovanja na tržištu.

Načelo raznovrsnosti i disperzije ulaganja

Prilikom izbora imovine Grupa se rukovodi sljedećim kriterijima: različiti izdavatelji i zajmoprimci, kao i njihova različita zemljopisna i sektorska područja poslovanja, očekivani prinos, te međuodnos između različitih vrsta ulaganja.

Nadalje, a vezano za upravljanje rizicima ulaganja, Matično društvo je uspostavilo **sustav internih limita ulaganja** kojima su definirane maksimalne izloženosti pojedinim vrstama finansijskih instrumenata te posebno pojedinim izdavateljima finansijskih instrumenata, odnosno kategorijama izdavatelja ovisno o kreditnom rejtingu. Na taj način definiran je apetit za rizikom za tržišne rizike vezane uz pojedine instrumente, zatim za kreditne rizike vezane za izdavatelje te za rizik koncentracije.

Kako bi efikasnije upravljalo otvorenom deviznom pozicijom, Matično društvo koristi izvedene instrumente: valutne forward i swap ugovore (FX forward i Swap ugovore).

Grupa u portfelju drži i imovinu kojom se ne trguje na uređenom finansijskom tržištu te istu vrednuje metodama procjene, a održava je na razini koja nema značajan utjecaj na portfelj u cjelini. U portfelju Grupe dominiraju instrumenti s fiksним prinosima. S obzirom na navedeno, razvidno je da Grupa poznaje rizike koji proizlaze iz ulagačkih aktivnosti te s istima može upravljati na odgovarajući način.

Struktura portfelja Grupe u SII bilanci bila je kako slijedi:

Strukutra portfelja po SII principima	2023.	2022.
Dužnički vrijednosni papiri	61,08%	65,44%
Depoziti	7,79%	5,59%
Vlasnički vrijednosni papiri	9,33%	8,16%
Zajmovi	2,17%	3,12%
Udjeli u povezanim društvima	5,51%	5,77%
Nekretnine za ulaganja	6,44%	7,47%
Investicijski fondovi	7,69%	4,45%
Sveukupno	100,00%	100,00%

U nastavku slijede detaljnije informacije o pojedinim kategorijama rizika kojima je Grupa izložena. Grupa u pravilu prikazuje, odnosno klasificira, rizike sukladno specifikaciji, odnosno klasifikaciji rizika u standardnoj formuli.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

C.1 PREUZETI RIZIK OSIGURANJA

Preuzeti rizik osiguranja je rizik koji proizlazi iz preuzimanja osigurateljnih obveza te predstavlja rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja zbog neodgovarajućih prepostavki u vezi oblikovanja cijena i pričuva. Isti proizlazi iz promjena u vremenu nastupa, učestalosti i težini osiguranih događaja te promjena u iznosu odštetnih zahtjeva, trenutku njihovog dospijeća kao i iz postojanja značajnih neizvjesnosti u prepostavkama u vezi oblikovanja cijena i pričuva povezanih s ekstremnim ili iznimnim događajima. Sukladno standardnoj formuli preuzeti rizik osiguranja obuhvaća sljedeće module rizika:

- modul preuzetog rizika **neživotnog osiguranja**;
- modul preuzetog rizika **životnog osiguranja**;
- modul preuzetog rizika **zdravstvenog osiguranja**.

U sljedećoj tablici dani su kapitalni zahtjevi po gornjim modulima preuzetog rizika osiguranja.

Tablica C.1.1. Kapitalni zahtjevi po modulima preuzetog rizika osiguranja

(u 000 EUR)

Rizik osiguranja	Kapitalni zahtjev	
	2023.	2022.
Modul preuzetog rizika neživotnog osiguranja	107.418	98.041
Modul preuzetog rizika životnog osiguranja	7.631	9.656
Modul preuzetog rizika zdravstvenog osiguranja	17.407	17.108

Modul preuzetog rizika neživotnog osiguranja

Preuzeti rizik neživotnog osiguranja je rizik koji proizlazi iz obveza neživotnog osiguranja, a prema standardnoj formuli pokriva najmanje sljedeće podmodule:

- podmodul premijskog rizika i rizika pričuva neživotnog osiguranja;
- podmodul rizika katastrofe neživotnog osiguranja.

Ukupni kapitalni zahtjev za modul preuzetog rizika neživotnog osiguranja na 31.12.2023. godine iznosi **107.418 tis. EUR** što je za 9.377 tis. EUR više nego prethodne godine. Struktura modula preuzetog rizika neživotnog osiguranja dana je u sljedećoj tablici.

Tablica C.1.2. Kapitalni zahtjevi po podmodulima preuzetog rizika neživotnog osiguranja

(u 000 EUR)

Preuzeti rizik neživotnog osiguranja	Kapitalni zahtjev	
	2023.	2022.
Podmodul premijskog rizika i rizika pričuva neživotnog osiguranja	103.023	93.926
Podmodul rizika katastrofe neživotnog osiguranja	14.097	13.143
Diversifikacija	(9.702)	(9.028)
Ukupno preuzeti rizik neživotnog osiguranja	107.418	98.041

C. PROFIL RIZIČNOSTI

Premijski rizik i rizik pričuva neživotnog osiguranja su rizici gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlaze iz promjena u vremenu nastupa, učestalosti i težini osiguranih događaja te promjena u iznosu odštetnih zahtjeva kao i trenutku njihovog dospijeća. Za Grupu je kapitalni zahtjev u ovom podmodulu utvrđen u skladu sa standardnom formulom te iznosi **103.023 tis. EUR**. Povećanje kapitalnog zahtjeva za 9.097 tis. EUR u odnosu na prošlu godinu u najvećem je dijelu generirano povećanjem portfelja te smanjenjem kamatnih stopa što je za posljedicu imalo povećanje rizika pričuva neživotnih osiguranja.

Rizik katastrofe neživotnog osiguranja je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz postojanja značajnih neizvjesnosti u pretpostavkama u vezi oblikovanja cijena i pričuva povezanih s ekstremnim ili iznimnim događajima.

Kapitalni zahtjev za podmodul rizika katastrofe neživotnog osiguranja iznosi **14.097 tis. EUR**. Za Grupu je kapitalni zahtjev za podmodul rizika katastrofe utvrđen u skladu sa standardnom formulom, na temelju propisanih mjera izloženosti za prirodne katastrofe, za katastrofe uzrokovane ljudskim djelovanjem te za druge rizike katastrofe neživotnog osiguranja.

Modul preuzetog rizika životnog osiguranja

Preuzeti rizik životnog osiguranja je rizik koji proizlazi iz obveza životnog osiguranja, a prema standardnoj formuli pokriva najmanje sljedeće podmodule:

- podmodul rizika smrtnosti;
- podmodul rizika dugovječnosti;
- podmodul rizika invalidnosti-poboljjevanja;
- podmodul rizika odustanka;
- podmodul rizika troškova;
- podmodul rizika usklađenja;
- podmodul rizika katastrofe životnog osiguranja.

Ukupni kapitalni zahtjev za modul preuzetog rizika životnog osiguranja na 31.12.2023. godine iznosi **7.631 tis. EUR**, a struktura je dana u sljedećoj tablici.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

Tablica C.1.3. Kapitalni zahtjevi po podmodulima preuzetog rizika životnog osiguranja

(u 000 EUR)

Preuzeti rizik životnog osiguranja	Kapitalni zahtjev	
	2023.	2022.
Podmodul rizika smrtnosti	980	1.111
Podmodul rizika dugovječnosti	2.844	1.944
Podmodul rizika invalidnosti-poboljševanja	141	135
Podmodul rizika odustanka	1.612	2.515
Podmodul rizika troškova	3.903	6.000
Podmodul rizika usklađenja	1.292	1.020
Podmodul rizika katastrofe životnog osiguranja	1.544	1.705
Diversifikacija	(4.685)	(4.774)
Ukupno rizik životnih osiguranja	7.631	9.656

Rizik smrtnosti je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stope smrtnosti, pri čemu povećanje stope smrtnosti dovodi do povećanja vrijednosti obveza iz osiguranja.

Za Grupu je utvrđen kapitalni zahtjev za podmodul rizika smrtnosti u skladu sa standardnom formulom u iznosu od **980 tis. EUR**, primjenjujući šok trajnog povećanja od 15% na stope smrtnosti koje se upotrebljavaju u izračunu tehničkih pričuva. Navedeni porast stope smrtnosti primijenjen je samo na one police osiguranja u kojima je porast stope smrtnosti uzrokovao povećanje tehničkih pričuva bez dodatka za rizik.

Rizik dugovječnosti je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stope smrtnosti, pri čemu smanjenje stope smrtnosti dovodi do povećanja vrijednosti obveza iz osiguranja.

Za Grupu je utvrđen kapitalni zahtjev za podmodul rizika dugovječnosti u skladu sa standardnom formulom u iznosu od **2.844 tis. EUR**, primjenjujući šok trajnog smanjenja od 20% na stope smrtnosti koje se upotrebljavaju u izračunu tehničkih pričuva. Navedeno smanjenje stope smrtnosti primijenjeno je samo na one police osiguranja u kojima je smanjenje stope smrtnosti uzrokovalo povećanje tehničkih pričuva bez dodatka za rizik.

Rizik invalidnosti - poboljševanja je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stope invalidnosti, bolesti i poboljševanja.

Za Grupu je utvrđen kapitalni zahtjev za podmodul rizika invalidnosti-poboljševanja u skladu sa standardnom formulom u iznosu od **141 tis. EUR**. Primijenjen je šok povećanja stope invalidnosti-poboljševanja od 35% u sljedećih 12 mjeseci te šok povećanja stope invalidnosti-poboljševanja od 25% nakon toga.

Rizik odustanka je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stope isteka, raskida, obnove i otkupa polica.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

Za Grupu je utvrđen kapitalni zahtjev za podmodul rizika odustanka u skladu sa standardnom formulom u iznosu od **1.612 tis. EUR.**

Rizik troškova je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti troškova nastalih u servisiranju ugovora o osiguranju.

Za Grupu je utvrđen kapitalni zahtjev za podmodul rizika troškova u skladu sa standardnom formulom u iznosu od **3.903 tis. EUR.** Istodobno je primijenjena pretpostavka o trajnom povećanju troškova za 10% u odnosu na one koji se uzimaju u obzir prilikom izračuna tehničkih pričuva te pretpostavka o povećanju stope inflacije troškova (izražene postotkom) za 1 postotni bod u odnosu na onu koja se uzima u obzir prilikom izračuna tehničkih pričuva. Promjena u odnosu na prethodi obračun, rezultat je promjene i kalibracije modela za procjenu troškova po ugovorima životnog osiguranja Matičnog društva, kretanja portfelja i promjene bezrizične kamatne krivulje.

Rizik usklađenja je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti stopa revidiranja koje se primjenjuju na rente zbog promjena u pravnom okruženju ili zdravstvenom stanju osigurane osobe.

Za Grupu je utvrđen kapitalni zahtjev za podmodul rizika usklađenja u skladu sa standardnom formulom, u iznosu od **1.292 tis. EUR.** Prilikom izračuna primijenjen je šok trajnog povećanja iznosa naknada za rentne obveze osiguranja za 3% u onim slučajevima u kojima bi se naknade koje se isplaćuju prema pripadnim policama osiguranja mogle povećati zbog promjena pravnog okruženja ili zdravstvenog stanja osigurane osobe.

Rizik katastrofe životnog osiguranja je rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz segmenta životnih osiguranja koji proizlazi iz postojanja značajnih neizvjesnosti u pretpostavkama u vezi oblikovanja cijena i pričuva povezanih s ekstremnim ili iznimnim događajima.

Za Grupu je utvrđen kapitalni zahtjev za podmodul rizika katastrofe životnog osiguranja u skladu sa standardnom formulom u iznosu od **1.544 tis. EUR.** Primijenjen je šok povećanja za 0,15 postotnih bodova stope smrtnosti izraženih postotkom, koje se upotrebljavaju u izračunu tehničkih pričuva, radi odražavanja iskustva u vezi sa smrtnosti u sljedećih 12 mjeseci.

Navedeni porast stope smrtnosti primijenjen je samo na one police osiguranja u kojima je porast stope smrtnosti koje se upotrebljavaju radi odražavanja iskustva u vezi sa smrtnosti u sljedećih 12 mjeseci uzrokovao povećanje tehničkih pričuva bez dodatka za rizik.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

Modul preuzetog rizika zdravstvenog osiguranja

Preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja odražava rizik iz preuzetih obveza zdravstvenog osiguranja, bez obzira na to pruža li se na sličnoj tehničkoj podlozi kao neživotno ili životno osiguranje. Obuhvaća najmanje sljedeće rizike:

- rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u razini, trendu ili volatilnosti troškova nastalih u servisiranju ugovora o osiguranju;
- rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz promjena u trenutku, učestalosti i ozbiljnosti osiguranih događaja te promjena u trenutku i iznosu namira odštetnih zahtjeva u trenutku određivanja pričuva;
- rizik gubitka ili nepovoljne promjene vrijednosti obveza iz osiguranja koji proizlazi iz postojanja značajnih neizvjesnosti u pretpostavkama u vezi oblikovanja cijena i pričuva povezanih s izbijanjem većih epidemija kao i neuobičajenom akumulacijom rizika u takvim ekstremnim okolnostima.

Prema standardnoj formuli pokriva sljedeće podmodule:

- podmodul preuzetog rizika NSLT zdravstvenog osiguranja (zdravstvenog osiguranja sličnog tehnički neživotnog osiguranja);
- podmodul preuzetog rizika SLT zdravstvenog osiguranja (zdravstvenog osiguranja sličnog tehnički životnog osiguranja);
- podmodul rizika katastrofe zdravstvenog osiguranja.

Ukupni kapitalni zahtjev za modul preuzetog rizika zdravstvenog osiguranja na 31.12.2023. godine iznosi **17.407 tis. EUR**. Struktura modula preuzetog rizika zdravstvenog osiguranja dana je u sljedećoj tablici:

Tablica C.1.4. Kapitalni zahtjevi po podmodulima preuzetog rizika zdravstvenog osiguranja

(u 000 EUR)

Preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja	Kapitalni zahtjev	
	2023.	2022.
Podmodul rizika NSLT zdravstvenog osiguranja	15.367	15.390
Podmodul rizika SLT zdravstvenog osiguranja	0	0
Podmodul rizika katastrofe zdravstvenog osiguranja	5.193	4.557
Diversifikacija	(3.153)	(2.839)
Ukupno preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja	17.407	17.108

Za Grupu je utvrđeno da na dan 31.12.2023. godine nije bila izložena riziku zdravstvenog osiguranja sličnog tehnički životnog osiguranja.

Kapitalni zahtjev za rizik zdravstvenog osiguranja sličnog tehnički neživotnog osiguranja prema standardnoj formuli utvrđuje se po sličnom principu kao i kapitalni zahtjev za modul preuzetog rizika neživotnog osiguranja. Grupa je odredila kapitalni zahtjev za navedeni podmodul u iznosu od **15.367 tis. EUR**.

Kapitalni zahtjev za podmodul rizika katastrofe zdravstvenog osiguranja Grupa je utvrdila također u skladu sa standardnom formulom, a koji iznosi **5.193 tis. EUR**.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

Upravljanje rizikom osiguranja

U svrhu upravljanja rizikom osiguranja pojedino društvo ima propisane detaljne Smjernice za preuzimanje rizika po pojedinoj vrsti osiguranja koje učinkovito doprinose smanjenju rizika u svakodnevnom izravnom poslovanju.

Smjernicama su propisani limiti pribave i načini procjene rizika prilikom sklapanja police vodeći pritom računa o profitabilnosti, koncentraciji rizika i izloženosti.

Rizik preuzimanja osiguranja umanjen je kroz plasmane viška rizika u reosiguranje pri čemu se vodi računa o cijeni reosiguranja, reputaciji reosigурatelja, pokazateljima njegovih finansijskih pozicija, iskustvu stečenom u dosadašnjoj suradnji i rejtingu reosiguratelja utvrđenom od strane priznate rejting agencije kako za svoj portfelj tako i za ovisna društva.

Dodatno, Grupa je izložena riziku osiguranja i kroz ugovaranje poslova aktivnog reosiguranja te predmetnim rizikom upravlja na isti način kao i ostalim osigurateljnim rizicima.

Nadalje, kontinuirano se prati učinkovitost programa reosiguranja koji je u primjeni, a osim toga provode se i hipotetske analize, primjerice razmatra se utjecaj na rezultate s pretpostavkom da se ugovorio drugi iznos samopridržaja ili drugačija vrsta reosiguranja od onih koji su trenutno u primjeni i to po značajnim vrstama osiguranja. Pritom se analiziraju razni pokazatelji kao što su zahtijevani regulatorni kapital, vjerojatnost pada kapitala ispod regulatornog minimuma, vjerojatnost ostvarenja ciljanog profita i slično te njihovo kretanje ovisno o vrstama ugovora reosiguranja po pojedinim vrstama osiguranja.

Također za pojedina društva redovito se prate pokazatelji poslovanja relevantni za predmetni rizik, poput kvote šteta, kombinirane kvote i sl., testira se adekvatnost pričuva te se provodi tzv. run-off analiza dostatnosti pričuva.

Dodatno, najmanje jednom godišnje provode se analize iskustva smrtnosti, odustanaka i troškova.

C.2 TRŽIŠNI RIZIK

Tržišni rizik je rizik mogućih gubitaka koji proizlazi iz promjene, odnosno fluktuacije tečaja, kamata, tržišnih cijena imovine, obveza i finansijskih instrumenata, a sukladno standardnoj formuli uključuje:

- kamatni rizik;
- rizik vlasničkih vrijednosnih papira;
- rizik promjene cijena nekretnina;
- rizik raspona;
- valutni rizik;
- rizik koncentracije.

Grupa izdvaja kapitalne zahtjeve za izloženost tržišnom riziku, primjenjujući standardnu formulu za njihov izračun.

Ukupni kapitalni zahtjev za tržišni rizik na 31.12.2023. iznosi **152.453 tis. EUR**.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

U nastavku su prikazani kapitalni zahtjevi za podmodule tržišnog rizika prema standardnoj formuli.

Tablica C.2.1. Kapitalni zahtjevi po podmodulima tržišnog rizika

(u 000 EUR)

Tržišni rizik	2023.	2022.
Kamatni rizik	12.281	18.824
Valutni rizik	22.770	96.610
Rizik vlasničkih vrijednosnih papira	94.248	58.187
Rizik promjene cijena nekretnina	32.290	34.961
Rizik raspona	29.611	47.609
Rizik koncentracije	12.071	54.936
Diversifikacija	(50.818)	(120.969)
Ukupno tržišni rizik	152.453	190.158

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik potencijalnog gubitka koji bi nastao zbog promjene fer vrijednosti imovine i obveza uslijed promjene tržišnih kamatnih stopa. Riziku promjene kamatnih stopa na strani imovine Grupe podložan je portfelj ulaganja u dužničke vrijednosne papire, zajmove, depozite (uključujući i svu navedenu imovinu kojoj je Grupa indirektno izložena kroz ulaganja u investicijske fondove, kao rezultat primjene tzv. look-through principa gdje je to moguće) te udio reosiguranja u tehničkim pričuvama, dok su na strani obveza podložne tehničke pričuve, odnosno njihova najbolja procjena (BEL).

Kapitalni zahtjev za kamatni rizik u iznosu od **12.281 tis. EUR** jednak je smanjenju dostupnog kapitala nakon vrednovanja imovine i obveza primjenom bezrizičnih kamatnih krivulja na koje su primjenjeni šokovi propisani standardnom formulom. Smanjenje kapitalnog zahtjeva za kamatni rizik generirano je padom EIOPA bezrizičnih krivulja s najznačajnijim efektima u Grupi kao i promjenama u portfelju obveza i imovine.

Redovito se prati izloženost kamatnom riziku, mjere se i prate indikatori rizika poput duracije imovine i obveza, provode analize osjetljivosti te se optimizira ročnost imovine s obzirom na ročnost obveza i ostale ciljeve.

Učinkovitost tehnike smanjenja kamatnog rizika prati se kroz analizu kretanja duracijskog jaza (eng.: *duration gap*) te provođenje analiza osjetljivosti na promjenu kamatnih stopa.

Valutni rizik

Valutni rizik je rizik potencijalnog gubitka koji bi nastao zbog promjene fer vrijednosti imovine i obveza uslijed promjena u tečajevima stranih valuta.

Grupa je izložena ovom riziku, kroz ulaganja i druge poslovne aktivnosti odnosno transakcije u stranim valutama, pri čemu su najznačajnije bile valute USD, RSD, MKD i BAM.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

Uz premijski prihod te izračun povezanih tehničkih pričuva i likvidiranje šteta po osigurateljnim ugovorima s valutnom klauzulom, Grupa je izložena valutnom riziku u dijelu investicijskih aktivnosti kroz vlasničke, kreditne, depozitne i druge oblike ulaganja (uključujući i svu navedenu imovinu kojoj je Grupa indirektno izložena kroz ulaganja u investicijske fondove, kao rezultat primjene tzv. look-through principa gdje je to moguće), a također je izložena i tečajnom riziku promjene valuta u zemljama u kojima Grupa ima operacije: RSD, MKD i BAM. Aktivno upravljanje valutnim rizikom podrazumijeva praćenje i usklađivanje neto otvorene valutne pozicije te korištenje valutnih izvedenica odnosno valutnih forward i swap ugovora (FX Forward i FX Swap). Kroz 2023. godinu kod izračuna kapitalnog zahtjeva za valutni rizik prema standardnoj formuli, Grupa je uzimala u obzir i izvedenice na koji način je umanjen kapitalni zahtjev za valutni rizik.

U sklopu samoprocjene sustava upravljanja rizicima, redovito se prati učinkovitosti tehnikе smanjenja valutnog rizika odnosno učinkovitost primjene derivativa među ostalim sagledavanjem kretanja kapitalnih zahtjeva za valutni rizik odnosno utjecaja na adekvatnost kapitala.

Grupa je utvrdila kapitalni zahtjev za valutni rizik u iznosu od **22.770 tis. EUR**, a koji se računa kao zbroj najvećih gubitaka od prepostavljenog šoka rasta, odnosno pada tečaja pojedinih valuta za 25%.

Do značajnog smanjenja kapitalnog zahtjeva za valutni rizik u 2023. godini došlo je u prvom redu zbog ulaska RH u Eurozonu, čime je valuta EUR postala službena valuta RH, te je valutni rizik koji je prethodne godine izazivala valuta EUR, u ovoj godini u potpunosti eliminiran.

Rizik vlasničkih vrijednosnih papira

Rizik vlasničkih vrijednosnih papira je rizik potencijalnog gubitka zbog promjene fer vrijednosti imovine koja obuhvaća ulaganja u dionice, udjele, ovisna i pridružena društva (koja se ne konsolidiraju metodom pune konsolidacije sukladno članku 335. Delegirane uredbe te nisu finansijske i kreditne institucije), te fondove (uključujući i svu navedenu imovinu kojoj je Grupa indirektno izložena kroz ulaganja u investicijske fondove, kao rezultat primjene tzv. look-through principa gdje je to moguće).

Navedena imovina razvrstava se u dvije kategorije: **Vrsta 1** - imovina uvrštena na uređenim tržištima unutar EEA i OECD i **Vrsta 2** – ostala imovina. Kapitalni zahtjev se računa na sljedeći način:

- za **imovinu vrste 1**: 22% od vrijednosti strateških ulaganja vrste 1 te 39% + SA (tzv. simetrična prilagodba) od vrijednosti ostale imovine vrste 1;
- za **imovinu vrste 2**: 22% od vrijednosti strateških ulaganja vrste 2, 36% + 92% SA vrijednosti ulaganja u infrastrukturne fondove vrste 2 te 49% + SA od vrijednosti ostale imovine vrste 2.

Na dan 31.12.2023. **simetrična prilagodba (SA) iznosila je 1,46%**, pa su pripadni, gore navedeni kapitalni zahtjevi iznosili:

- za nestrateška ulaganja vrste 1: **40,46%**;
- za nestrateška ulaganja vrste 2: **50,46%**;
- za ulaganja u infrastrukturne fondove vrste 2: **37,34%**.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

Ukupni kapitalni zahtjev za predmetni rizik u iznosu od **94.248 tis. EUR** dobiven je agregiranjem kapitalnih zahtjeva za obje vrste imovine. Rast kapitalnog zahtjeva primarno je rezultat rasta simetrične prilagodbe za 4,47 p.b. te povećanja ulaganja u vlasničke vrijednosne papire.

Posebno, za ulaganja u udjele u ovisnim i pridruženim društvima koja se ne konsolidiraju metodom pune konsolidacije i koja nisu kreditne i finansijske institucije, dodatno se izdvaja kapitalni zahtjev za rizik vlasničkih vrijednosnih papira u sklopu izračuna komponente potrebnog solventnog kapitala Grupe, tzv. SCR ostali. Više informacija o tome dostupno je u Poglavlju E.2.

Ulaganja u vlasničke vrijednosne papire (dionice) u SII bilanci iznose 139.200 tis. EUR od čega se 138.929 tis. EUR odnosi na dionice uvrštene na uređenim tržištima. S obzirom na mogućnost trgovanja s predmetnim ulaganjima, Grupa je u mogućnosti u relativno kratkom roku prilagoditi svoje pozicije te poslijedično pravovremeno reagirati uslijed promjena na tržištu kapitala, a kako bi realizirala ostvarene dobitke, odnosno, s druge strane, spriječila daljnje gubitke.

Ulaganja u udjele u povezanim društvima, uključujući sudjelovanja u SII bilanci iznose 82.104 tis. EUR. S predmetnim ulaganjima Grupa nastoji ostvariti dugoročne strateške ciljeve održivog organskog rasta, regionalnog širenja i ostvarivanja ciljanih prinosa iz ulaganja, a sve s ultimativnim ciljem osiguravanja dugoročnog rasta ekonomske vrijednosti Grupe.

Rizik promjene cijene nekretnina

Rizik promjene cijene nekretnina odnosi se na rizik potencijalnih gubitaka zbog fluktuacija tržišnih cijena nekretnina u vlasništvu Grupe. U izloženost predmetnom riziku ulaze nekretnine koje služe za obavljanje djelatnosti te nekretnine koje ne služe obavljanju djelatnosti već su u funkciji ulaganja (investicijske nekretnine). Vrijednost portfelja nekretnina u SII bilanci iznosi 129.161 tis. EUR.

Kapitalni zahtjev za rizik promjene cijene nekretnina iznosi **32.290 tis. EUR**, a prema standardnoj formuli izračunava se kao 25% iznosa ukupne vrijednosti nekretnina u portfelju.

Rizik raspona

Rizik raspona je rizik potencijalnih gubitaka koji proizlaze iz osjetljivosti vrijednosti imovine izložene kreditnom riziku na promjene kamatnih stopa iznad razine bezrizičnih kamatnih stopa (promjene tzv. kreditnih spreadova). Ovaj rizik obuhvaća svu kamatno osjetljivu imovinu izloženu kreditnom riziku koja se prema odredbama regulative ne smatra nerizičnom (tj. ima kreditni spread).

Efektivno se u portfelju Grupe to odnosi na državne i korporativne obveznice, sve zajmove i sve depozite u bankama (uključujući i svu navedenu imovinu kojoj je Grupa indirektno izložena kroz ulaganja u investicijske fondove, kao rezultat primjene tzv. look-through principa gdje je to moguće).

Kapitalni zahtjev u iznosu od **29.611 tis. EUR**, izračunat je zbrajanjem pojedinačnih kapitalnih zahtjeva ovisno o vrsti imovine, modificiranoj duraciji pojedinog instrumenta i kreditnom rejtingu izdavatelja, a sve sukladno zahtjevima standardne formule. Ulaskom RH u eurozonu, državne obveznice RH denominirane u valuti EUR postale su nerizične što je dovelo do smanjenja kapitalnog zahtjeva za rizik raspona.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

Ulaganja u državne dužničke vrijednosne papire odnose se na obveznice čiji su izdavatelji Ministarstvo Financija RH, HBOR, državna tijela drugih članica EU i OECD kao i države u kojima Grupa ima operacije. Fer vrijednost (vrijednost u SII bilanci) navedenih ulaganja iznosi 818.662 tis. EUR. Od predmetnog portfelja u izračun kapitalnog zahtjeva za rizik raspona ulaze one obveznice koje nisu denominirane u domaćoj valuti izdavatelja države članice EU.

S ciljem upravljanja predmetnim rizikom redovito se prati makroekonomsko i političko okruženje i kreditni rejting RH, odnosno zemalja izdavatelja, kreditni spread (CDS) te se u konačnici formiraju kapitalni zahtjevi.

Ulaganja u korporativne dužničke vrijednosne papire u SII bilanci iznose 92.178 tis. EUR. Odnose se na ulaganja Grupe u dužničke vrijednosne papire čiji su izdavatelji trgovačka društva sa sjedištem u RH, EU ili u državama gdje Grupa ima operacije. Grupa upravlja s predmetnim rizikom kroz detaljne analize ulaganja odnosno poslovanja izdavatelja te analize makroekonomskog i političkog okruženja zemlje izdavatelja.

Ulaganja u depozite bankama u SII bilanci iznose 116.171 tis. EUR. Predmetna ulaganja se odnose na oročavanje sredstava putem komercijalnih depozita u bankama sa sjedištem u državama u kojima Grupa ima operacije.

Grupa oročava sredstva kroz depozite u bankama s ciljem održavanja adekvatne strukture likvidne imovine te ostvarivanja prinosa na ulaganje. U gotovo svim ugovorima o deponiranju, postoji ugrađena klauzula o mogućnosti prijevremenog razročenja.

Za procjenu kreditnog rizika prilikom ulaganja u depozite i korporativne dužničke vrijednosne papire, u Matičnom društvu razvijen je interni rejting sustav prema kojem se svakoj banci odnosno izdavatelju dužničkih vrijednosnih papira dodjeljuje interni rejting, pri čemu dodijeljeni rejting procjenjuje i opisuje kreditnu kvalitetu banke odnosno izdavatelja.

Uz navedeni uspostavljeni interni rejting sustav, sustav upravljanja predmetnim rizikom obuhvaća i redoviti monitoring izloženosti i poslovanja banaka, praćenje makroekonomskog okruženja, praćenje usklađenosti s limitima, prema potrebi poduzimanje djelomičnog ili pravovremenog smanjenja izloženosti, izdvajanje kapitalnih zahtjeva te održavanje relativno kratkoročne strukture predmetne izloženosti.

Ulaganja u zajmove u SII bilanci iznose 32.332 tis. EUR. Iz sredstava za pokriće matematičke pričuve, zajmovi se odobravaju temeljem polica osiguranja života, odnosno uz vinkulaciju istih, što ujedno predstavlja i prvakasnii instrument osiguranja. Ostali zajmovi se odobravaju sukladno internim propisima uzimajući u obzir internu procjenu kreditnog rizika zajmotražitelja te instrumente osiguranja (u pravilu založno pravo na nekretninama). Upravljanje predmetnim rizikom podrazumijeva detaljne analize poslovanja zajmoprimeca te analize makroekonomskog i političkog okruženja država u kojima zajmotražitelj posluje.

Rizik koncentracije

Rizik koncentracije je rizik koji proizlazi iz nedovoljne diversifikacije unutar portfelja imovine, odnosno iz akumulacije izloženosti Grupe drugim ugovornim stranama. Ovaj rizik obuhvaća izloženost ulaganjima u depozite u bankama, dionice, zajmove, nekretnine i dužničke vrijednosne papire (uključujući i svu navedenu imovinu kojoj je Grupa indirektno izložena kroz ulaganja u investicijske fondove, kao rezultat primjene tzv. look-through principa gdje je to moguće).

C. PROFIL RIZIČNOSTI

Kapitalni zahtjev za rizik koncentracije iznosi **12.071 tis. EUR**. Ulaskom RH u eurozonu državne obveznice RH denominirane u valuti EUR postale su nerizične, što je utjecalo na smanjenje kapitalnog zahtjeva za rizik koncentracije u odnosu na prethodno razdoblje.

Posebno, za ulaganja u udjele u ovisnim i pridruženim društvima koja se ne konsolidiraju metodom pune konsolidacije i koja nisu kreditne i finansijske institucije, dodatno se izdvaja kapitalni zahtjev za rizik koncentracije u sklopu izračuna komponente potrebnog solventnog kapitala Grupe, tzv. SCR ostali. Više informacija o tome dostupno je u Poglavlju E.2.

Pojedine izloženosti riziku koncentracije utvrđuju se na bazi pripadnosti korporativnoj grupi (tzv. Single Name Exposure – SNE), a kapitalni zahtjev se izračunava agregiranjem kapitalnih zahtjeva za pojedine SNE-e. Kapitalni zahtjevi za pojedine SNE-e računaju se temeljem iznosa izloženosti koje prelaze određene granične razine definirane za pojedine kategorije imovine na temelju veličine ukupnog portfelja te kreditnog reitinga izdavatelja, a što je sve propisano standardnom formulom.

Kapitalni zahtjev za rizik koncentracije u bitnome proizlazi iz izloženosti Grupe državnim obveznicama zemalja u kojima Grupa posluje i u manjoj mjeri Republike Rumunske, dionicama društva Pozavarovalnica Sava d.d., te korporativnim obveznicama.

C.3 KREDITNI RIZIK

Kreditni rizik je rizik potencijalnih gubitaka koji proizlaze iz neispunjavanja obveza koje druga ugovorna strana ima prema Grupi.

U svom portfelju Grupa je izložena kreditnom riziku iz sljedećih pozicija:

- ulaganja u dužničke vrijednosne papire (državne i korporativne);
- ulaganja u depozite bankama;
- ulaganja u zajmove;
- potraživanja po osnovi premije osiguranja i ugovora o reosiguranju te ostala potraživanja;
- udio reosiguranja u tehničkim pričuvama;
- izloženost bankama kroz poslovne račune;
- ulaganje u izvedenice.

Kreditni rizik koji proizlazi iz ulaganja u državne i korporativne dužničke vrijednosne papire, ulaganja u depozite bankama te ulaganja u zajmove (uključujući i svu navedenu imovinu kojoj je Grupa indirektno izložena kroz ulaganja u investicijske fondove, kao rezultat primjene tzv. look-through principa) je sukladno standardnoj formuli obrađen u modulu tržišnog rizika – podmodul rizika raspona (vidjeti prethodno poglavlje).

Ostali prethodno navedeni izvori kreditnog rizika su obrađeni u nastavku, a sukladno standardnoj formuli ulaze u modul rizika druge ugovorne strane.

Za svu imovinu kroz koju je Grupa izložena kreditnom riziku (osim obveznica, depozita i zajmova koji su obrađeni u modulu tržišnog rizika kako je navedeno prethodno) prema standardnoj formuli koju Grupa koristi za izračun

C. PROFIL RIZIČNOSTI

adekvatnosti kapitala, određuje se kapitalni zahtjev za modul rizika neispunjena obveza druge ugovorne strane. Imovina koja se sagledava u sklopu navedenog modula razvrstava se u dvije skupine:

- **imovina vrste 1:** obuhvaća izloženosti reosigurateljima kroz udio reosiguranja u tehničkim pričuvama i izloženosti bankama kroz poslovne račune (uključujući i indirektnu izloženost kroz investicijske fondove, kao rezultat primjene tzv. look-through principa);
- **imovina vrste 2:** obuhvaća sve ostale oblike potraživanja.

Kapitalni zahtjev za rizik druge ugovorne strane na 31.12.2023. godine iznosi **21.431 tis. EUR**, a utvrđen je na način da se za obje vrste imovine utvrđuje gubitak u slučaju propasti (eng. *Loss given default* ili kraće LGD), pri čemu se LGD za imovinu vrste 1 utvrđuje za svaku pojedinu izloženost. Također, za imovinu vrste 1 dodatno se utvrđuje i vjerojatnost propasti (eng. *Probability of default* ili PD), ovisno o kreditnom rejtingu druge ugovorne strane.

Kapitalni zahtjevi po pojedinim podmodulima rizika neispunjena obveza druge ugovorne strane dani su u sljedećoj tablici.

Tablica C.3.1. Kapitalni zahtjev modula rizika neispunjena obveza druge ugovorne strane

(u 000 EUR)

Rizik neispunjena obveza druge ugovorne strane	Kapitalni zahtjev	
	2023.	2022.
Izloženost vrste 1	13.937	25.987
Izloženost vrste 2	8.894	8.917
Diversifikacija	(1.400)	(1.701)
Ukupno rizik neispunjena obveza druge ugovorne strane	21.431	33.203

Smanjenje kapitalnog zahtjeva za rizik druge ugovorne strane rezultat je smanjenja izloženosti vrsti 1 imovine najvećim dijelom uslijed manjeg stanja novca na poslovnim računima, budući da je veći dio sredstava s poslovnih računa investiran u prekonoćne depozite te druge oblike imovine radi ostvarenja prinosa.

Potraživanja od osiguranja i posrednika, potraživanja od reosiguranja i ostala potraživanja u SII bilanci iznose 58.477 tis. EUR.

Osim izračuna kapitalnih zahtjeva, neke od metoda koje se koriste kod analize i procjene izloženosti kreditnom riziku po osnovi ovih potraživanja su analiza naplate dužne premije (po godinama naplate i godinama sklapanja police), analiza starosne strukture duga, analiza kretanja ispravaka vrijednosti potraživanja te kreditna analiza dužnika.

Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama u SII bilanci iznosi 51.828 tis. EUR. Upravljanje predmetnim rizikom, zasniva se na praćenju kreditne kvalitete reosiguratelja, adekvatnoj diversifikaciji portfelja te redovitom praćenju stanja na tržištu reosiguranja kao i promjena u finansijskoj snazi reosiguratelja.

Iznos na **poslovnim računima u bankama** iskazan u SII bilanci iznosi 12.696 tis. EUR.

Grupa je izložena kreditnom riziku i kroz **izvedenice**. Neto vrijednost izvedenica u SII bilanci iznosi 395 tis. EUR.

Uspostavljeni su potrebni procesi za navedena ulaganja, pri čemu su uspostavljene potrebne mjere za kontrolu kreditnog rizika ulaganja u izvedenice (uglavnom FX forward i swap ugovore). Kreditni rizik koji proizlazi iz izvedenica nije značajan,

C. PROFIL RIZIČNOSTI

uslijed relativno niskih fer vrijednosti navedenih ugovora te ugovaranja tzv. varijabilne marže, tj. kolaterala upravo s namjerom smanjenja kreditnog rizika.

C.4 RIZIK LIKVIDNOSTI

Rizik likvidnosti je rizik da Grupa neće biti u mogućnosti unovčiti svoja ulaganja i druga sredstva kako bi podmirila svoje finansijske obveze o njihovu dospijeću.

Radi osiguranja kontinuiranog poslovanja i usklade sa zakonskim zahtjevima, Grupa ima portfelj likvidne imovine kao dio strategije upravljanja rizikom likvidnosti. Grupa ima vrlo dobru likvidnosnu poziciju te je uvek bila u mogućnosti bez ikakvih problema pravovremeno podmirivati svoje obveze o njihovom dospijeću.

Sustav upravljanja rizikom likvidnosti se sastoji od:

- redovitog praćenja ročne strukture imovine i obveza;
- definicije likvidnih sredstava te njihovog redovitog praćenja i održavanja u dostatnom iznosu;
- održavanja rezervi likvidnosti;
- redovitog planiranja priljeva i odljeva;
- odgovarajućih procedura prethodne najave većih priljeva i odljeva;
- definiranog apetita za rizikom te uspostavljenih limita;
- provedbe stres testova i analiza osjetljivosti;
- uspostavljenog procesa izvještavanja;
- definiranih postupaka u slučaju nelikvidnosti i prijeteće nelikvidnosti.

Posebna pozornost kod planiranja priljeva i odljeva novčanih sredstava posvećuje se njihovom usklađivanju s obzirom na iznos i ročnost odnosno valutnoj strukturi priljeva i odljeva novčanih sredstava kada je riječ o transakcijama u stranim valutama.

U skladu s člankom 295., stavak 5. Delegirane uredbe (EU) 2015/35, Grupa izvještava da na dan 31.12.2023. godine **ukupan iznos očekivane dobiti koja je uključena u buduće premije** (tzv. EPIFP) izračunate u skladu s člankom 260., stavak 2., iznosi 10.917 tis. EUR za neživotna osiguranja i 335 tis. EUR za životna osiguranja.

C.5 OPERATIVNI RIZIK

Operativni rizik je rizik potencijalnih gubitaka zbog neadekvatnih ili pogrešnih poslovnih procesa ili događaja prouzročenih pogreškama zaposlenika, sustava ili nastupa nepovoljnih vanjskih događaja. Uz pravni rizik uključuje rizik usklađenosti i kibernetički rizik.

Operativni rizik korelira s veličinom Grupe i kompleksnošću organizacije, procesa, broja zaposlenih, razgranatosti prodajne mreže i veličinom IT sustava te je prisutan u svim fazama poslovnih procesa.

Kapitalni zahtjev za operativni rizik prema odredbama standardne formule na dan 31.12.2023. iznosi **15.900 tis. EUR** (2022.: 14.834 tis. EUR), a određuje se kao funkcija zarađenih premija, tehničkih pričuva te troškova vezanih za unit-linked proizvode.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

Kao prvi aspekt upravljanja operativnim rizikom, a sve s ciljem pravovremene identifikacije rizika, poduzimanja potrebnih mjera u ostvarenju poslovnih ciljeva te minimizacije rizika, uspostavljen je sustav unutarnjih kontrola odnosno aktivnosti i procesi kojima se nastoji osigurati operativna učinkovitost, preciznost, točnost i pravovremenost podataka te usklađivanje poslovanja s regulatornim i internim propisima, kao i minimizirati operativni rizik inherentan u svim poslovnim procesima. Također je u Matičnom društvu kao i u svim osigurateljnim članicama Grupe uspostavljen i sustav upravljanja kvalitetom prema normi ISO 9001:2015. Kao dio sustava unutarnje kontrole, u Matičnom društvu uspostavljena je Baza podataka o operativnim rizicima (Baza OR) u kojoj se evidentiraju informacije o identificiranim rizicima, eskalaciji i materijalizaciji rizika, uspostavljenim kontrolama, procjeni značajnosti te dalnjim planiranim mjerama za ovladavanje rizicima.

Potrebne kontrole, kontrolne procedure te administrativni i računovodstveni postupci i odgovornosti u pojedinim procesima i aktivnostima, uređene su internim aktima. Detaljnije informacije o sustavu unutarnje kontrole dane su u *Poglavlju B4*.

Drugi aspekt upravljanja operativnim rizicima odnosi se na organizaciju zasebnih područja upravljanja operativnim rizicima, koja su unutar Matičnog društva, regulirana kroz aktivnosti i propise po zasebnim cjelinama poput:

- upravljanje IT rizicima;
- upravljanje rizicima informacijske i korporativne sigurnosti i prijevara;
- upravljanje rizicima kontinuiteta poslovanja;
- upravljanje rizicima zaštite na radu, zaštite od požara i zaštite okoliša;
- upravljanje rizikom pranja novca i financiranja terorizma (ZSPNFT);
- upravljanje rizikom zaštite pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i slobodnom kretanju takvih podataka (GDPR);
- upravljanje rizikom distribucije (IDD) osiguranja/reosiguranja;
- upravljanje rizikom iz područja zaštite tržišnog natjecanja (ZZTN);
- upravljanje rizikom usklađenosti.

Kontinuirano se prati **usklađenost s regulatornim zahtjevima**, izrađuju se potrebni interni akti i provode izmjene postojećih akata, provodi se edukacija zaposlenika te se organizacijskim jedinicama predlažu tehničke i druge mjere zaštite radi smanjenja rizika usklađenosti sa zakonskim i podzakonskim propisima.

Kibernetički rizik se očituje u smislu izloženosti zlonamjernim kibernetičkim napadima koji mogu uzrokovati promjene u softveru ili tehničke kvarove u informacijskoj tehnologiji. Predmetni rizik se prati u sklopu informacijske sigurnosti i IT-a, a implementirane mjere informacijske sigurnosti kontinuirano se kontroliraju i unaprijeđuju.

Tijekom 2023. godine u Matičnom društvu provedena je analiza utjecaja na poslovanje za kritične i ostale vezane IT servise (engl. BIA), pri čemu je izvršena i procjena IT rizika. Znatno su unaprijeđeni procesi upravljanja incidentima informacijske sigurnosti te su provedene aktivnosti provjere na ranjivosti i penetracijsko testiranje važnih IT servisa. Uz provođenje redovitih mjera, testiranja i kontrola, kontinuirano se razvijaju i provode edukacije iz područja informacijske sigurnosti za sve korisnike informacijskog sustava.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

C.6 OSTALI ZNAČAJNI RIZICI

Pod ostalim značajnim rizicima u Grupi je identificiran rizik ugleda (reputacijski rizik), strateški rizik, rizik izdvajanja poslova (eksternalizacije) i rizik održivosti. Navedeni rizici su primarno kvalitativne prirode i po svojoj prirodi su teško mjerljivi kvantitativnim metodama, pa stoga upravljanje navedenim rizicima podrazumijeva kontinuirano praćenje i analizu odgovarajućih indikatora rizika te pravodobno poduzimanje aktivnosti kojima se nastoje umanjiti ili prevenirati možebitne negativne posljedice materijalizacije istih. Uz navedeno, također se prate i tzv. eksterni faktori rizika (rizici makroekonomskog, zakonodavnog, političkog, socijalnog i tehnološkog okruženja) koji su većinom kvalitativne prirode te koreliraju, odnosno utječu na ostale rizike.

Rizik ugleda

Rizik ugleda ili reputacijski rizik se definira kao rizik gubitka koji proizlazi od mogućeg negativnog utjecaja na ugled Grupe kao posljedica negativne javne percepcije. U osnovi nastaje u kontekstu ocjene koju daje klijent odnosno šira javnost o načinu na koji Grupa upravlja svojim poslovanjem odnosno o kvaliteti i efikasnosti svojih proizvoda i usluga. Rizik ugleda je djelomično egzogen rizik obzirom da na javnu percepciju Grupe mogu utjecati i treće strane te je uglavnom posljedica materijalizacije nekih drugih rizika.

Sustav upravljanja rizikom ugleda u Matičnom društvu sastoji se od:

- adekvatnih i pravovremenih strateških odluka menadžmenta na svim razinama odnosno njihove brze i efikasne reakcije na promjene na tržištu, u regulativi i komunikaciji s javnošću;
- adekvatnih internih propisa i procedura o radu te kontinuiranog unaprjeđenja istih u svim segmentima poslovanja;
- redovitog monitoringa rizika ugleda kroz praćenje imidža Društva te analizu zadovoljstva, pritužbi i prigovora klijenata;
- efikasne marketinške strategije, odnosno alokacije marketinškog budžeta;
- kontinuiranog promoviranja kulture poslovnog ponašanja;
- daljnog razvoja i unaprjeđenja kontrolnih/ključnih funkcija unutar Grupe.

Strateški rizik

Strateški rizik je rizik koji rezultira iz strateških poslovnih odluka te neprilagođenosti poslovnih odluka promjenama u okruženju. Uključuje rizike konkurenčije, rizike osiguranika, rizike promjena u industriji i rizike promjene u potražnji, kao i rizike svih ostalih relevantnih promjena u okruženju. Grupa je svjesna kvalitativne prirode ovog rizika, njegove korelacije s ostalim rizicima te posebice utjecaja eksternih faktora rizika tj. okruženja.

Sustav upravljanja strateškim rizikom obuhvaća pravovremenu i efikasnu reakciju Grupe na promjene okruženja odnosno:

- redovitu analizu i praćenje okruženja u kojem Grupa posluje, s posebnim naglaskom na makroekonomске okolnosti te aktivnosti konkurenčije;
- sustavno strateško i finansijsko planiranje, uključujući praćenje ostvarenja planova te poduzimanja mjera uslijed značajnijih odstupanja;

C. PROFIL RIZIČNOSTI

- uspostavljene procese upravljanja kvalitetom;
- razvoj i uvođenje novih proizvoda i distribucijskih kanala: ulaganje u prodajnu mrežu, razvoj prodajnih kanala, edukacija zaposlenika, unaprjeđenje odnosa s klijentima, razvoj novih i redizajn postojećih proizvoda, brzo i kvalitetno rješavanje šteta sukladno potrebama klijenata;
- optimizaciju poslovanja s ciljem racionalizacije, ali i poboljšanja poslovnih procesa koji rezultiraju kvalitetnijim korisničkim iskustvom i zadovoljstvom (digitalizacija poslovanja te administrativna i troškovna racionalizacija i osuvremenjivanje svih poslovnih procesa, optimizacija ulagačkog portfelja);
- rast i razvoj svih društava koja posluju u okviru Grupe s ciljem unaprjeđenja njihovih tržišnih pozicija.

Tijekom 2023. godine najznačajniji utjecaj na strateški rizik imalo je nepovoljno geopolitičko okruženje uslijed nastavka rata u Ukrajini, sankcija nametnutih Rusiji te sukoba na Bliskom istoku koji je dodatno povećao globalnu neizvjesnost. Navedeni događaji koreliraju s negativnim makroekonomskim i socijalnim efektima (visoka inflacija, veća volatilnost finansijskih tržišta, rast kreditnog rizika, poremećaji u lancima dobave, pad životnog standarda, smanjena potrošnja) zbog čega su moguće implikacije kako na poslovanje društava unutar Grupe.

Mogući utjecaj okruženja na poslovanje, redovito se analizira i donose preventivne mjere za ublažavanje rizika, a kroz ORSA proces redovito se provode testiranja otpornosti na stres, razrađuju se scenariji i analize osjetljivosti na utjecaj izvanrednih (vanjskih i unutarnjih) okolnosti i događaja kojima bi Društvo i Grupa mogli biti izloženi, kao i moguće aktivnosti za njihovu prevenciju. Unatoč navedenim događanjima, Grupa nastavlja trend uspješnog poslovanja, transformacijskih inicijativa i investicija.

Detaljnije informacije o geopolitičkoj i makroekonomskoj situaciji kao čimbenicima značajnog utjecaja na strateški rizik, dano je u pogl. A. Poslovanje i rezultati (A.5. Sve ostale informacije).

Rizik izdvajanja poslova (rizik eksternalizacije)

Rizik izdvajanja poslova je rizik koji proizlazi iz ugovornog povjeravanja obavljanja poslova Društva pružateljima usluga, a koje bi poslove Društvo inače obavljalo samo. Rizik je identificiran u Matičnom društvu od 2017. godine izdvajanjem poslova pohranjivanja mail sandučića i uredskih dokumenata u Microsoft Office 365 sustav. S ciljem povećanja učinkovitosti obavljanja poslova, krajem 2021. godine izdvojeni su i poslovi sigurnosno operativnog centra (SOC), a tijekom 2022. izdvojeni su poslovi CRM rješenja (Customer realtionship management), Computer telephony integration rješenja (CTI) u oblaku te poslovi asistencije za putno zdravstveno osiguranje. Tijekom 2023. donesena je odluka o izdvajaju poslova pohrane, zaštite, transporta, prikupljanja te manipulacije arhivskim i dokumentarnim gradivom.

Internim aktom Matičnog društva, definirani su elementi upravljanja predmetnim rizikom, procjena rizika, odabir pružatelja usluge, nadzor i kontrola izdvojenih poslova, praćenje i izvještavanje o izloženosti riziku, izlazna strategija u slučaju prijevremenog prestanka ugovornog odnosa kao i uloge i odgovornosti nositelja pojedinih aktivnosti u procesu izdvajanja poslova.

Osobe zadužene za praćenje i upravljanje izdvojene usluge redovito prate kvalitetu usluge, pojavu problema u svezi s izdvojenim poslovima, provedbu ugovora i SLA izvješća (Service-level agreement) kako bi provjerili da li su zadovoljeni parametri definirani ugovorom, a temeljem čega se po potrebi poduzimaju korektivne mjere s pružateljem usluge.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

Sukladno odredbi čl. 20. st. 7. Zakona o osiguranju Matično društvo za pojedina društva kćeri obavlja određene poslove koji se odnose na područje informacijskih tehnologija (IT), poput održavanja serverske i mrežne infrastrukture, upravljanja operativnim sustavima, bazom podataka i virtualizacijskom platformom, poslove iz područja sigurnosti, nabave, upravljanja nekretninama, revizije i upravljanja ljudskim potencijalima.

Rizik održivosti

Rizik održivosti je rizik gubitka uslijed ekoloških, socijalnih ili upravljačkih događaja ili uvjeta (ESG čimbenici) koji bi, da se pojave, mogli uzrokovati stvarni ili potencijalni negativan učinak na Grupu (finansijski, reputacijski, strateški). Obuhvaća najmanje sljedeća područja:

- područje zaštite okoliša: smanjenje utjecaja na klimatske promjene, smanjenje emisija stakleničkih plinova, održivo korištenje resursa, energetska učinkovitost, prijelaz na kružno gospodarstvo;
- područje društvene odgovornosti: odgovornost prema zajednici, poštivanje ljudskih i radnih prava, standardi rada, zdravstvena zaštita i sigurnost na radu, jednakost po bilo kojoj osnovi, zadovoljstvo klijenata/kupaca, zaštita podataka i privatnosti;
- područje korporativnog upravljanja: odgovornost, poslovna etika i kultura, dijalog s interesnim skupinama, transparentno izvještavanje, mjere protiv korupcije.

Upravljanje rizikom održivosti u Matričnom društvu općenito obuhvaća kontinuirano sagledavanje adekvatnih postupaka i metoda za prikupljanje i analizu podataka u područjima izloženosti riziku (osigurateljno poslovanje, ulaganja, operativno upravljanje, market management i dr.), praćenje integracije ESG ciljeva, uključivanje relevantnih primjenjivih područja rizika održivosti u ORSA proces, procjenu značajnosti utjecaja predmetnog rizika na rizični profil, definiranje primjerenih metoda za kontrolu ili umanjivanje prepoznatih rizika (definiranje održivih procesa, razvoj proizvoda i usluga, prilagodba cjenika, reosiguranje) te interno i eksterno izvještavanje o istima.

U području ESG-a, tijekom 2023. godine u Matičnom društvu unaprjeđeni su procesi identifikacije i procjene materijalnosti rizika održivosti. Također na svojim mrežnim stranicama, Društvo je objavilo Izjavu o glavnim štetnim učincima odluka o ulaganjima na čimbenike održivosti te samostalno Izvješće o održivosti za 2022. godinu koje se inače objavljuje i sastavni je dio Nefinancijskog izvješća Adris grupe.

Jedna od najznačajnijih komponenti rizika održivosti, rizici klimatskih promjena odnosno općenito rizici povezani s okolišnim aspektima, povećavaju se iz godine u godinu i predstavljaju izazov, a efekti koji mogu proizaći iz klimatskih promjena i događaja koji njima mogu biti uzrokovi, prate se s povećanom pažnjom. Društvo u tom smislu prepoznaće prijelazne rizike (eng. transition risks) i fizičke rizike (eng. physical risks).

Od prijelaznih rizika, Društvo najznačajnijima smatra utjecaje koji se reflektiraju na ulaganja, odnosno na cijene finansijskih instrumenata pojedinih kompanija u koje Društvo ulaže. Tu su također i rizici vezani za tržišni sentiment odnosno očekivanja tržišta za naglom promjenom i usmjeravanjem prema zelenim proizvodima, rizik usklađenosti, rizik zakonskih promjena te reputacijski rizici koji se mogu posljedično reflektirati na poslovanje Društva.

Na primjeren način, svoje interne akte Društvo kontinuirano prilagođava održivom poslovanju u svim primjenjivim segmentima poslovanja. Društvo je prepoznalo važnost provođenja politike održivog financiranja u investicijskim

C. PROFIL RIZIČNOSTI

procesima i predano je cilju integriranja održivog financiranja u svoju poslovnu strategiju, obzirom na dužnost djelovanja u najboljem interesu ne samo klijenata, već i zajednice u cjelini. S ciljem procjene materijalnosti investicijskog portfelja u kontekstu utjecaja tranzicijskih rizika klimatskih promjena, tijekom 2023. godine provedena je analiza temeljena na raspodjeli ukupnih ulaganja Društva po NACE klasifikaciji poslovnih djelatnosti. Riječ je o metodologiji klimatski relevantnih sektora (u dalnjem tekstu CPRS), koja omogućuje raspodjelu sektora temeljenu na korištenju NACE klasifikacije poslovnih djelatnosti u devet klase, od kojih je šest izloženo potencijalnim tranzicijskim rizicima (fosilna goriva, infrastruktura (proizvodnja električne energije), energetski intenzivna ulaganja, nekretnine, promet i poljoprivreda), a preostale tri predstavljaju one sektore koji su samo neizravno povezani s tranzicijskim rizikom ili su manje važni (kao što su finansijski sektor i izloženost državi). Navedena se podjela temelji na emisiji stakleničkih plinova, ulozi u lancima opskrbe energijom i tzv. klasifikaciji rizika ispuštanja ugljika.¹

Na 31.12.2023. udio ulaganja Društva u šest sektora relevantnih za klimatske politike (CPRS) u ukupnim ulaganjima iznosio je 9,4% što ukazuje na vrlo nizak udio zastupljenosti ulaganja u CPRS sektorima te doprinosi ocjenama niske materijalnosti (nematerijalnosti) rizika klimatskih promjena Društva s tog aspekta ulaganja.

Fizički rizici vezani uz klimatske promjene očituju se kroz različite pokazatelje, a jedan od njih je povećana učestalost i/ili intenzitet ekstremnih vremenskih događaja kao što su poplave, suše, toplotni udari i oluje koje uzrokuju povećanje akutnih rizika, odnosno rizika štetnih posljedica navedenih događaja. Efekti koji mogu proizaći iz klimatskih promjena i događaja koji mogu biti njima uzrokovani, sagledavaju se u okviru ORSA procesa te iste nastoji se ugraditi u proizvode Društva, pri čemu se uzimaju u obzir primijećeni obrasci oluja, tuča, poplava i sušnih razdoblja.

Osim okolišnih rizika koji predstavljaju najznačajniju komponentu rizika održivosti, Društvo prepoznaje i društvene i upravljačke rizike koji se u najvećoj mjeri mogu materijalizirati kroz operativne rizike i rizik reputacije, a odnose se na jednakost, društvenu koheziju i integraciju, odnos sa zaposlenicima, zdravlje i sigurnost na radnom mjestu, primjerenu upravljačku strukturu, odgovornost prema lokalnoj zajednici, transparentnost u poslovanju i sl.. I u navedenim područjima Društvo također aktivno upravlja rizicima i poduzima korake kako bi stvorilo bolje uvjete i prilike dionicima te pozitivno utjecalo na društvenu zajednicu.

Tijekom 2023. godine u Društvu je pokrenuta akcija volontiranja zaposlenika „Dan za više“. U prvom dijelu godine bila je usmjerena na dobrovoljno darivanje krvi, a u drugom dijelu na akciju pošumljavanja. Zaposlenici Društva prikupili su 67 doza krvi, a potom su i kroz akciju pošumljavanja u sklopu „Dana za više“ sadnjom 2.000 sadnica hrasta lužnjaka i bukve obnovili 2.000 četvornih metara šumskih površina.

¹ Battiston 2017, Application guidance on running climate change materiality assessment and using climate change scenarios in ORSA.

C. PROFIL RIZIČNOSTI

C.7 ANALIZA OSJETLJIVOSTI I TESTOVI OTPORNOSTI

U sklopu izračuna kapitalnih zahtjeva, Grupa provodi analizu osjetljivosti omjera solventnosti i testove otpornosti na stres u svrhu prikazivanja promjena omjera solventnosti Grupe na različite raspone šokova. Pritom se kroz profil rizičnosti revidiraju rizici koji proizlaze iz poslovanja Grupe te se definira plan aktivnosti koji se može implementirati u slučaju nastupa nepovoljnih događaja. Uz navedeno, Grupa uzima u obzir rezultate analiza u procesima odlučivanja i planiranja.

- Provedena je analiza osjetljivosti na kretanje kamatnih stopa, pri čemu je analiziran efekt smanjenja i povećanja bezrizičnih kamatnih stopa za 100 baznih bodova na kamatno osjetljivu imovinu i obveze. Povećanje kamatnih stopa za 100 b.b. rezultiralo promjenom SCR omjera od -4,1 postotna boda. Analogno, smanjenje kamatnih stopa rezultiralo je inverznim utjecajem odnosno promjenom SCR omjera od +3,1 p.b.
- Provedena je analiza osjetljivosti na kretanje simetrične prilagodbe, pri čemu je analiziran efekt korištenja simetrične prilagodbe od +10%, odnosno -10%. Utjecaj na omjer solventnosti sagledavao se kroz promjenu kapitalnog zahtjeva za rizik vlasničkih vrijednosnih papira, što je rezultiralo promjenom SCR-a za +7,2%, odnosno -9,2%, te promjenom SCR omjera za -13,6 p.b., odnosno +20,1 p.b.
- Grupa je provedla test pada vrijednosti vlasničkih vrijednosnih papira koji kotiraju na aktivnim tržištima EU za 25%. Rezultat provedbe testa je smanjenje prihvatljivih vlastitih sredstava za 4,4% te smanjenje kapitalnih zahtjeva za rizik vlasničkih vrijednosnih papira, rizik koncentracije te valutni rizik što je u konačnici rezultiralo smanjenjem ukupnog SCR-a za 4,5%. Navedena smanjenja prihvatljivih vlastitih sredstava i SCR-a dovela su do negativnog utjecaja na SCR omjer od -7,2 p.b.
- Analiziran je utjecaj promjene vrijednosti nekretnina na prihvatljiva vlastita sredstva i SCR uz prepostavku pada vrijednosti nekretnina od 10%. Navedeni test uzima u obzir smanjenje vlastitih prihvatljivih sredstava za 1,6% odnosno smanjenje ukupnog SCR-a za 0,1% kroz smanjenje rizika nekretnina, valutnog rizika i rizika koncentracije uz utjecaj na solventnu poziciju Grupe kroz utjecaj na SCR omjer od -4,3 postotna boda.
- Provedena je analiza utjecaja rasta kreditnog raspona državnih dužničkih vrijednosnih papira RH od 75 b.b. za sva dospijeća. Navedeni efekt izaziva pad cijena dužničkih vrijednosnih papira što rezultira padom prihvatljivih vlastitih sredstava od 2,9% te utjecajem na SCR omjer od -10,9 postotnih bodova.

Nadalje, u 2023. godini razmatrano je niz stres testova i scenarija koje je Grupa smatrala razumnim i potrebnim promatrati, a čiji su rezultati kao i korištene pretpostavke detaljno dokumentirani u Izvješću o vlastitoj procjeni rizika i solventnosti za 2023. godinu, dostavljenom regulatornoj agenciji (HANFA). Rezultati provedenih scenarija sugeriraju određen pad omjera solventnosti Grupe, no isti ostaju na razinama većim od regulatorno propisanih što pokazuje da je Grupa kapitalno adekvatna i u stresnim okolnostima.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

U skladu s člankom 105. Zakona o osiguranju, imovina Grupe vrednovana je u iznosu za koji bi se mogla razmijeniti između dobro obaviještenih voljnih strana u transakciji po tržišnim uvjetima, dok su obveze vrednovane po iznosu za koji bi se mogle prenijeti ili namiriti između dobro obaviještenih voljnih strana u transakciji po tržišnim uvjetima. Grupa prilikom vrednovanja obveza nije uzela u obzir vlastiti kreditni položaj.

Za vrednovanje imovine po fer vrijednosti korištene su tržišne cijene ukoliko je zadovoljen uvjet o postojanju aktivnih tržišta kako je definirano međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno u skladu sa stavkom 4. članka 10. Delegirane Uredbe.

Za vrednovanje ostale imovine kod koje nije zadovoljen uvjet o postojanju aktivnih tržišta, u skladu sa stavkom 5. članka 10. Delegirane Uredbe korištene su alternativne metode vrednovanja.

Kasnije u ovom poglavlju dan je detaljan opis vrednovanja po SII principima za svaku stavku imovine i obveza.

Konsolidirani podaci u finansijskim izvješćima (MSFI) obuhvaćaju punu konsolidaciju svih ovisnih društava i društava unuka Matičnog društva te konsolidaciju metodom udjela društava PBZ Croatia osiguranje d.d. i STP AGROSERVIS d.o.o., Virovitica, dok su konsolidirani podaci za potrebe solventnosti utvrđeni punom konsolidacijom ovisnih društava koja obavljaju poslove osiguranja i reosiguranja i društava za pomoćne usluge, a vrijednosti svih ostalih povezanih društava Matičnog društva i ovisnih društava u konsolidiranoj bilanci utvrđene su sukladno članku 335. Delegirane uredbe, primjenom jedne od sljedećih metoda:

- prilagođena metoda udjela;
- metoda udjela prema sektorskim pravilima.

Grupa tretira društva Core 1 d.o.o., AUTO MAKSIMIR VOZILA d.o.o., CO ZDRAVLJE d.o.o., CROATIA Poliklinika, ASTORIA d.o.o. i Strmec projekt d.o.o. kao društva za pomoćne usluge te ih u potpunosti konsolidira za potrebe solventnosti.

U poglavlju *A.1 Poslovanje* (tablica A.1.1.) navedene su metode konsolidacije za potrebe konsolidiranih finansijskih izvješća i za potrebe solventnosti.

Od 01.01.2023. godine, u primjeni su novi međunarodni računovodstveni standardi MSFI 17 i MSFI 9. Primjena standarda finansijskog izvješćivanja MSFI 17 je značajno utjecala na promjene u računovodstvu za ugovore o osiguranju i reosiguranju te je kao rezultat toga primjenjen retroaktivni pristup i prepravljeni su usporedni iznosi za 2022. godinu.

U nastavku je dan prikaz bilance prema SII pravilima (SII vrijednost) temeljene na bilanci prema Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (MSFI) uz detaljan prikaz razlika između MSFI i SII vrijednosti samo za one stavke gdje se SII vrijednost razlikuje od MSFI vrijednosti. Za sve ostale stavke MSFI vrijednost je u skladu s SII vrednovanjem.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Tablica D.1.1. Bilanca prema SII i MSFI - imovina
(u 000 EUR)

	SII	MSFI	SII	MSFI
	2023.		2022.	
Imovina				
Nematerijalna imovina	0	19.391	0	17.784
Odgodena porezna imovina	1.722	907	0	350
Nekretnine, postrojenja i oprema za vlastitu upotrebu	93.195	120.490	84.481	110.657
Ulaganja (osim imovine koja se drži za ugovore povezane s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima)	1.459.404	1.406.351	1.257.578	1.252.518
Nekretnine (osim za vlastitu upotrebu)	95.985	138.689	96.809	138.440
Udjeli u povezanim društvima, uključujući sudjelovanja	82.104	10.123	74.808	9.659
Vlasnički vrijednosni papiri	139.200	139.200	105.721	105.721
Vlasnički vrijednosni papiri – uvršteni	138.929	138.929	96.751	96.751
Vlasnički vrijednosni papiri – neuvršteni	271	271	8.970	8.970
Obveznice	910.840	930.681	848.298	875.170
Državne obveznice	818.662	838.299	778.966	805.749
Korporativne obveznice	92.178	92.382	69.332	69.421
Subjekti za zajednička ulaganja	114.619	114.619	57.695	57.695
Izvedenice	486	486	1.806	1.806
Depoziti osim novčanih ekvivalenta	116.171	72.554	72.441	64.028
Imovina koja se drži za ugovore povezane s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	19.389	19.389	29.036	29.036
Krediti i hipoteke	32.332	19.888	40.483	24.532
Krediti na temelju police	2.586	2.586	910	910
Ostali krediti i hipoteke	29.746	17.302	39.573	23.622
Iznosi koji se mogu naplatiti na temelju ugovora o reosiguranju od: ²	51.828	50.413	34.806	40.759
Neživotnog osiguranja i zdravstvenog osiguranja sličnog neživotnom osiguranju	51.828	50.417	34.803	40.774
Životnog osiguranja	0	-3	3	-15
Potraživanja od osiguranja i posrednika	35.628	5.129	41.629	5.491
Potraživanja od reosiguranja	15.398	16.808	6.157	5.677
Potraživanja (od kupaca, ne od osiguranja)	7.451	14.578	11.171	11.751
Novac i novčani ekvivalenti	12.696	66.823	122.689	143.097
Sva ostala imovina, koja nije prikazana drugdje	11.048	5.587	9.887	10.706
Ukupna imovina	1.740.091	1.745.753	1.637.916	1.652.357

²U sklopu MSFI bilance, pod stavkom Iznosi koji se mogu naplatiti na temelju ugovora o reosiguranju prikazani su ukupni ugovori o reosiguranju koji uključuju obveze i imovinu iz ugovora o reosiguranju

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Tablica D.1.2. Bilanca prema SII i MSFI - obveze
(u 000 EUR)

	2023.	2022.		
Obveze	SII	MSFI	SII	MSFI
Tehničke pričuve – neživotno osiguranje ³	381.182	442.524	351.564	380.427
Tehničke pričuve – neživotno osiguranje (isključujući zdravstveno osiguranje)	367.984	426.708	342.860	366.798
Najbolja procjena	328.147	399.747	306.340	341.442
Dodatak za rizik	39.837	26.961	36.520	25.356
Tehničke pričuve – zdravstveno osiguranje (slično neživotnom osiguranju)	13.198	15.816	8.703	13.630
Najbolja procjena	7.861	15.494	4.445	13.273
Dodatak za rizik	5.336	322	4.259	357
Tehničke pričuve – životno osiguranje	440.888	402.465	453.553	420.314
Tehničke pričuve – životno osiguranje (isključujući osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima)	417.024	378.072	418.908	385.105
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	0	0	0	0
Najbolja procjena	414.357	374.743	416.457	380.605
Dodatak za rizik	2.666	3.330	2.450	4.500
Tehničke pričuve – osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	23.864	24.392	34.645	35.208
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	19.462	0	29.084	0
Najbolja procjena	4.394	24.170	5.541	34.984
Dodatak za rizik	8	222	20	225
Pričuve osim tehničkih pričuva	7.396	8.085	6.850	7.690
Odgodjene porezne obveze	24.624	15.200	24.666	25.542
Izvedenice	91	91	82	82
Finansijske obveze, osim dugovanja prema kreditnim institucijama	50.858	48.149	57.210	54.165
Obveze prema osiguranju i posrednicima	13.189	11.751	13.457	10.205
Obveze prema reosiguranju	3.642	105	4.652	95
Obveze (prema dobavljačima, ne osiguranju)	18.601	22.341	18.753	21.824
Sve ostale obveze, koje nisu prikazane drugdje	35.611	29.885	33.294	18.788
Ukupne obveze	976.082	980.596	964.080	939.132
Višak imovine nad obvezama	764.009	765.158	673.836	713.225

³ U sklopu MSFI bilance, pod stavkom Tehničke pričuve – neživotno osiguranje prikazani su ukupni iznosi po ugovorima o osiguranju koji uključuju obveze i imovinu iz ugovora o osiguranju.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

D.1 IMOVINA

U nastavku je zasebno za svaku značajnu kategoriju imovine dan prikaz vrijednosti imovine te opis osnova, metoda i glavnih prepostavki koje se upotrebljavaju za vrednovanje za potrebe solventnosti (SII vrednovanje). Također je dano kvantitativno i kvalitativno objašnjenje svih značajnih razlika između osnova, metoda i glavnih prepostavki koje Grupa upotrebljava za vrednovanje u finansijskim izvještajima (MSFI vrednovanje).

Vrednovanje ulaganja

Državne obveznice i trezorski zapisi

Grupa za potrebe izračuna solventnosti vrednuje ulaganja u državne obveznice i trezorske zapise po fer vrijednosti.

Za državne obveznice i trezorske zapise kojima se trguje u Republici Hrvatskoj, fer vrijednost se izračunava primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnog papira protrgovano na burzi te prijavljenih institucionalnih transakcija i OTC transakcija. Za državne obveznice kojima se trguje na uređenim tržištima ostalih država članica Europske unije i država članica OECD-a, fer vrijednost se definira na temelju cijene zadnje ponude na kupnju ostvarene tog dana na matičnoj burzi izdavatelja ili burzi koja je definirana kao primarni izvor cijene, odnosno vrijednosnog papira, a cijena je službeno uvrštena na finansijsko-informacijskom servisu (Bloomberg). Za državne obveznice i zapise kojima se trguje izvan Republike Hrvatske, država članica Europske unije ili država članica OECD-a, fer vrijednost se izračunava primjenom zadnje ili prosječne cijene trgovanja ostvarene na matičnoj burzi ili OTC tržištu.

Najreprezentativnija fer vrijednost je cijena finansijskog instrumenta na aktivnom tržištu. Aktivno odnosno neaktivno tržište definira se minimalnim brojem trgovinskih dana i minimalnim protrgovanim volumenom za pojedini vrijednosni papir u prethodnom tromjesečnom razdoblju. Ukoliko se utvrdi da za određeni finansijski instrument ne postoji aktivno tržište, za utvrđivanje fer vrijednosti koriste se metode procjene kojima je cilj procijeniti cijenu po kojoj bi finansijski instrument bio prodan u urednoj transakciji među tržišnim sudionicima na dan vrednovanja, a pritom uzimajući u obzir preuzeti rizik vezan za predmetnu imovinu. Navedene metode uključuju diskontiranje novčanih tokova, određivanje primjenjivih krivulja prinosa, korištenje BVAL cijena ponude za domaće i strane obveznice koje kotiraju na tržištima van Republike Hrvatske i sl. Ulaganja u državne obveznice koje nemaju iskazanu cijenu na tržištu vrednuju se metodom diskontiranih novčanih tokova primjenom prinosa do dospijeća na instrument sličnih karakteristika za koji su dostupni tržišni podaci, odnosno primjenom najbolje procjene tržišnog prinosa do dospijeća.

Vrijednost državnih obveznica i zapisa u najvećem je dijelu utvrđena temeljem tržišnih cijena na aktivnim tržištima. Razlika u bilanci SII posljedica je svođenja obveznica koje se drže do dospijeća na fer vrijednost, a koje se u finansijskim izvještajima Grupe iskazuju po amortiziranom trošku te primjene drugačije metode konsolidacije.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Korporativne obveznice

Grupa za potrebe izračuna solventnosti vrednuje ulaganja u korporativne obveznice po fer vrijednosti.

Za korporativne obveznice kojima se trguje u Republici Hrvatskoj fer vrijednost se izračunava primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnog papira protrgovanog na burzi te prijavljenih institucionalnih transakcija i OTC transakcija.

Za korporativne obveznice kojima se trguje na uređenim tržištima država članica Europske unije i država članica OECD-a, fer vrijednost se definira na temelju cijene zadnje ponude na kupnju ostvarene tog dana na matičnoj burzi izdavatelja ili burzi koja je definirana kao primarni izvor cijene, odnosno vrijednosnog papira, a cijena je službeno uvrštena na finansijsko-informacijskom servisu (Bloomberg). Za korporativne obveznice i zapise kojima se trguje izvan Republike Hrvatske, država članica Europske unije ili država članica OECD-a, fer vrijednost se izračunava primjenom zadnje ili prosječne cijene trgovanja ostvarene na matičnoj burzi ili OTC tržištu.

Utvrđivanje aktivnog odnosno neaktivnog tržišta jednako je kao i kod državnih obveznica.

Ulaganja u korporativne obveznice koje nemaju iskazanu cijenu na tržištu vrednuju se metodom diskontiranih novčanih tokova primjenom prinosa do dospijeća na instrument sličnih karakteristika za koji su dostupni tržišni podaci, odnosno primjenom najbolje procjene tržišnog prinosa do dospijeća.

Razlika u vrijednosti korporativnih obveznica u finansijskim izvještajima Grupe u odnosu na SII bilancu posljedica je svođenja obveznica koje se drže do dospijeća na fer vrijednost, a koje se u finansijskim izvještajima Grupe iskazuju po amortiziranom trošku.

Investicijski fondovi

Za potrebe izračuna solventnosti, Grupa vrednuje ulaganja u investicijske fondove po fer vrijednosti. Fer vrijednost za udjele u investicijskim fondovima izračunava se primjenom cijene udjela (vrijednost neto imovine) za određeni investicijski fond objavljene od strane društva za upravljanje investicijskim fondovima ili objavljene na finansijsko-informacijskom servisu.

Vrijednost investicijskih fondova u finansijskim izvještajima Grupe je ista kao i vrijednost iskazana i u bilanci SII s obzirom da su investicijski fondovi u finansijskim izvještajima iskazani po fer vrijednosti.

Vlasnički vrijednosni papiri

Za potrebe izračuna solventnosti, Grupa vrednuje ulaganja u vlasničke vrijednosne papire (dionice) po fer vrijednosti.

Za dionice kojima se trguje na aktivnom tržištu u Republici Hrvatskoj fer vrijednost se izračunava primjenom prosječne cijene trgovanja ponderirane količinom vrijednosnog papira protrgovanog na burzi te prijavljenih institucionalnih transakcija i OTC transakcija.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Za dionice kojima se trguje na uređenim aktivnim tržištima država članica Europske unije i država članica OECD-a, fer vrijednost se definira na temelju cijene zadnje ponude na kupnju ostvarene tog dana na matičnoj burzi izdavatelja ili burzi koja je definirana kao primarni izvor cijene, odnosno vrijednosnog papira, a cijena je službeno uvrštena na finansijsko-informacijskom servisu. Za dionice kojima se trguje izvan Republike Hrvatske, država članica Europske unije ili država članica OECD-a, fer vrijednost se izračunava primjenom zadnje ili prosječne cijene trgovanja ostvarene na matičnoj burzi ili OTC tržištu.

Proces razgraničenja aktivnog i neaktivnog tržišta isti je kao i kod obveznica osim što je definirani minimalni broj trgovinskih dana veći nego za obveznice (stroži kriterij).

Za dionice kojima se ne trguje i/ili koje ne kotiraju na uređenom tržištu te koje nemaju aktivno tržište, fer vrijednost utvrđuje se alternativnim metodama procjena. Za utvrđivanje fer vrijednosti finansijske imovine koriste se sljedeće alternativne metode procjene:

- metoda diskontiranih slobodnih novčanih tokova;
- metoda diskontiranih novčanih tokova;
- metoda usporednih poduzeća;
- metoda diskontiranja dividendi;
- metoda rezidualne vrijednosti;
- ostale primjenjive metode u praksi.

Grupa primjenjuje jednu od navedenih metoda za koju je procijenila da je najreprezentativnija odnosno pomoću koje se može najtočnije odrediti vrijednost predmetnih dionica.

Vrijednost dionica u finansijskim izvještajima Grupe kao i vrijednost iskazana u SII bilanci iskazane su po fer vrijednosti. Navedena vrijednost dionica utvrđena je u najvećem dijelu temeljem tržišnih cijena na aktivnim tržištima.

Depoziti osim novčanih ekvivalenta

Grupa za potrebe izračuna solventnosti iskazuje ulaganja u depozite osim novčanih ekvivalenta (depozite kod banaka) po fer vrijednosti, koju utvrđuje diskontiranjem budućih novčanih tokova uz primjenu tržišnih kamatnih stopa utvrđenih posebno za pojedinu banku, valutu i dospijeće depozita.

Razlika u vrijednosti depozita u finansijskim izvještajima Grupe u odnosu na SII bilancu posljedica je primjene drugačije metode konsolidacije kao i činjenice da se u finansijskim izvještajima depoziti s ugovorenim dospijećem do 3 mjeseca iskazuju u novcu i novčanim ekvivalentima dok se u SII bilanci i dalje tretiraju kao depoziti, što je rezultiralo prilagodbom MSFI stavke na SII stavku.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Krediti i hipoteke

Grupa u finansijskim izvještajima iskazuje ulaganja u kredite i hipoteke (zajmove) po knjigovodstvenoj vrijednosti utvrđenoj prema amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope i umanjenja za očekivane kreditne gubitke. Za potrebe izračuna solventnosti, ulaganja u zajmove iskazuju se po fer vrijednosti koja se utvrđuje prilagodbom efektivnih kamatnih stopa korištenih za potrebe utvrđivanja knjigovodstvene vrijednosti na tržišne kamatne stope.

Razlika u vrijednosti zajmova u finansijskim izvještajima Grupe u odnosu na SII bilancu odnosi se na drugačiju metodologiju vrednovanja te primjenu drugačije metode konsolidacije.

Derivativi

Grupa za potrebe izračuna solventnosti derivative vrednuje po fer vrijednosti, pri čemu se derivativi s pozitivnom vrijednošću izvještavaju na strani imovine dok se oni s negativnom vrijednošću izvještavaju na strani obveza.

Vrijednost derivativa u finansijskim izvještajima Grupe je ista kao vrijednost iskazana i u bilanci SII s obzirom da su derivativi i u finansijskim izvještajima iskazani po fer vrijednosti.

Udjeli u povezanim društvima, uključujući i sudjelovanja u zajedničkim potvratima

Grupa za potrebe izračuna solventnosti iskazuje ulaganja u udjele u povezanim društvima, uključujući sudjelovanja, za koja se ne provodi puna konsolidacija, s vrijednošću utvrđenom primjenom metode udjela prema sektorskim pravilima za ona društva koja su finansijske i kreditne institucije, dok se za ostala ulaganja u povezana društva vrijednost utvrđuje primjenom prilagođene metode udjela (eng. *adjusted equity method*), sukladno člancima 13. st. 1.(b) i 335. st. 1.(f) Delegirane uredbe.

Razlika u vrijednosti ulaganja u povezana društva u finansijskim izvještajima Grupe i u SII bilanci iznosu posljedica je iskazivanja ulaganja u povezana društva u SII bilanci po vrijednosti utvrđenoj gornjim metodama, dok se ista u finansijskim izvještajima Grupe iskazuju po trošku stjecanja naknadno korigiranom za eventualni gubitak od umanjenja (u slučajevima kada je utvrđeno da vrijednost ulaganja nije nadoknadiva, provodi se test umanjenja kojim se vrijednost ulaganja svodi na procijenjeni nadoknadivi iznos) kao i primjene drugačije metode konsolidacije.

Nekretnine (osim za vlastitu upotrebu)

Nekretnine (osim za vlastitu upotrebu) tj. nekretnine za ulaganja Grupe mjere se u finansijskim izvještajima po fer vrijednost na kraju svakog izvještajnog razdoblja temeljem procjene angažiranog ovlaštenog procjenitelja. Budući da je fer vrijednost ulaganja u nekretnine iskazana u finansijskim izvještajima Društva izvedena primjenom usporedne ili dohodovne metode, što odgovara zahtjevima fer vrednovanja za Solventnost II, ista metoda vrednovanja primijenjena je i u SII bilanci. Razlika u vrednovanju rezultat je primjene drugačije metode konsolidacije.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Vrednovanje ostale imovine

Imovina koja se drži za ugovore povezane s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima

U finansijskim izvještajima Grupe ova ulaganja se vrednuju po fer vrijednosti te su stoga **iznosi iskazani u SII bilanci isti**.

Nekretnine, postrojenja i oprema za vlastitu upotrebu

U finansijskim izvještajima Grupe zemljišta i građevinski objekti mjere se po revaloriziranom iznosu koji čini njegova fer vrijednost na datum revalorizacije, naknadno prilagođenom za amortizaciju dok se oprema i ostala materijalna imovina mjere po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Vrijednost nekretnina za djelatnost iskazana u SII bilanci temeljena je na procjenama fer vrijednosti nekretnina, dok je za utvrđivanje revaloriziranog iznosa nekretnina za djelatnost u finansijskim izvještajima, Grupa preispitala postoje li indicije za umanjenje vrijednosti te priznala umanjenje vrijednosti onih nekretnina za djelatnost kod kojih je postojala značajna razlika njezine neto knjigovodstvene vrijednosti u odnosu na prethodno utvrđenu vrijednost.

Grupa u ovoj stavci u finansijskim izvještajima priznaje imovinu s pravom uporabe temeljem primjene MSFI-ja 16. Budući da je vrijednost imovine s pravom uporabe u finansijskim izvještajima izračunata temeljem sadašnje vrijednosti budućih plaćanja obveza po najmu (za više detalja vidjeti računovodstvene politike u finansijskim izvještajima Grupe), ista vrijednost je iskazana i u SII bilanci. U finansijskim izvještajima Grupe oprema i ostala materijalna imovina mjere se po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

U svrhu što boljeg prikazivanja fer vrijednosti SII bilance, Grupa opremu i ostalu materijalnu imovinu svodi na fer vrijednost primjenom korektivnog umanjenja („haircut“). Navedena korekcija određuje se temeljem najbolje procjene, uzimajući u obzir da ostatak vrijednosti navedene imovine odražava njenu fer vrijednost, odnosno vrijednost za koju bi se ta imovina mogla razmijeniti s drugom voljnom stranom. Razlika u vrijednosti između SII bilance i finansijskih izvještaja odnosi se na drugačije vrednovanje te na primjenu drugačije metode konsolidacije. Dodatno, u finansijskim izvještajima zalihe se sagledavaju u ostaloj imovini dok u SII bilanci dio stavke nekretnine, postrojenja i oprema za vlastitu upotrebu što je rezultiralo prilagodbom MSFI stavke na SII stavku.

Nematerijalna imovina

U vrednovanju nematerijalne imovine za potrebe solventnosti korišten je konzervativan pristup tj. prepostavka da se ista ne može izdvojiti kao zasebna cjelina te ne postoji dokaz o transakciji iste ili slične imovine, koji upućuje da se imovina može prodati na tržištu. Kako zbog toga nije moguće utvrditi fer vrijednost nematerijalne imovine, ona je iskazana s vrijednošću nula (0) EUR, sukladno čl. 12. Delegirane uredbe. U finansijskim izvještajima Grupe ova imovina vrednuje se po njezinu trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama

Opis razlika u vrednovanju udjela reosiguranja u tehničkim pričuvama u skladu sa Solventnosti II u odnosu na vrednovanja iskazana u finansijskim izvještajima Grupe dano je kasnije u tekstu u odjeljku koji adresira vrednovanje tehničkih pričuva.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Potraživanja od osiguranja i posrednika

Potraživanja od osiguranja i posrednika Grupe u finansijskim izvještajima iskazana su kroz ostala potraživanja, neto, te obuhvaćaju ostala potraživanja iz poslova osiguranja koja nisu uključena u vrednovanje obveza iz osiguranja, a iskazuju se po amortiziranom trošku umanjenom za ispravak vrijednosti. Za potrebe sastavljanja SII bilance iznos potraživanja po osnovi premije obuhvaća onaj iznos potraživanja po osnovi premije na dan vrednovanja koji nije uzet u obzir prilikom obračuna najbolje procjene premijske rezerve, a sastavni je dio obveza odnosno imovine iz osiguranja u finansijskim izvještajima.

Potraživanja od reosiguranja

Potraživanja iz poslova reosiguranja obuhvaćaju potraživanja od reosiguravatelja po osnovi udjela u naknadi šteta, potraživanja za proviziju reosiguranja i potraživanja po premiji suosiguranja. Potraživanja od reosiguranja se u finansijskim izvještajima Grupe sagledavaju u okviru ostalih potraživanja, neto. Za potrebe sastavljanja SII bilance iznos potraživanja za proviziju reosiguranja obuhvaća onaj iznos potraživanja po osnovi provizije na dan vrednovanja koji nije uzet u obzir prilikom obračuna najbolje procjene premijske rezerve, a sastavni je dio obveza odnosno imovine iz osiguranja i reosiguranja u finansijskim izvještajima.

Ostala potraživanja

Ostala potraživanja u SII izvještajima Grupe obuhvaćaju potraživanja za prihode iz ulaganja i ostala potraživanja. Potraživanja za prihode iz ulaganja iskazana su na potraživanjima za prinose na ulaganja dok su ostala potraživanja iskazana na ostalim potraživanjima, neto u finansijskim izvještajima.

Novac i novčani ekvivalenti

Grupa za potrebe izračuna solventnosti iskazuje stanje novca i novčanih ekvivalenta po fer vrijednosti koja je jednaka knjigovodstvenoj vrijednosti u finansijskim izvještajima. Razlika između vrijednosti stanja novca i novčanih ekvivalenta za potrebe izračuna solventnosti i vrijednosti u finansijskim izvještajima odnosi se na primjenu drugačije metode konsolidacije te na depozite s dospijećem do 3 mjeseca koji se u finansijskim izvještajima iskazuju na ovoj poziciji.

Odgođena porezna imovina

Vrijednost odgođene porezne imovine u finansijskim izvještajima Grupe, prethodno konsolidaciji, netirana je u odnosu na odgođenu poreznu obvezu. Odgođena porezna imovina najvećim dijelom je priznata temeljem gubitaka od svođenja na fer vrijednost ulaganja u nekretnine i umanjenja vrijednosti finansijske imovine po amortiziranom trošku.

Odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju. Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na kraju svakog izvještajnog razdoblja i umanjuje u onoj mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela porezne imovine. Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obveze ili realizacije sredstva, temeljenim na poreznim zakonima koji su na snazi ili u postupku donošenja do kraja izvještajnog razdoblja. Izračun odgođene porezne imovine odražava ukupan iznos za koji se na datum izvještavanja očekuje da će nastati povrat u

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

budućnosti. Razlika u iznosu odgođene porezne imovine u SII bilanci i finansijskim izvještajima proizlazi iz razlika između iznosa imovine i obveza priznatih u finansijskim izvještajima i SII bilanci te primjene drugačije metode konsolidacije.

Sva ostala imovina, koja nije prikazana drugdje

Vrijednost sve ostale imovine, koja nije prikazana drugdje u finansijskim izvještajima Grupe odnosi se na nedospjele prihode i unaprijed plaćene troškove, tekuću poreznu imovinu te zaprimljene čekove i mjenice. Razlika između finansijskih izvještaja Grupe i SII bilance rezultat je prvenstveno primjene drugačije metode konsolidacije te iskazivanja zaliha u finansijskim izvještajima na ovoj poziciji dok se u SII bilanci iskazuju u stavci nekretnine, postrojenja i oprema za vlastitu upotrebu.

D.2 TEHNIČKE PRIČUVE

Vrednovanje tehničkih pričuva neživotnih osiguranja

U nastavku je dana usporedba tehničkih pričuva neživotnih osiguranja i udjela reosiguranja u tehničkim pričuvama po Solventnosti II (SII) u odnosu na vrijednosti iskazane u finansijskim izvještajima (MSFI). Također je dano kvantitativno i kvalitativno pojašnjenje svih značajnih razlika između osnova, metoda i glavnih pretpostavki koje se upotrebljavaju za vrednovanje u finansijskim izvještajima (MSFI vrednovanje), a za svaku značajnu kategoriju obveza dan je prikaz vrijednosti obveza uključujući iznos najbolje procjene i dodatka za rizik te opis osnova, metoda i glavnih pretpostavki koje se upotrebljavaju za vrednovanje za potrebe solventnosti (SII vrednovanje).

Tablica D.2.1. Usporedba ukupnih bruto tehničkih pričuva po SII u odnosu na MSFI

(ooo EUR)

Bruto tehničke pričuve neživotnih osiguranja	2023.		2022.	
	SII	MSFI	SII	MSFI
Tehničke pričuve – neživot ⁴	427.682	442.524	389.122	380.427
Tehničke pričuve – neživot (osim zdravstvenih osiguranja)	412.243	426.708	377.750	366.798
▪ Najbolja procjena	371.961	399.747	340.897	341.442
▪ Margina rizika	40.282	26.961	36.852	25.356
Tehničke pričuve – zdravstvena osiguranja (slična neživotu)	15.439	15.816	11.372	13.630
▪ Najbolja procjena	10.647	15.494	7.629	13.273
▪ Margina rizika	4.793	322	3.744	357
Ostale tehničke pričuve neživot	0	0	0	0
Ukupno	427.682	442.524	389.122	380.427

⁴ Da bi vrijednosti bile usporedive, iz ukupnih bruto tehničkih pričuva neživotnih osiguranja po Solventnosti II izuzet je portfelj dopunske nezgode po policama životnog osiguranja, a uzet je u obzir portfelj renti obveznog osiguranja vlasnika odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete trećim osobama. Dodatno, u stavci margina rizika u sklopu vrijednosti iskazanih u finansijskim izvještajima (MSFI) prikazuje se prilagodba za nefinansijski rizik (RA). Dodatno, vrijednosti po MSFI za 2022. uključuju vrijednosti bruto tehničkih pričuva prema MSFI 17 kako bi podaci 2022. i 2023. bili usporedivi.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Tablica D.2.2. Usporedba udjela reosiguranja u tehničkim pričuvama po SII u odnosu na MSFI

(u 000 EUR)

Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama neživota	2023.		2022.	
	SII	MSFI	SII	MSFI
Ukupno udio reosiguranja u tehničkim pričuvama – neživot	51.828	50.417	34.803	40.774

Segmentacija

Tehničke pričuve neživotnih osiguranja utvrđuju se po homogenim grupama rizika, a minimalno prema vrstama osiguranja odnosno linijama poslovanja. Najbolja procjena tehničkih pričuva utvrđena je na bruto osnovi bez umanjenja za reosiguranje odnosno retrocesiju te je posebno utvrđena najbolja procjena za udio reosiguranja odnosno retrocesiju za poslove aktivnog reosiguranja. Grupa odnosno pojedina povezana društva nemaju subjekata posebne namjene (SPV).

Najbolja procjena

Najbolja procjena tehničkih pričuva Grupe za neživotna osiguranja jednaka je zbroju najboljih procjena Matičnog društva i povezanih društava osigurateljne djelatnosti te se procjenjuje zasebno za premijsku pričuvu, a zasebno za pričuvu šteta, pri čemu su eliminirane sve unutargrupne transakcije. Utvrđuje se na način da se procijeni sadašnja vrijednost očekivanih tokova novca. Vrednovanje tehničkih pričuva je formirano po principu najbolje procjene (za bruto i udio reosiguranja) po valutama za koje je procijenjeno da su obveze u tim valutama materijalno značajne.

Pričuva šteta

Matično društvo za potrebe izračuna pričuve šteta Grupe upotrebljava aktuarski softver koji služi kao podrška u izračunu najboljih procjena. Izračun najboljih procjena vrši se četiri puta godišnje, na kraju svakog kvartala. Koriste se aktuarske metode koje za osnovicu imaju trokut razvoja šteta.

Minimalni opseg podataka koji se koristi kod oblikovanja najbolje procjene čine iznos likvidiranih šteta, direktnih troškova šteta, naplaćenih regresa umanjenih za troškove regresa, iznos pričuve prijavljenih šteta i jedna od mjera izloženosti koja dobro opisuje rizičnost homogenog portfelja (zarađena premija ili mjerodavni broj rizika).

Za poslove aktivnog reosiguranja osnova za utvrđivanje bruto pričuve prijavljenih šteta su podaci dobiveni od cedenata, a u skladu s vrstom ugovora o reosiguranju. Osnova za utvrđivanje bruto pričuve za nastale neprijavljene štete za poslove aktivnog reosiguranja procijenjena je zavisno od karakteristika pojedinog ugovora o reosiguranju, pojedine vrste osiguranja, na temelju statističkih podataka te na temelju podataka o prijavljenim štetama. U bruto pričuvu šteta uključena je i pričuva za indirektne troškove obrade šteta koja je procijenjena na osnovu povjesnih podataka o troškovima šteta, a korištenjem simplifikacije iz Smjernica o vrednovanju tehničkih pričuva.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Premijska pričuva

Premijska pričuva bruto od reosiguranja formirana je na način da su procijenjene sadašnje vrijednosti budućih novčanih tokova po ugovorima koji su na snazi na dan obračuna, a za događaje koji još nisu nastali. Nadalje, budući da je u izračun premijske pričuve uključeni očekivani novčani tok buduće naplate potraživanja kao i obveze po proviziji, isti su adekvatno uzeti u obzir kroz potraživanja u aktivi, odnosno obveze u pasivi.

Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama

Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama u bilanci se prati kao imovina Grupe gdje su na adekvatan način uzeti u obzir unutargrupni ugovori o osiguranju odnosno reosiguranju. Metode i postupci za utvrđivanje udjela reosiguranja u tehničkim pričuvama uzimaju u obzir uvjete iz ugovora o reosiguranju. Kod izračuna udjela reosiguranja u tehničkim pričuvama uzeta je u obzir prilagodba za očekivanu propast reosiguratelja.

Diskontiranje tehničkih pričuva

Tokovi novca tehničkih pričuva se diskontiraju bezrizičnom kamatnom krivuljom za odgovarajuće valute. Grupa ne upotrebljava prilagodbu volatilnosti.

Dodatak za rizik

Konsolidirani dodatak za rizik tehničkih pričuva utvrđen je kao zbroj dodatka za rizik Matičnog društva i proporcionalnog udjela dodatka za rizik ovisnih društava za osiguranje.

U sljedećoj tablici dani su rezultati vrednovanja tehničkih pričuva neživotnih osiguranja u skladu s odredbama Solventnosti II za značajne vrste osiguranja.

Tablica D.2.3. Vrednovanje tehničkih pričuva po SII za značajne vrste neživotnih osiguranja

(u 000 EUR)

Značajne vrste osiguranja	2023.		2022.			
	Najbolja procjena	Dodatak za rizik	Bruto tehničke pričuve	Najbolja procjena	Dodatak za rizik	Bruto tehničke pričuve
Osiguranje od odgovornosti za uporabu motornih vozila	157.837	12.189	170.027	152.650	11.023	163.673
Ostala osiguranja motornih vozila	43.612	6.249	49.860	35.999	4.350	40.348
Pomorsko osiguranje, osiguranje zrakoplova i transportno	8.357	2.313	10.670	11.717	1.715	13.432
Osiguranje od požara i ostala osiguranja imovine	71.693	8.296	79.990	55.822	8.676	64.497
Ostala osiguranja od odgovornosti	49.326	4.978	54.304	46.055	4.637	50.692
Ostale vrste osiguranja	5.183	11.148	16.331	8.542	10.379	18.921
Ukupno	336.009	45.173	381.182	310.784	40.779	351.564

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Značajne promjene u izračunu tehničkih pričuva u odnosu na prethodni izvještajni period

U metodologiji obračuna nema značajnih promjena u odnosu na prethodni izvještajni period. Ukupne bruto tehničke pričuve veće su za 29.618 tis. EUR nego u 2022. godini. Detaljnije, najbolja procjena na dan 31.12.2023. iznosi 336.009 tis. EUR, dok je na dan 31.12.2022. iznosila 310.784 tis. EUR, što predstavlja povećanje od 25.224 tis. EUR.

Najznačajnije promjene u ovom izvještajnom razdoblju dolaze iz rasta najbolje procjene na liniji poslovanja Osiguranje od požara i ostalih osiguranja imovine uzrokovano olujom i tučom te iz pada kamatnih stopa, što je za posljedicu imalo povećanje najbolje procjene na liniji poslovanja Osiguranja od odgovornosti za upotrebu motornih vozila koju zovemo i linija poslovanja dugog repa odnosno dugog rješavanja šteta.

Neizvjesnost povezana s iznosom tehničkih pričuva

Tehničke pričuve sadrže određene neizvjesnosti zbog sljedećih činjenica: najznačajnija odstupanja uzrokovana su eventualnim promjenama u ponašanju ugovaratelja osiguranja, odnosno osiguranika, u procesu rješavanja šteta, u kvaliteti dostupnih podataka, u zakonskom okruženju, u ekonomskom okruženju, posebno u krivuljama kamatnih stopa. Provedene su različite analize osjetljivosti na najbolju procjenu tehničkih pričuva neživota koje sugeriraju da promjene u različitim pretpostavkama ne utječu značajno na najbolju procjenu istih.

Primjerice, analizirani su efekti promjene kamatnih stopa korištenih za diskontiranje u izračunu najbolje procjene. Povećanje kamatnih stopa za 100 b.b. rezultiralo bi smanjenjem najbolje procjene za 3,89%, dok bi smanjenje kamatnih stopa za 100 b.b. rezultiralo povećanjem najbolje procjene za 3,65%.

Razlike u vrednovanju tehničkih pričuva neživotnih osiguranja po računovodstvenim (MSFI) i SII propisima

Segmentacija

Segmentacija po računovodstvenim propisima naspram SII principa ujednačena je do na prijavljene neriješene rentne štete iz automobilske odgovornosti koje se kod SII vrednuju po principima životnih osiguranja, a dopunska nezgoda uz životna osiguranja se vrednuje po principima neživotnih osiguranja.

Diskontiranje

Tehničke pričuve po pojedinoj značajno zastupljenoj valuti diskontiraju se bezrizičnim kamatnim stopama kako je propisano regulativom Solventnost II. Tehničke pričuve vrednovane prema novom računovodstvenom propisu diskontiraju se bezrizičnom krivuljom utvrđenom u skladu s metodologijom temeljenom na odredbama MSFI 17 standarda.

Diskontiranjem se smanjuje najbolja procjena bruto od reosiguranja za 42.908 tis. EUR, a udio reosiguranja odnosno retrocesije u najboljoj procjeni se smanjuje za 4.418 tis. EUR.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Pričuva šteta

Pri vrednovanju za finansijske izvještaje Društvo procjenjuje obvezu za nastale štete. Obveza za nastale štete utvrđuje se za one štete koje su nastale, ali još nisu riješene. Sastoji se od najbolje procijenjene novčanih tokova šteta, a koji su vezani uz ispunjavanje obveza iz ugovora o osiguranju te prilagodbe za rizik (Risk adjustment RA).

Primjenom novog računovodstvenog standarda MSFI 17 smanjene su razlike u iznosima procijenjene najbolje procjene novčanih tokova šteta po SII u odnosu na MSFI 17. Razlike na iznosima najbolje procjene šteta posljedica su prvenstveno primjene drugačije vremenske strukture kamatnih stopa.

Premijska pričuva

Premijska pričuva po SII principima vrednuje se po principu ulaznih i izlaznih tokova novca, dok se pri vrednovanju za finansijske izvještaje obveza za preostalo pokriće utvrđuje u skladu s MSFI 17, prema modelu raspodjele premije (PAA), odnosno općem modelu mjerjenja (GMM), sve kako je opisano u finansijskim izvještajima Društva.

Usporedba

U donjoj tablici daje se usporedba bruto tehničkih pričuva po Solventnosti II u odnosu na vrednovanje iskazano u finansijskim izvještajima (MSFI) za značajne vrste osiguranja. Pri tome je, da bi vrijednosti bile usporedive, iz ukupnih bruto tehničkih pričuva neživotnih osiguranja po Solventnosti II izuzet portfelj dopunske nezgode po policama životnog osiguranja, a uzet je u obzir portfelj renti obveznog osiguranja vlasnika odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete trećim osobama.

Tablica D.2.4. Usporedba bruto tehničkih pričuva po značajnim vrstama osiguranja

(u 000 EUR)

Značajne vrste neživotnih osiguranja	2023.		2022.	
	SII	MSFI	SII	MSFI
Osiguranje od odgovornosti za uporabu motornih vozila	214.286	229.763	198.563	201.912
Ostala osiguranja motornih vozila	49.860	50.629	40.348	39.501
Pomorsko osiguranje, osiguranje zrakoplova i transportno osiguranje	10.670	12.379	13.432	15.278
Osiguranje od požara i ostala osiguranja imovine	79.990	76.865	64.497	52.470
Ostala osiguranja od odgovornosti	54.304	50.946	50.692	49.479
Ostale vrste osiguranja	18.573	21.942	21.590	21.786
Ukupno	427.682	442.524	389.122	380.427

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Vrednovanje tehničkih pričuva životnih osiguranja

U tablicama u nastavku dana je usporedba ukupnih bruto tehničkih pričuva životnih osiguranja po Solventnosti II u odnosu na vrijednosti iskazane u finansijskim izvještajima (MSFI).

Tablica D.2.5. Usporedba ukupnih bruto tehničkih pričuva po SII u odnosu na MSFI

(u 000 EUR)

Bruto tehničke pričuve životnih osiguranja	2023.		2022.	
	SII	MSFI	SII	MSFI
Tehničke pričuve – život (osim indeks linked i unit linked) ⁵	370.523	378.072	381.350	385.105
▪ TP izračunate u cijelosti	0	0	0	0
▪ Najbolja procjena	367.758	374.743	378.716	380.605
▪ Margina rizika	2.765	3.330	2.634	4.500
Tehničke pričuve – indeks linked i unit linked	23.864	24.392	34.645	35.208
▪ TP izračunate u cijelosti	19.462	0	29.084	0
▪ Najbolja procjena	4.394	24.170	5.541	34.984
▪ Margina rizika	8	222	20	225
Ostale tehničke pričuve život	0	0	0	0
Ukupno	394.387	402.465	415.995	420.314

Udio reosiguranja u tehničkim pričuvama u segmentu životnih osiguranja nije materijalno značajan. U tehničkim pričuvama životnih osiguranja Društva najzastupljeniji su proizvodi tradicionalnog životnog osiguranja.

Najbolja procjena

Najbolja procjena tehničkih pričuva za životna osiguranja računa se kao sadašnja vrijednost budućih bruto rashoda umanjena za sadašnju vrijednost bruto budućih prihoda za svaku policu na snazi na traženi datum. Tok novca se računa bruto od reosiguranja. Najbolja procjena pričuva računa se odvojeno po pojedinim vrstama osiguranja:

- mješovito osiguranje;
- osiguranje za slučaj doživljjenja;
- osiguranje za slučaj smrti;
- osiguranje teško bolesnih stanja i malignih bolesti;
- osiguranje života za slučaj smrti i doživljjenja kod kojeg ugovaratelj snosi rizik ulaganja;
- rentna osiguranja (uključujući rente automobilske odgovornosti).

Najbolja procjena tehničke pričuve izračunata je kao sadašnja vrijednost budućeg očekivanog novčanog toka za sve naredne godine za portfelj aktivian na dan 31.12.2023. godine.

⁵ Da bi vrijednosti bile usporedive, iz ukupnih bruto tehničkih pričuva životnih osiguranja po Solventnosti II izuzet je portfelj renti obveznog osiguranja vlasnika odnosno korisnika motornih vozila od odgovornosti za štete trećim osobama, a uzet je u obzir portfelj dopunske nezgode. Dodatno, u retku Margina rizika u sklopu vrijednosti iskazanih u finansijskim izvještajima (MSFI) prikazan je Dodatak za rizik.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Pretpostavke korištene za projekcije budućih novčanih tokova

Smrtnost

Pretpostavka o smrtnosti izračunata je primjenom stvarnog iskustva smrtnosti u portfelju životnih osiguranja pojedinog društva na službene i najnovije podatke o smrtnosti stanovništva.

Odustanci

Pretpostavka o odustanicima postavljena je temeljem stvarnog iskustva odustanaka u portfelju životnih osiguranja pojedinog društva, vodeći računa o vremenskoj komponenti. Pretpostavke o odustanicima variraju ovisno o vrsti osiguranja, starosti/volumenu portfelja te prodajnom kanalu.

Troškovi

Upotrijebljene pretpostavke o troškovima obuhvaćaju pribavne i administrativne troškove. Pretpostavke su temeljene na analizi dostupnih podataka za nastale troškove koja se provodi barem jednom godišnje na različitim vrstama podataka i nivoima zahtjevnosti.

Inflacija

Za maticu CROATIA osiguranje d.d., Zagreb inflacija je uključena u projicirane planske troškove te se ne modelira odvojeno.

Za tvrtke kćeri, u nastavku je dan pregled korištenih stopa inflacije po godinama.

Društvo	2024.	2025.	2026.	2027.	2028. i dalje
Croatia osiguranje d.d., Mostar	4,00%	3,00%	3,00%	2,50%	2,50%
Croatia osiguranje - život a.d., Skopje	4,50%	4,00%	3,00%	2,50%	2,50%

Tečaj

Korišten je srednji tečaj HNB-a na dan 31.12.2023.: 1 USD = 0,904977 EUR, 1 MKD = 0,016261 EUR i 1 BAM= 0,511292 EUR.

Diskontiranje

Tokovi novca tehničkih pričuva diskontiraju se bezrizičnom kamatnom krivuljom za odgovarajuće valute, pri čemu se obveze za društva u Republici Hrvatskoj diskontiraju eurskom krivuljom, a tokovi novca za društva na području Bosne i Hercegovine i Republike Makedonije, krivuljom za domicilnu valutu.

Grupa ne upotrebljava prilagodbu volatilnosti.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Buduća raspoljeda dobiti

U izračun tehničkih pričuva za CROATIA osiguranje d.d., Zagreb i Croatia osiguranje – život, a.d., Skopje, nije uključena pretpostavka o budućoj raspoljeli dobiti. Za Croatia osiguranje d.d., Mostar primijenjen je deterministički način vrednovanja na način da se na kamatu za obračun matematičke pričuve dodao pripis dobiti od 0,5% za police koje imaju pravo na pripis.

Značajne promjene u izračunu tehničkih pričuva u odnosu na prethodni izvještajni period

Promjene tehničkih pričuva u odnosu na usporedno razdoblje najvećim su dijelom rezultat kretanja portfelja kao i drugačije vremenske strukture kamatnih stopa.

Dodatak za rizik

Konsolidirani dodatak za rizik tehničkih pričuva utvrđen je kao zbroj dodatka za rizik Matičnog društva i proporcionalnog udjela dodatka za rizik ovisnih društava za osiguranje. U sljedećoj tablici dani su rezultati vrednovanja tehničkih pričuva po najzastupljenijim vrstama životnih osiguranja.

Tablica D.2.6. Vrednovanje tehničkih pričuva po SII za značajne vrste životnih osiguranja

(u 000 EUR)

Značajne vrste osiguranja	2023.			2022.		
	Najbolja procjena	Dodatak za rizik	Bruto tehničke pričuve	Najbolja procjena	Dodatak za rizik	Bruto tehničke pričuve
Osiguranje života sa sudjelovanjem u dobiti	368.590	2.104	370.694	378.182	2.062	380.244
Rente autoodgovornosti	43.814	446	44.259	34.558	332	34.889
Ostale vrste osiguranja ⁶	25.809	125	25.934	38.342	77	38.420
Ukupno	438.213	2.675	440.888	451.082	2.471	453.553

Razlike u vrednovanju tehničkih pričuva životnih osiguranja po računovodstvenim (MSFI) i SII propisima

Primjenom novog računovodstvenog standarda MSFI 17 smanjile su se razlike u iznosima tehničkih pričuva po SII u odnosu na MSFI. Preostale razlike koje se javljaju, a koje su najznačajnije na portfelju osiguranja života sa sudjelovanjem u dobiti, posljedica su prvenstveno primjene drugačije vremenske strukture kamatnih stopa i pretpostavke o troškovima.

⁶ Ostale vrste osiguranja uključuju i vrstu osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima. Za navedenu vrstu dio tehničkih pričuva u iznosu 19.462 tis. EUR za 31.12.2023. odnosno 29.084 tis. EUR za 31.12.2022., izračunava se u cijelosti, a u ovoj tablici iskazan je u koloni koja se odnosi na najbolju procjenu.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Tablica D.2.7. Usporedba bruto tehničkih pričuva po značajnim vrstama osiguranja
(u 000 EUR)

Značajne vrste osiguranja	2023.		2022.	
	SII	MSFI	SII	MSFI
Osiguranje života sa sudjelovanjem u dobiti ⁷	368.453	374.233	377.575	379.799

Neizvjesnost povezana s iznosom tehničkih pričuva

Neizvjesnost u tehničkim pričuvama proizlazi iz neizvjesnosti odstupanja budućeg stvarnog iskustva od prepostavki korištenih za izračun tehničkih pričuva, a koje se odnose na ekonomski odnosno neekonomski prepostavke koje nisu mogle biti poznate u trenutku izračuna. Promjena u ponašanju ugovaratelja ili promjena u zakonskom, odnosno ekonomskom okruženju može dovesti do odstupanja u najznačajnijim prepostavkama primjerice kamatnim stopama, stopama odustanaka odnosno stopama smrtnosti.

Provđene su, stoga, različite analize osjetljivosti na najbolju procjenu tehničkih pričuva života koje sugeriraju da promjene u različitim prepostavkama imaju sljedeći utjecaj. Analizirani su efekti promjene kamatnih stopa za diskontiranje najbolje procjene. Povećanje kamatnih stopa za 100 b.b. bi rezultiralo smanjenjem najbolje procjene za 5,92% dok bi smanjenje kamatnih stopa za 100 b.b. rezultiralo povećanjem najbolje procjene za 6,86%.

Analizirani su efekti smanjenja i povećanja stope odustanaka za 10%. Povećanjem stope odustanaka bi se povećala najbolja procjena za 0,03% dok bi smanjenje stope odustanaka izazvalo smanjenje najbolje procjene za 0,03%.

Uz navedeno, provedena je analiza osjetljivosti na povećanje stope smrtnosti za 15% odnosno smanjenje stope smrtnosti za 20%. Povećanje stope smrtnosti izaziva smanjenje najbolje procjene za 0,19%, dok smanjenje stope smrtnosti izaziva povećanje najbolje procjene za 0,35%.

⁷ Radi usporedivosti, u iznose tehničkih pričuva životnih osiguranja po Solventnosti II uzet je u obzir i portfelj dopunske nezgode obzirom da se ista prema MSFI standardu vrednuje zajedno s osnovnim osiguranjem života.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

D.3 OSTALE OBVEZE

Vrijednost ostalih obveza prikazana u finansijskim izvještajima (MSFI), odnosno prema odredbama Solventnosti II te razlike u iznosima vrednovanja opisane su u nastavku.

Pričuve osim tehničkih pričuva

Pričuve osim tehničkih pričuva u finansijskim izvještajima Grupe obuhvaćaju rezerviranja za redovite jubilarne nagrade i otpremnine te poticajne otpremnине u okviru plana zbrinjavanja viška zaposlenika, neosiguratejlne sudske sporove i rezervacije za očekivane izdatke. U finansijskim izvještajima Grupe ove stavke nalaze se u okviru rezerviranja i obveza prema dobavljačima i ostalim obvezama.

Dodatna razlika u iznosu priznatom u finansijskim izvještajima Grupe i SII bilanci proizlazi iz različitog vrednovanja rezerviranja za redovite jubilarne nagrade i otpremnine i sudske sporove te iz primjene drugačije metode konsolidacije. Rezerviranje troškova nagrada zaposlenicima za dugogodišnje zaposlenje i umirovljenje (redovite jubilarne nagrade i otpremnine) u finansijskim izvještajima Grupe utvrđeno je kao sadašnja vrijednost budućih odljeva novca koristeći diskontnu stopu uskladišenu s MSFI zahtjevima, dok je za potrebe SII bilance korištena bezrizična kamatna krivulja za domicilnu valutu svakog društva. Rezerviranja za sudske sporove u finansijskim izvještajima vrednuju se temeljem vjerojatnosti dobitka/gubitka i procjene vrijednosti sudske spore. Za potrebe SII bilance iznos rezervacija za sudske sporove utvrđen je diskontiranjem novčanog toka bezrizičnom kamatnom krivuljom za domicilnu valutu svakog društva.

Odgođena porezna obveza

Odgođena porezna obveza u finansijskim izvještajima Grupe netirana je s odgođenom poreznom imovinom unutar pojedinih društava u Grupi. Odgođena porezna obveza priznaje se temeljem revalorizacije zemljišta i građevina, finansijske imovine vrednovane kroz ostalu sveobuhvatnu dobit te ugovora o osiguranju i reosiguranju. Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obveze ili realizacije sredstava, temeljenim na poreznim zakonima koji su na snazi ili u postupku donošenja do kraja izvještajnog razdoblja. Izračun odgođene porezne obveze odražava iznos za koji se na datum izvještavanja očekuje da će nastati obaveza ili povrat u budućnosti.

Razlika u iznosu odgođene porezne obveze u SII bilanci i finansijskim izvještajima proizlazi iz razlika između iznosa imovine i obveza priznatih u finansijskim izvještajima i SII bilanci te u drugačijoj metodi konsolidacije. U SII bilanci iznos odgođene porezne obveze dobiva se na način da se temeljem MSFI iznosa odgođene porezne obveze i razlika u vrednovanju pojedinih stavki u SII bilanci, u odnosu na MSFI bilancu, utvrdi eventualno povećanje iznosa odgođene porezne obveze ili odgođene porezne imovine za svaku pojedinu stavku te se provedu odgovarajuća netiranja.

Najveća razlika između iznosa odgođenih poreza u finansijskim izvještajima i SII bilance proizlazi iz vrednovanja udjela u povezanim društвima, uključujući sudjelovanja, zatim državnih obveznica i tehničkih pričuva.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

Derivativi

Grupa za potrebe izračuna solventnosti derivative vrednuje po fer vrijednosti, pri čemu se derivativi s pozitivnom vrijednošću izvještavaju na strani imovine dok se oni s negativnom vrijednošću izvještavaju na strani obveza.

Derivativi u finansijskim izvještajima Grupe po istoj su vrijednosti iskazani i u bilanci SII s obzirom da su derivativi i u finansijskim izvještajima Društva iskazani po fer vrijednosti.

Finansijske obveze

Finansijske obveze u finansijskim izvještajima čine finansijske obveze temeljem povlaštenih dionica, obveze za najam i ostale finansijske obveze te je ista vrijednost iskazana u SII bilanci.

Obveze iz poslova osiguranja

Razlika između iznosa obveza iz poslova osiguranja priznatih u finansijskim izvještajima Grupe i iznosa u SII bilanci proizlazi iz različitog vrednovanja obveza za Garancijski fond Hrvatskog ureda za osiguranje i to u dijelu pričuva šteta Garancijskog fonda te iz primjene drugačije metode konsolidacije. Pričuve šteta Garancijskog fonda u finansijskim izvještajima Grupe priznate su sukladno obračunu, procjeni i rasporedu Hrvatskog ureda za osiguranje dok je za potrebe SII bilance pričuva šteta diskontirana bezrizičnom kamatnom krivuljom za EUR.

Obveze iz poslova reosiguranja

Obveze iz poslova reosiguranja odnose se na obveze za premiju reosiguranja. Za potrebe sastavljanja SII bilance iznos obveza za premiju reosiguranja obuhvaća onaj iznos obveza za premiju na dan vrednovanja koji nije uzet u obzir prilikom obračuna najbolje procjene premijske rezerve, a sastavni je dio obveza odnosno imovine iz reosiguranja u finansijskim izvještajima.

Obveze (prema dobavljačima, ne osiguranju)

Vrijednost obveza (prema dobavljačima, ne osiguranju) u finansijskim izvještajima Grupe i SII bilanci utvrđuje se na isti način. U finansijskim izvještajima Grupe iznos ovih obveza prikazan je u okviru stavke obveze prema dobavljačima i ostale obveze.

Sve ostale obveze u SII, koje nisu prikazane drugdje

Ova stavka SII bilance obuhvaća tekuću poreznu obvezu te odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja koji se ne razlikuju u iznosima vrednovanja u finansijskim izvještajima. Uz navedeno na ovoj poziciji se iskazuju negativne SII vrijednosti ulaganja u ovisna društva.

D. VREDNOVANJE ZA POTREBE SOLVENTNOSTI

D.4 ALTERNATIVNE METODE VREDNOVANJA

Grupa upotrebljava **alternativne metode vrednovanja** u skladu s člankom 10., stavkom 5. Delegirane uredbe za sljedeću imovinu:

- ulaganja u obveznice i zapise koji nemaju iskazanu cijenu na tržištu te koje nemaju aktivno tržište;
- ulaganja u dionice kojima se ne trguje i/ili koje ne kotiraju na uređenom tržištu te koje nemaju aktivno tržište;
- ulaganja u investicijske fondove za koje ne postoji javno dostupna cijena te koje nemaju aktivno tržište;
- zajmove kod kojih je evidentirano kašnjenje u plaćanju te kod kojih postoji izvjesnost naplate potraživanja iz instrumenata osiguranja;
- izvedene finansijske instrumente koji ne kotiraju na uređenom tržištu;
- nekretnine (investicijske i za obavljanje djelatnosti);
- opremu i ostalu materijalnu imovinu.

a sve kako je navedeno u poglavljiju D.1.

Za navedenu imovinu nije ispunjen kriterij iz članka 10. stavka 4. Delegirane uredbe o postojanju tržišnih cijena s aktivnih tržišta, zbog čega je opravdano korištenje alternativnih metoda vrednovanja.

Prilikom vrednovanja imovine alternativnim metodama, Grupa dokumentira prepostavke na kojima temelji pristup vrednovanju te provodi analizu osjetljivosti vrednovanja s obzirom na korištene prepostavke. Grupa također redovito uspoređuje rezultate vrednovanja alternativnim metodama s iskustvom i ažurira vrednovanje navedene imovine.

D.5 SVE OSTALE INFORMACIJE

Grupa **ne primjenjuje prilagodbu za uravnoteženje** na relevantnu vremensku strukturu bezrizičnih kamatnih stopa iz čl. 111. Zakona o osiguranju niti **prilagodbu volatilnosti** za bezrizičnu strukturu kamatnih stopa iz članka 113. Zakona o osiguranju odnosno članka 77.b Direktive 2009/138/EZ.

Također, Grupa **ne primjenjuje niti prijelazne mjere za vremensku strukturu bezrizičnih kamatnih stopa kao niti prijelazne mjere za tehničke pričuve** iz članaka 455. i 456. Zakona o osiguranju, odnosno članka 308.c i 308.d Direktive 2009/138/EZ. Grupa **nema subjekata posebne namjene**.

E. UPRAVLJANJE KAPITALOM

E.1 VLASTITA SREDSTVA

Grupa posluje s **visokim stopama adekvatnosti kapitala**. SCR omjer Grupe na 31.12.2023. iznosi **245%**, dok MCR omjer na isti datum iznosi **776%**.

Osnovni ciljevi Grupe prilikom upravljanja kapitalom su sljedeći:

- osiguravanje kontinuiteta poslovanja;
- usklađenost sa zakonskim i podzakonskim aktima RH, EU i trećih zemalja u kojima Grupa posluje te propisima i naputcima regulatora o upravljanju kapitalom;
- zadržavanje visoke razine kapitaliziranosti radi osiguravanja finansijske stabilnosti pružajući na taj način odgovarajuću razinu sigurnosti ugovarateljima i korisnicima osiguranja;
- postizanje efikasne i optimalne alokacije kapitala kao i maksimizacija povrata na kapital;
- osiguravanje kontinuirane usklađenosti poslovne strategije Grupe s apetitom za preuzimanje rizika te ciljanim nivoima adekvatnosti kapitala;
- osiguravanje visoke razine kapitaliziranosti, odnosno dovoljnog viška kapitala radi dalnjih ulaganja u razvoj i rast Grupe.

Višak imovine nad obvezama, na dan 31.12.2023. iznosi **764.009 tis. EUR**. Navedeni višak imovine umanjen za predvidive dividende daje prihvatljiva vlastita sredstva prema Solventnosti II u iznosu od **649.135 tis. EUR**. Ista se razvrstavaju u tri kategorije (kategorija 1, kategorija 2 i kategorija 3) te se provodi test dostupnosti i prihvatljivosti vlastitih sredstva kako bi se utvrdila prihvatljiva vlastita sredstva za pokriće potrebnog solventnog kapitala, odnosno za pokriće minimalnog potrebnog kapitala.

Sve stavke vlastitih sredstava imaju karakteristike kategorije 1 osnovnog kapitala. Dionički kapital uplaćen temeljem redovnih dionica uključujući i s njim povezane premije na redovne dionice je stalan i nije predmetom raspodjele vlasnicima sve do eventualne likvidacije Društva te se iz sredstava dioničkog kapitala mogu pokriti gubici poslovanja. Time je zadovoljen kriterij trajne raspoloživosti i podređenosti. Pričuva za usklađivanje sadrži pričuve kapitala i akumuliranu dobit iz finansijskih izvještaja kao i razlike u vrednovanju imovine i obveza za potrebe solventnosti u odnosu na MSFI koje su trajne i dostupne za pokrivanje eventualnih gubitaka te su također razvrstane u vlastita sredstva visoke kvalitete tj. kategorije 1.

Višak imovine nad obvezama (kapital) u finansijskim izvještajima Grupe iznosi 765.158 tis. EUR. Razlike u odnosu na iznos viška imovine nad obvezama izračunate po Solventnosti II proizlaze iz drugačijih principa vrednovanja pojedinih stavki MSFI bilance i bilance po principima Solventnosti II, a kako je prikazano u poglavljju *D. Vrednovanje za potrebe solventnosti*.

E. UPRAVLJANJE KAPITALOM

Temeljem vrednovanja odgođenih poreza po principima Solventnosti II na način kako je navedeno u poglaviju D, izračunata **odgođena porezna imovina nakon** netiranja s odgođenom poreznom obvezom, iznosi 1.722 tis. EUR (2022.: 0 tis. EUR). Vjerljivost korištenja odgođene porezne imovine u punom opsegu proizlazi iz činjenice da je istovremeno utvrđen iznos odgođene porezne obveze po principima Solventnosti II veći od iznosa odgođene porezne imovine za 22.903 tis. EUR (2022.: 24.666 tis. EUR), pa je za cijelokupan iznos odgođene porezne imovine vjerljivo da će se koristiti obzirom na povrat odgođenih poreznih obveza koje se odnose na porez na dobit.

Potpuno radi, u nastavku je prikazana potpuna reconciliacija viška imovine nad obvezama u finansijskim izvještajima Grupe i vlastitih sredstava prema SII principima.

Tablica E.1.1. Reconciliacija viška imovine nad obvezama po SII principima

(u 000 EUR)

Struktura prihvatljivih vlastitih sredstava	2023.	2022.
Redovni dionički kapital	78.296	78.217
Premije na emitirane dionice (redovni dionički kapital)	90.448	90.448
Ukupne pričuve, zadržana dobit i dobit tekućeg obračunskog razdoblja iz finansijskih izvještaja	596.413	544.560
Kapital i rezerve prema MSFI	765.158	713.225
Razlika u vrednovanju imovine po SII u odnosu na MSFI	(5.663)	(14.442)
Razlika u vrednovanju tehničkih pričuva po SII u odnosu na MSFI	22.920	-4.376
Razlika u vrednovanju ostalih obveza po SII u odnosu na MSFI	(18.406)	(20.572)
Ukupni višak imovine nad obvezama po SII	764.009	673.836
Predvidive dividende	114.874	0
Ukupna prihvatljiva sredstva prema Solventnosti II	649.135	673.836
Kategorija 1	649.135	673.836
Kategorija 2	0	0
Kategorija 3	0	0
Prihvatljiva vlastita sredstva iz drugih finansijskih sektora	10.113	9.818
Ukupna prihvatljiva sredstva za pokriće MCR-a	639.022	664.017

Grupa ističe da **nema pomoćnih vlastitih sredstava**, kao niti **odbitnih stavki** od vlastitih sredstava.

Nadalje, Grupa nema niti osnovnih vlastitih sredstava koja podliježu **prijelaznim aranžmanima** iz članka 454. stavaka 9. i 10. Zakona o osiguranju, odnosno iz članka 308.b stavaka 9. i 10. Direktive 2009/138/EZ. Konačno, Grupa ističe da **nema nikakvih ograničenja** koja bi mogla utjecati na dostupnost i prenosivost vlastitih sredstava unutar Grupe.

E. UPRAVLJANJE KAPITALOM

E.2 POTREBNI SOLVENTNI KAPITAL I MINIMALNI POTREBNI KAPITAL

Na 31.12.2023. godine, potrebni solventni kapital (**SCR**) Grupe iznosi **264.681 tis. EUR**, a minimalni potrebni kapital (**MCR**) iznosi **82.333 tis. EUR**.

Grupa ima visoku stopu adekvatnosti kapitala (**SCR omjer**) na dan **31.12.2023. godine od 245%**, koja se dobiva kao omjer prihvatljivih vlastitih sredstava za pokriće SCR-a i potrebnog solventnog kapitala (SCR-a).

Povećanje stope adekvatnosti kapitala od **4 postotna boda** u odnosu na prethodnu godinu rezultat je nešto većeg pada SCR-a (-5%) od pada prihvatljivih vlastitih sredstava (-4%). Navedeni pad prihvatljivih vlastitih sredstava rezultat je predvidivih dividendi dok je smanjenje SCR-a najvećim dijelom rezultat pada kapitalnog zahtjeva za tržišni rizik. Naime, ulaskom RH u eurozonu, valutni rizik koji izaziva valuta EUR je u potpunosti eliminiran čime je kapitalni zahtjev za valutni rizik značajno smanjen u odnosu na prethodnu godinu, a budući su državne obveznice RH denominirane u valuti EUR postale nerizične, smanjeni su kapitalni zahtjevi i za rizik raspona i rizik koncentracije.

MCR omjer dobiva se kao omjer prihvatljivih vlastitih sredstava za pokriće MCR-a te na dan **31.12.2023. godine iznosi vrlo visokih 776%**.

Na 31.12.2023. godine, Matično društvo CROATIA osiguranje d.d., Zagreb, ima SCR omjer **308%** te MCR omjer **1.065%**. Ostale članice Grupe osigurateljne djelatnosti posluju izvan RH (odносно EU) te još uvjek nisu u obvezi računati adekvatnost kapitala primjenom Solventnosti II.

Potrebni solventni kapital (SCR)

Grupa koristi **standardnu formulu** za izračun SCR-a.

Metodologija izračuna adekvatnosti kapitala na razini Grupe, u bitnome, temelji se na konsolidiranim podacima kako je propisano člancima 335. i 336. Delegirane uredbe. Konsolidirana bilanca dobiva se punom konsolidacijom SII vrijednosti pozicija svih (re)osigurateljnih društava kao i društava za pomoćne usluge u Grupi, dok se ostala (neosigurateljna) povezana društva Matičnog društva prikazuju kao ulaganje u povezana društva s vrijednošću utvrđenom prilagođenom metodom udjela („adjusted equity“ metodom), osim u slučaju finansijskih i kreditnih institucija kod kojih se za vrijednost uzima sektorski kapital utvrđen za potrebe sektorske adekvatnosti kapitala.

Prema odredbama standardne formule za grupe, SCR, odnosno potrebni solventni kapital Grupe se računa kao:

$$\text{SCR Grupe} = \text{SCR_DIVERZIFICIRAN} + \text{CR_OFS} + \text{SCR_OSTALI}.$$

Pri čemu se:

- u izračunu **SCR_DIVERZIFICIRAN** koriste konsolidirani podaci svih osigurateljnih društava Grupe i društava za pomoćne usluge, a računa se analogno izračunu na pojedinačnoj (tzv. solo) razini, dakle primjena standardne formule na konsolidiranoj bilanci.
- u izračunu **CR_OFS** primjenjuju se podaci društava u Grupi koja su finansijske i kreditne institucije (konkretno: PBZ Croatia osiguranje d.d. i Croatia osiguranje, mirovinsko društvo d.o.o.), a u izračunu se primjenjuju sektorska

E. UPRAVLJANJE KAPITALOM

pravila za adekvatnost kapitala finansijskih i kreditnih institucija, odnosno proporcionalni udio zakonom propisanog minimalnog kapitala za društva koja ulaze u ovaj izračun.

- **SCR_OSTALI** računa se za ostale članice Grupe, koje nisu društva za (re)osiguranje ili društva za pomoćne usluge niti finansijske ili kreditne institucije, kao proporcionalni udio agregiranih kapitalnih zahtjeva za podmodule rizika: rizik vlasničkih vrijednosnih papira, rizik koncentracije i valutni rizik, a sve u skladu s člankom 336. stavak 1. točka (d) Delegirane uredbe.

Osnovni rezultati provedenog izračuna kapitalnih zahtjeva po modulima rizika dani su tablicom E.2.1. iz koje je vidljivo da u strukturi SCR-a dominira tržišni rizik, dok je vrlo značajan i preuzeti rizik neživotnog osiguranja.

Tablica E.2.1. Potrebni solventni kapital Grupe

(u 000 EUR)

	2023.	2022.
SCR_DIVERZIFICIRAN	216.533	228.467
Prilagodba za odgođene poreze	(22.903)	(43.400)
Operativni rizik	15.900	14.834
BSCR	223.536	257.033
Tržišni rizik	152.453	190.158
Rizik neispunjena obveza druge ugovorne strane	21.431	33.203
Preuzeti rizik životnog osiguranja	7.631	9.656
Preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja	17.407	17.108
Preuzeti rizik neživotnog osiguranja	107.418	98.041
Diversifikacija	(82.805)	(91.133)
CR_OFS	3.650	3.650
SCR_OSTALI	44.499	47.280
SCR Grupe	264.681	279.397
Ukupno prihvatljiva vlastita sredstva za pokriće SCR-a	649.135	673.836
SCR omjer	245%	241%

Potrebni solventni kapital Grupe prilagođen je za iznos od 22.903 tis. EUR kako bi se u obzir uzela sposobnost odgođenih poreza da pokriju gubitke. Navedeni iznos iskoristiv je kroz umanjenje neto odgođene porezne obveze iz bilance po principima Solventnosti II.

Grupa je u zakonom propisanim rokovima dostavila Agenciji (HANFA-i) propisane izvještajne obrasce (godišnje kvantitativne informacije grupe osiguratelja za Solventnost II (ARG)).

Grupa **ne koristi pojednostavljene izračune** za pojedine module rizika kao niti podmodule rizika standardne formule.

Nadalje, Grupa **ne upotrebljava parametre specifične za određeno društvo** u skladu s člankom 135. stavkom 7. Zakona o osiguranju, odnosno člankom 104. stavkom 7. Direktive 2009/138/EZ.

E. UPRAVLJANJE KAPITALOM

Minimalni potrebnii kapital (MCR)

Minimalni potrebnii kapital Grupa računa u skladu s člankom 315. Zakona o osiguranju, odnosno člankom 230. Direktive 2009/138/EZ, a efektivno je jednak zbroju iznosa minimalnog potrebnog kapitala za sva osigurateljna društva u Grupi, uključujući i Matično društvo. U nastavku slijedi pregled iznosa minimalnog potrebnog kapitala po društvima u Grupi.

Tablica E.2.2. Minimalni potrebnii kapital (MCR) Grupe i članica Grupe

(u 000 EUR)

Društvo	2023.	2022.
CROATIA osiguranje d.d., Zagreb	64.952	61.364
Milenijum osiguranje a.d., Beograd	3.200	5.662
Croatia osiguranje d.d., Mostar	8.181	4.979
Croatia osiguranje - život a.d., Skopje	3.000	4.492
Croatia osiguranje - neživot a.d., Skopje	3.000	3.000
Ukupno minimalni potrebnii kapital (MCR) Grupe	82.333	79.498

E.3 UPORABA PODMODULA RIZIKA VLASNIČKIH VRIJEDNOSNIH PAPIRA KOJI SE TEMELJI NA TRAJANJU PRI IZRAČUNU POTREBNOG SOLVENTNOG KAPITALA

Grupa **ne koristi** način izračuna za podmodul rizika vlasničkih vrijednosnih papira koji se temelji na trajanju u izračunu svog potrebnog solventnog kapitala, pa ovo poglavlje nije primjenjivo.

E.4 RAZLIKA IZMEĐU STANDARDNE FORMULE I BILO KOJEG UPOTRIEBLJENOG UNUTARNJEG MODELA

Grupa **ne koristi unutarnji model** za izračun kapitalnih zahtjeva, već iste računa primjenom standardne formule, pa ovo poglavlje nije primjenjivo.

E.5 NEUSKLAĐENOST S MINIMALnim POTREBNIM KAPITALOM I NEUSKLAĐENOST S POTREBNIM SOLVENTNIM KAPITALOM

Grupa je u **potpunosti usklađena** s minimalnim potrebnim kapitalom i potrebnim solventnim kapitalom, pa ovo poglavlje nije primjenjivo.

E.6 SVE OSTALE INFORMACIJE

Grupa **nema drugih značajnih informacija** o upravljanju kapitalom.

F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT)

Sastavni dio ovog dokumenta su i kvantitativni obrasci (QRT) koji su propisani za javnu objavu.

U donjoj tablici su popisani obrasci koji su primjenjivi za Grupu.

Tablica 1. Popis obrazaca primjenjivih na Grupu

R. br.	Obrazac	Naziv obrasca
1.	S.02.01.02	Bilanca
2.	S.05.01.02	Premije, odštetni zahtjevi i izdaci po vrsti osiguranja
3.	S.05.02.04	Premije, odštetni zahtjevi i izdaci po državi
4.	S.23.01.22	Vlastita sredstva
5.	S.25.01.22	Potrebni solventni kapital - za grupe koje primjenjuju standardnu formulu
6.	S.32.01.22	Društva u okviru Grupe

U nastavku slijede obrasci, uz napomenu da su u istima sve monetarne vrijednosti izražene u tisućama EUR (u 000 EUR). Obrasci S.22.01.22 i S.25.05.22 nisu primjenjivi na Grupu te su stoga izostavljeni.

F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT)

S.02.01.02 Bilanca - Imovina

Imovina	Vrijednost prema Solventnosti II	
	C0010	
Nematerijalna imovina	R0030	o
Odgodenja porezna imovina	R0040	1.722
Višak mirovinskih naknada	R0050	o
Nekretnine, postrojenja i oprema za vlastitu upotrebu	R0060	93.195
Ulaganja (osim imovine koja se drži za ugovore povezane s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima)	R0070	1.459.404
Nekretnine (osim za vlastitu upotrebu)	R0080	95.985
Udjeli u povezanim društvima, uključujući sudjelovanja	R0090	82.104
Vlasnički vrijednosni papiri	R0100	139.200
Vlasnički vrijednosni papiri – uvršteni	R0110	138.929
Vlasnički vrijednosni papiri – neuvršteni	R0120	271
Obveznice	R0130	910.840
Državne obveznice	R0140	818.662
Korporativne obveznice	R0150	92.178
Strukturirani dužnički instrumenti	R0160	o
Osigurani vrijednosni papiri	R0170	o
Subjekti za zajednička ulaganja	R0180	114.619
Izvedenice	R0190	486
Depoziti osim novčanih ekvivalenta	R0200	116.171
Ostala ulaganja	R0210	o
Imovina koja se drži za ugovore povezane s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	R0220	19.389
Krediti i hipoteke	R0230	32.332
Krediti na temelju police	R0240	2.586
Krediti i hipoteke pojedincima	R0250	o
Ostali krediti i hipoteke	R0260	29.746
Iznosi koji se mogu naplatiti na temelju ugovora o reosiguranju od:	R0270	51.828
Neživotnog osiguranja i zdravstvenog osiguranja sličnog neživotnom osiguranju	R0280	51.828
Neživotnog osiguranja isključujući zdravstveno osiguranje	R0290	51.719
Zdravstvenog osiguranja sličnog neživotnom osiguranju	R0300	109
Životnog osiguranja i zdravstvenog osiguranja sličnog životnom osiguranju, isključujući zdravstveno osiguranje i osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	R0310	o
Zdravstvenog osiguranja sličnog životnom osiguranju	R0320	o
Životnog osiguranja, isključujući zdravstveno osiguranje i osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	R0330	o
Životnog osiguranja povezanog s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	R0340	o
Depoziti kod cedenata	R0350	o
Potraživanja od osiguranja i posrednika	R0360	35.628
Potraživanja od reosiguranja	R0370	15.398
Potraživanja (od kupaca, ne od osiguranja)	R0380	7.451
Vlastite dionice (koje se drže izravno)	R0390	o
Dospjeli iznosi u odnosu na stavke vlastitih sredstava ili osnivački kapital koji je pozvan da se plati, ali još nije uplaćen.	R0400	o
Novac i novčani ekvivalenti	R0410	12.696
Sva ostala imovina, koja nije prikazana drugdje	R0420	11.048
Ukupna imovina	R0500	1.740.091

F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT)

S.02.01.02 Bilanca - Obveze

Obveze	Vrijednost prema Solventnosti II	C0010
Tehničke pričuve – neživotno osiguranje		Ro510 381.182
Tehničke pričuve – neživotno osiguranje (isključujući zdravstveno osiguranje)	Ro520	367.984
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	Ro530	0
Najbolja procjena	Ro540	328.147
Dodatak za rizik	Ro550	39.837
Tehničke pričuve – zdravstveno osiguranje (slično neživotnom osiguranju)	Ro560	13.198
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	Ro570	0
Najbolja procjena	Ro580	7.861
Dodatak za rizik	Ro590	5.336
Tehničke pričuve – životno osiguranje (isključujući zdravstveno osiguranje i osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima)		Ro600 417.024
Tehničke pričuve – zdravstveno osiguranje (slično životnom osiguranju)	Ro610	0
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	Ro620	0
Najbolja procjena	Ro630	0
Dodatak za rizik	Ro640	0
Tehničke pričuve – životno osiguranje (isključujući zdravstveno osiguranje i osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima)	Ro650	417.024
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	Ro660	0
Najbolja procjena	Ro670	414.357
Dodatak za rizik	Ro680	2.666
Tehničke pričuve – osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima		Ro690 23.864
Tehničke pričuve izračunane kao cjelina	Ro700	19.462
Najbolja procjena	Ro710	4.394
Dodatak za rizik	Ro720	8
Nepredviđene obveze		Ro740 0
Pričuve osim tehničkih pričuva	Ro750	7.396
Obveze za mirovine	Ro760	0
Depoziti reosigурatelja	Ro770	0
Odgodene porezne obveze	Ro780	24.624
Izvedenice	Ro790	91
Dugovanja prema kreditnim institucijama	Ro800	0
Finansijske obveze, osim dugovanja prema kreditnim institucijama	Ro810	50.858
Obveze prema osiguranju i posrednicima	Ro820	13.189
Obveze prema reosiguranju	Ro830	3.642
Obveze (prema dobavljačima, ne osiguranju)	Ro840	18.601
Podređene obveze		Ro850 0
Podređene obveze koje nisu uključene u osnovna vlastita sredstva	Ro860	0
Podređene obveze uključene u osnovna vlastita sredstva	Ro870	0
Sve ostale obveze, koje nisu prikazane drugdje		Ro880 35.611
Ukupne obveze	Ro900	976.082
Višak imovine nad obvezama	R1000	764.009

F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT)

S.05.01.02 Premije, odštetni zahtjevi i izdaci po vrsti osiguranja– Neživotna osiguranja

	Vrsta osiguranja za: obveze neživotnog osiguranja i reosiguranja (izravno osiguranje i prihvat u proporcionalno reosiguranje)								
	Osiguranje medicinskih troškova	Osiguranje zaštite prihoda	Osiguranje naknada radnicima	Osiguranje od odgovornosti za uporabu motornih vozila	Ostale vrste osiguranja za motorna vozila	Pomorsko, zrakoplovno i transportno osiguranje	Osiguranje od požara i ostala osiguranja imovine	Osiguranje od opće odgovornosti	Osiguranje kredita i jamstava
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090
Zaračunate premije									
Bruto – izravno osiguranje	R0110	70.203	21.146	0	138.982	90.224	18.150	113.755	21.464
Bruto – prihvat u proporcionalno reosiguranje	R0120	0	0	0	(o)	0	220	4.244	(76)
Bruto – prihvat u neproporcionalno reosiguranje	R0130								45
Udio reosigурatelja	R0140	585	350	0	10.565	429	4.931	43.980	2.931
Neto	R0200	69.618	20.796	0	128.417	89.794	13.439	74.020	18.457
Zarađene premije									
Bruto – izravno osiguranje	R0210	65.727	21.577	0	128.338	81.915	18.550	110.772	20.460
Bruto – prihvat u proporcionalno reosiguranje	R0220	0	(42)	0	0	0	144	3.003	(42)
Bruto – prihvat u neproporcionalno reosiguranje	R0230								21
Udio reosigурatelja	R0240	604	349	0	10.415	388	3.923	39.049	2.938
Neto	R0300	65.123	21.187	0	117.923	81.526	14.771	74.726	17.479
Nastali odštetni zahtjevi									
Bruto – izravno osiguranje	R0310	35.110	5.185	(2)	63.315	52.539	(1.608)	87.847	8.120
Bruto – prihvat u proporcionalno reosiguranje	R0320	0	(18)	0	0	(21)	100	2.906	(61)
Bruto – prihvat u neproporcionalno reosiguranje	R0330								0
Udio reosigурatelja	R0340	1.202	512	0	9.455	2.149	(675)	38.173	(241)
Neto	R0400	33.908	4.656	(2)	53.860	50.369	(833)	52.580	8.301
Nastali izdaci									
Preostali iznos – ostali tehnički izdaci/prihodi	R1200								
Ukupni izdaci	R1300								

F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT)

S.05.01.02 Premije, odštetni zahtjevi i izdaci po vrsti osiguranja – Neživotna osiguranja

	Vrsta osiguranja za: obveze neživotnog osiguranja i reosiguranja (izravno osiguranje i prihvat u proporcionalno reosiguranje)							Vrsta osiguranja za: prihvat u neproporcionalno reosiguranje							Ukupno	
	Osiguranje troškova pravne zaštite		Osiguranje pomoći (asistencija)		Osiguranje raznih financijskih gubitaka		Zdravstveno osiguranje		Osiguranje od nezgoda		Pomorsko, zrakoplovno i transportno osiguranje		Osiguranje imovine			
	Co100	Co110	Co120	Co130	Co140	Co150	Co160	Co200								
Zaračunate premije																
Bruto – izravno osiguranje	Ro110	4	7.133	4.055												488.976
Bruto – prihvat u proporcionalno reosiguranje	Ro120	0	0	331												4.764
Bruto – prihvat u neproporcionalno reosiguranje	Ro130	-	-	-				0	526	29	769					1.323
Udio reosigуратеља	Ro140	0	67	1.655				0	639	0	1.765					68.284
Neto	Ro200	4	7.066	2.731				0	(113)	29	(996)					426.780
Zarađene premije																
Bruto – izravno osiguranje	Ro210	5	7.180	3.950												467.372
Bruto – prihvat u proporcionalno reosiguranje	Ro220	0	0	334												3.419
Bruto – prihvat u neproporcionalno reosiguranje	Ro230	-	-	-				0	643	29	760					1.431
Udio reosigуратеља	Ro240	0	60	1.606				0	788	0	1.109					61.706
Neto	Ro300	5	7.119	2.679				0	(145)	29	(350)					410.516
Nastali odštetni zahtjevi																
Bruto – izravno osiguranje	Ro310	0	4.194	528												252.038
Bruto – prihvat u proporcionalno reosiguranje	Ro320	0	0	453												3.361
Bruto – prihvat u neproporcionalno reosiguranje	Ro330	-	-	-				0	554	(21)	1.492					2.026
Udio reosigуратеља	Ro340	0	1.072	(69)				0	95	0	1.698					53.696
Neto	Ro400	0	3.122	1.049				0	459	(21)	(205)					203.729
Nastali izdaci																
Preostali iznos – ostali tehnički izdaci/prihodi	R1200															9.770
Ukupni izdaci	R1300															203.528

F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT)

S.05.01.02 Premije, odštetni zahtjevi i izdaci po vrsti osiguranja – Životna osiguranja

	Vrsta osiguranja za: obveze životnog osiguranja						Obveze životnog osiguranja		Ukupno
	Zdravstveno osiguranje	Osiguranje sa sudjelovanjem u dobiti	Osiguranje povezano s indeksom i udjelima u investicijskim fondovima	Ostala životna osiguranja	Rente koje proizlaze iz ugovora o neživotnom osiguranju i odnose se na obveze zdravstvenog osiguranja	Rente koje proizlaze iz ugovora o neživotnom osiguranju i odnose se na obveze osiguranja koje nisu obveze zdravstvenog osiguranja	Zdravstveno osiguranje	Životno reosiguranje	
	Co210	Co220	Co230	Co240	Co250	Co260	Co270	Co280	Co300
Zaračunate premije									
Bruto	R1410	o	39.908	1.405	3.412	o	o	o	44.725
Udio reosiguratelja	R1420	o	23	0	0	o	o	o	23
Neto	R1500	o	39.885	1.405	3.412	o	o	o	44.702
Zarađene premije									
Bruto	R1510	o	39.908	1.405	3.412	o	o	o	44.725
Udio reosiguratelja	R1520	o	47	0	0	o	o	o	47
Neto	R1600	o	39.862	1.405	3.412	o	o	o	44.679
Nastali odštetni zahtjevi									
Bruto	R1610	o	4.557	1.097	(598)	o	3.862	o	8.917
Udio reosiguratelja	R1620	o	0	0	0	o	o	o	0
Neto	R1700	o	4.557	1.097	(598)	o	3.862	o	8.917
Nastali izdaci									
Ostali izdaci	R2500								0
Ukupni izdaci	R2600								3.207
Ukupni iznos otkupa	R2700								0

F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT)

S.05.02.04 Premije, odštetni zahtjevi i izdaci po državi

	Roo10	Matična država	Država (prema iznosu zaračunatih bruto premija) - obveze neživotnog osiguranja						Ukupno prvih pet država i matična država
		Coo10	Coo20	Coo30	Coo40	Coo50	Coo60	Coo70	
		Coo80	Republika Srbija	Coo90	Co100	Co110	Co120	Co130	Co140
Zaračunate premije									
Bruto – izravno osiguranje	Ro110	406.889	43.136	0	0	0	0	0	450.025
Bruto – prihvat u proporcionalno reosiguranje	Ro120	4.764	0	0	0	0	0	0	4.764
Bruto – prihvat u neproporcionalno reosiguranje	Ro130	1.323	0	0	0	0	0	0	1.323
Udio reosigурatelja	Ro140	54.536	10.735	0	0	0	0	0	65.271
Neto	Ro200	358.441	32.401	0	0	0	0	0	390.841
Zarađene premije									
Bruto – izravno osiguranje	Ro210	388.978	40.174	0	0	0	0	0	429.151
Bruto – prihvat u proporcionalno reosiguranje	Ro220	3.419	0	0	0	0	0	0	3.419
Bruto – prihvat u neproporcionalno reosiguranje	Ro230	1.431	0	0	0	0	0	0	1.431
Udio reosigурatelja	Ro240	48.255	10.634	0	0	0	0	0	58.889
Neto	Ro300	345.572	29.540	0	0	0	0	0	375.113
Nastali odštetni zahtjevi									
Bruto – izravno osiguranje	Ro310	211.489	23.358	0	0	0	0	0	234.847
Bruto – prihvat u proporcionalno reosiguranje	Ro320	3.361	0	0	0	0	0	0	3.361
Bruto – prihvat u neproporcionalno reosiguranje	Ro330	2.026	0	0	0	0	0	0	2.026
Udio reosigурatelja	Ro340	40.882	11.177	0	0	0	0	0	52.059
Neto	Ro400	175.993	12.181	0	0	0	0	0	188.174
Nastali izdaci									
Ostali izdaci	R1200								8.388
Ukupni izdaci	R1300								168.841

F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT)

S.05.02.04 Premije, odštetni zahtjevi i izdaci po državi (nastavak)

	Matična država	Država (prema iznosu zaračunatih bruto premija) - obveze neživotnog osiguranja						Ukupno prvih pet država i matična država
		Co150	Co160	Co170	Co180	Co190	Co200	
		R1400	Republika Sjeverna Makedonija					
	Co220	Co230	Co240	Co250	Co260	Co270	Co280	
Zaračunate premije								
Bruto	R1410	31.045	11.153	o	o	o	o	42.198
Udio reosigуратеља	R1420	o	23	o	o	o	o	23
Neto	R1500	31.045	11.130	o	o	o	o	42.175
Zarađene premije								o
Bruto	R1510	31.045	11.153	o	o	o	o	42.199
Udio reosigуратеља	R1520	o	47	o	o	o	o	47
Neto	R1600	31.045	11.107	o	o	o	o	42.152
Nastali odštetni zahtjevi								o
Bruto	R1610	5.928	856	o	o	o	o	6.784
Udio reosigуратеља	R1620	o	o	o	o	o	o	o
Neto	R1700	5.928	856	o	o	o	o	6.784
Nastali izdaci	R1900	738	2.232	o	o	o	o	2.970
Ostali izdaci	R2500							487
Ukupni izdaci	R2600							3.456
Ukupni iznos otkupa	R2700							o

F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT)

S.23.01.22 Vlastita sredstva

	Ukupno	Kategorija 1 – oslobođeno od ograničenja		Kategorija 1 – ograničeno		Kategorija 2	Kategorija 3
		Coo10	Coo20	Coo30	Coo40		
Osnovna vlastita sredstva prije odbitka							
Redovni dionički kapital (uključujući vlastite dionice)	R0010	78.296	78.296			o	
Nedostupni redovni dionički kapital koji je pozvan da se plati, ali još nije uplaćen na razini grupe	R0020	0	0			o	
Premije na emitirane dionice povezane s redovnim dioničkim kapitalom	R0030	90.448	90.448			o	
Osnivački kapital, doprinosi članova ili istovjetna stavka osnovnih vlastitih sredstava za društva za uzajamno osiguranje ili društva koja djeluju po načelu uzajamnosti	R0040	0	0			o	
Podređeni računi članova društva za uzajamno osiguranje	R0050	0			o	o	o
Nedostupni podređeni računi članova društva za uzajamno osiguranje na razini grupe	R0060	0		o	o	o	o
Višak sredstava	R0070	0	o				
Nedostupni višak sredstava na razini grupe	R0080	0	o				
Povlaštena dionice	R0090	0			o	o	o
Nedostupne povlaštenе dionice na razini grupe	R0100	0			o	o	o
Premije na emitirane dionice povezane s povlaštenim dionicama	R0110	0			o	o	o
Nedostupne premije na emitirane dionice povezane s povlaštenim dionicama na razini grupe	R0120	0			o	o	o
Pričuva za usklađivanje	R0130	480.391	480.391				
Podređene obveze	R0140	0			o	o	o
Nedostupne podređene obveze na razini grupe	R0150	0			o	o	o
Iznos jednak vrijednosti neto odgođene porezne imovine	R0160	0					o
Iznos jednak vrijednosti neto odgođene porezne imovine koja nije dostupna na razini grupe	R0170	0					o
Ostale stavke koje je nadzorno tijelo odobrilo kao osnovna vlastita sredstva, a koje nisu prethodno naznačene	R0180	0	o	o	o	o	o
Nedostupna vlastita sredstva koja se odnose na ostale stavke vlastitih sredstava koje je nadzorno tijelo odobrilo	R0190	0	o	o	o	o	o
Manjinski udjeli	R0200	0	o	o	o	o	o
Nedostupni manjinski udjeli koji se odbijaju na razini grupe	R0210	0	o	o	o	o	o
Vlastita sredstva iz finansijskih izvještaja koja ne bi smjela biti predstavljena pričuvom za usklađivanje i ne ispunjavaju kriterije da budu razvrstana kao vlastita sredstva prema Solventnosti II							
Vlastita sredstva iz finansijskih izvještaja koja ne smiju biti predstavljena pričuvom za usklađivanje i ne ispunjavaju kriterije da budu razvrstana kao vlastita sredstva prema Solventnosti II	R0220	0	o				
Odbitci							
Odbitci sudjelovanja u drugim finansijskim društvima, uključujući neregulirana društva koja obavljaju finansijske djelatnosti od čega odbijeno u skladu s člankom 228. Direktive 2009/138/EZ	R0230	10.113	10.113	o	o	o	
Odbitci sudjelovanja u slučaju nedostupnosti informacija (članak 229.)	R0240	0	o	o	o	o	o
Odbitak sudjelovanja uključenih na temelju metode odbitaka i agregiranja kada se primjenjuje kombinacija metoda	R0250	0	o	o	o	o	o
Ukupno nedostupne stavke vlastitih sredstava	R0260	0	o	o	o	o	o
Ukupni odbitci	R0270	0	o	o	o	o	o
Ukupna osnovna vlastita sredstva nakon odbitaka	R0280	10.113	10.113	o	o	o	o
	R0290	639.022	639.022	o	o	o	o

F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT)

S.23.01.22 Vlastita sredstva (nastavak)

	Ukupno	Kategorija 1 – oslobodeno od ograničenja		Kategorija 1 – ograničeno		Kategorija 2	Kategorija 3
		Coo10	Coo20	Coo30	Coo40		
Pomoćna vlastita sredstva							
Neuplaćeni i nepozvani redovni dionički kapital opoziv na poziv	Ro300	o				o	
Neuplaćeni i nepozvani osnivački kapital, doprinosi članova ili istovjetna stavka osnovnih vlastitih sredstava za društva za uzajamno osiguranje ili društva koja djeluju po načelu uzajamnosti, opozivi na poziv	Ro310	o				o	
Neuplaćene i nepozvane povlaštene dionice opozive na poziv	Ro320	o				o	
Pravno obvezujuća obveza za upisivanje i plaćanje podređenih obveza na zahtjev	Ro330	o				o	
Akreditivi i jamstva na temelju članka 96. stavka 2. Direktive 2009/138/EZ	Ro340	o				o	
Akreditivi i jamstva osim onih na temelju članka 96. stavka 2. Direktive 2009/138/EZ	Ro350	o				o	
Dodatni pozivi članovima na temelju članka 96. stavka 3. prvog podstavka Direktive 2009/138/EZ	Ro360	o				o	
Dodatni pozivi članovima osim onih na temelju članka 96. stavka 3. prvog podstavka Direktive 2009/138/EZ	Ro370	o				o	o
Nedostupna pomoćna vlastita sredstva na razini grupe	Ro380	o				o	o
Ostala pomoćna vlastita sredstva	Ro390	o				o	o
Ukupna pomoćna vlastita sredstva	Ro400	o				o	o
Vlastita sredstva iz drugih finansijskih sektora							
Kreditne institucije, investicijska društva, finansijske institucije, upravitelji alternativnih investicijskih fondova, društva za upravljanje UCITS-ima - ukupno	Ro410	10.113	10.113	o	o	-	
Institucije za strukovno mirovinsko osiguranje	Ro420	o	o	o	o		
Neregulirani subjekti koji obavljaju finansijske djelatnosti.	Ro430	o	o	o	o		-
Ukupna sredstva iz drugih finansijskih sektora	Ro440	10.113	10.113	o	o		-
Vlastita sredstva kada se primjenjuje metoda dobitaka i agregiranja, isključivo ili u kombinaciji s metodom 1							
Agregirana vlastita sredstva kada se primjenjuje metoda dobitaka i agregiranja i kombinacija metoda	Ro450	o	o	o	o	o	o
Agregirana vlastita sredstva kada se primjenjuje metoda dobitaka i agregiranja i kombinacija metoda, isključujući unutargrupne transakcije	Ro460	o	o	o	o	o	o
Ukupna dostupna vlastita sredstva za pokriće konsolidiranog potrebnog solventnog kapitala grupe (isključujući vlastita sredstva iz drugih finansijskih sektora i iz društava uključenih na temelju metode dobitaka i agregiranja)	Ro520	639.022	639.022	o	o	o	o
Ukupna dostupna vlastita sredstva za pokriće minimalnog konsolidiranog potrebnog solventnog kapitala grupe	Ro530	639.022	639.022	o	o		
Ukupna prihvatljiva vlastita sredstva za pokriće konsolidiranog potrebnog solventnog kapitala grupe (isključujući vlastita sredstva iz drugih finansijskih sektora i društava uključenih na temelju metode dobitaka i agregiranja)	Ro560	639.022	639.022	o	o	o	o
Ukupna prihvatljiva vlastita sredstva za pokriće minimalnog konsolidiranog potrebnog solventnog kapitala grupe	Ro570	639.022	639.022	o	o		
Minimalni konsolidirani potrebni solventni kapital grupe	Ro610	82.333					
Omjer prihvatljivih vlastitih sredstava i minimalnog konsolidiranog potrebnog solventnog kapitala grupe	Ro650	776%					
Ukupna prihvatljiva vlastita sredstva za pokriće potrebnog solventnog kapitala grupe (uključujući vlastita sredstva iz drugih finansijskih sektora i društava uključenih na temelju metode dobitaka i agregiranja)	Ro660	649.135	649.135	o	o	o	o
Potrebeni solventni kapital grupe	Ro680	264.681					
Omjer prihvatljivih vlastitih sredstava i potrebnog solventnog kapitala grupe uključujući druge finansijske sektore i društva uključena na temelju metode dobitaka i agregiranja	Ro690	245%					

F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT)

S.23.01.22 Vlastita sredstva (nastavak)

		Ukupno
Pričuva za uskladištanje		C0060
Višak imovine nad obvezama	Ro700	764.009
Vlastite dionice (koje se drže izravno i neizravno)	Ro710	0
Predvidive dividende, raspodjele i naknade	Ro720	114.874
Ostale stavke osnovnih vlastitih sredstava	Ro730	168.744
Prilagodba za ograničene stavke vlastitih sredstava u odnosu na portfelje uravnotežene prilagodbe i namjenske fondove	Ro740	0
Ostala nedostupna vlastita sredstva	Ro750	0
Pričuva za uskladištanje prije odbitka sudjelovanja u drugom finansijskom sektoru	Ro760	480.391
Očekivana dobit		
Očekivana dobit uključena u buduće premije – djelatnost životnog osiguranja	Ro770	335
Očekivana dobit uključena u buduće premije – djelatnost neživotnog osiguranja	Ro780	10.917
Ukupna očekivana dobit uključena u buduće premije	Ro790	11.252

F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT)

S.25.01.22 Potrebni solventni kapital – za grupe koje primjenjuju standardnu formulu

	Bruto potrebni solventni kapital Co110	Parametri specifični za društvo Co090	Pojednostavljenja
			Co120
Tržišni rizik	R0010	152.453	
Rizik neispunjena obveza druge ugovorne strane	R0020	21.431	
Preuzeti rizik životnog osiguranja	R0030	7.631	o
Preuzeti rizik zdravstvenog osiguranja	R0040	17.407	o
Preuzeti rizik neživotnog osiguranja	R0050	107.418	o
Diversifikacija	R0060	(82.805)	
Rizik nematerijalne imovine	R0070	o	
Osnovni potrebni solventni kapital	R0100	223.536	

F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT)

S.25.01.22 Potrebni solventni kapital – za grupe koje primjenjuju standardnu formulu (nastavak)

Izračun potrebnog solventnog kapitala		C0100
Operativni rizik	R0130	15.900
Sposobnost tehničkih pričuva da pokriju gubitke	R0140	
Sposobnost odgođenih poreza da pokriju gubitke	R0150	(22.903)
Potrebeni kapital za djelatnost koja se obavlja u skladu s člankom 4. Direktive 2003/41/EZ	R0160	
Potrebeni solventni kapital bez kapitalnog dodatka	R0200	216.533
Već utvrđeni kapitalni dodatak	R0210	o
od čega već utvrđeni kapitalni dodaci – članak 37. stavak 1. vrsta a	R0211	o
od čega već utvrđeni kapitalni dodaci – članak 37. stavak 1. vrsta b	R0212	o
od čega već utvrđeni kapitalni dodaci – članak 37. stavak 1. vrsta c	R0213	o
od čega već utvrđeni kapitalni dodaci – članak 37. stavak 1. vrsta d	R0214	o
Potrebeni solventni kapital	R0220	264.681
Ostale informacije o potrebnom solventnom kapitalu		
Potrebeni kapital za podmodul rizika vlasničkih vrijednosnih papira koji se temelji na trajanju	R0400	o
Ukupni iznos prepostavljenog potrebnog solventnog kapitala za preostali dio	R0410	o
Ukupni iznos prepostavljenog potrebnog solventnog kapitala za namjenske fondove	R0420	o
Ukupni iznos prepostavljenog potrebnog solventnog kapitala za portfelje uravnotežene prilagodbe	R0430	o
Diversifikacijski učinci zbog agregiranja prepostavljenog potrebnog solventnog kapitala za namjenske fondove za članak 304.	R0440	o
Minimalni konsolidirani potrebni solventni kapital grupe	R0470	o
Informacije o ostalim subjektima		
Kapitalni zahtjev za ostale finansijske sektore (kapitalni zahtjevi koji se ne odnose na osiguranje)	R0500	3.650
Kapitalni zahtjev za ostale finansijske sektore (kapitalni zahtjevi koji se ne odnose na osiguranje) – kreditne institucije, investicijska društva i finansijske institucije, upravitelji alternativnih investicijskih fondova, društva za upravljanje UCITS-ima	R0510	3.650
Kapitalni zahtjev za ostale finansijske sektore (kapitalni zahtjevi koji se ne odnose na osiguranje) – institucije za strukovno mirovinsko osiguranje	R0520	o
Kapitalni zahtjev za ostale finansijske sektore (kapitalni zahtjevi koji se ne odnose na osiguranje) – kapitalni zahtjev za neregulirane subjekte koji obavljaju finansijske djelatnosti	R0530	o
Potrebeni kapital za nekontrolirana potrebna sudjelovanja	R0540	o
Potrebeni kapital za preostala društva	R0550	44.499
Potrebeni kapital za subjekte za zajednička ulaganja ili ulaganja u obliku fondova	R0555	o
Ukupni potrebni solventni kapital		
Potrebeni solventni kapital za društva uključena na temelju metode odbitaka i agregiranja	R0560	o
Potrebeni solventni kapital	R0570	264.681

F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT)

S.32.01.22 Društva u okviru grupe

	Država	Identifikacijska oznaka društva	Vrsta identifikacijske oznake društva	Pravni naziv društva	Vrsta društva	Pravni oblik	Kategorija (uzajamno / neuzajamno)	Nadzorno tijelo
	Coo10	Coo20	Coo30	Coo40	Coo50	Coo60	Coo70	Coo80
1	Republika Hrvatska	LEI/74780000MoGHQ1VXJU2o	LEI	CROATIA osiguranje d.d.	Kompozitno društvo	d.d.	Neuzajamno	Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga
2	Republika Hrvatska	SC/LEI/74780000MoGHQ1VXJU2o/HR/22000	Posebna oznaka	CROATIA Poliklinika, Zagreb	Društvo za pomoćne usluge kako je definirano člankom 1. stavkom 53. Deleđirane uredbe (EU) 2015/35	Ustanova	Neuzajamno	-
3	Republika Hrvatska	SC/LEI/74780000MoGHQ1VXJU2o/HR/11000	Posebna oznaka	Core 1 d.o.o. za poslovne usluge	Društvo za pomoćne usluge kako je definirano člankom 1. stavkom 53. Deleđirane uredbe (EU) 2015/35	d.o.o.	Neuzajamno	-
4	Republika Hrvatska	SC/LEI/74780000MoGHQ1VXJU2o/HR/12000	Posebna oznaka	CROATIA PREMIUM d.o.o. za usluge	Ostalo	d.o.o.	Neuzajamno	-
5	Republika Hrvatska	SC/LEI/74780000MoGHQ1VXJU2o/HR/D1083	Posebna oznaka	KOREQT d.o.o., Zagreb	Ostalo	d.o.o.	Neuzajamno	-
6	Republika Hrvatska	SC/LEI/74780000MoGHQ1VXJU2o/HR/14000	Posebna oznaka	Strmec Projekt d.o.o.	Društvo za pomoćne usluge kako je definirano člankom 1. stavkom 53. Deleđirane uredbe (EU) 2015/35	d.o.o.	Neuzajamno	-
7	Republika Hrvatska	SC/LEI/74780000MoGHQ1VXJU2o/HR/D1060	Posebna oznaka	AUTO MAKSIMIR VOZILA d.o.o.	Društvo za pomoćne usluge kako je definirano člankom 1. stavkom 53. Deleđirane uredbe (EU) 2015/35	d.o.o.	Neuzajamno	-
8	Bosna i Hercegovina	SC/LEI/74780000MoGHQ1VXJU2o/BA/44444	Posebna oznaka	CROATIA osiguranje d.d., Mostar	Kompozitno društvo	d.d.	Neuzajamno	Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine
9	Republika Hrvatska	LEI/747800Po6760YXB0FC97	LEI	CROATIA osiguranje mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondom, društvo s ograničenom odgovornošću	Kreditna institucija, investicijsko društvo i finansijska institucija	d.o.o.	Neuzajamno	Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga
10	Republika Makedonija	SC/LEI/74780000MoGHQ1VXJU2o/MK/11111	Posebna oznaka	Kroacija Osiguravanje – Društvo za neživotno osigurovanje	Društvo za neživotno osiguranje	d.d.	Neuzajamno	Agencija za superviziju na osigurovanje
11	Republika Hrvatska	SC/LEI/74780000MoGHQ1VXJU2o/HR/D1080	Posebna oznaka	CO ZDRAVLJE d.o.o.	Društvo za pomoćne usluge kako je definirano člankom 1. stavkom 53. Deleđirane uredbe (EU) 2015/35	d.o.o.	Neuzajamno	-
12	Republika Makedonija	SC/LEI/74780000MoGHQ1VXJU2o/MK/22222	Posebna oznaka	Kroacija Osiguravanje – Društvo za životno osigurovanje	Društvo za životno osiguranje	d.d.	Neuzajamno	Agencija za superviziju na osigurovanje
13	Republika Hrvatska	SC/LEI/74780000MoGHQ1VXJU2o/HR/66666	Posebna oznaka	CROATIA-TEHNIČKI PREGLEDI d.o.o.	Ostalo	d.o.o.	Neuzajamno	-
14	Republika Srbija	SC/LEI/74780000MoGHQ1VXJU2o/RS/33333	Posebna oznaka	Milenijum osiguranje a.d.o., Beograd	Društvo za neživotno osiguranje	d.d.	Neuzajamno	Narodna banka Srbije
15	Republika Hrvatska	LEI/549300EBNBXEY27HE27	LEI	PBZ Croatia Osiguranje Dioničko Društvo za Upravljanje Obveznim Mirovinskim Fondovima	Kreditna institucija, investicijsko društvo i finansijska institucija	d.d.	Neuzajamno	Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga
16	Republika Hrvatska	SC/LEI/74780000MoGHQ1VXJU2o/HR/77777	Posebna oznaka	RAZNE USLUGE d.o.o. - u likvidaciji	Ostalo	d.o.o.	Neuzajamno	-
17	Bosna i Hercegovina	SC/LEI/74780000MoGHQ1VXJU2o/BA/41000	Posebna oznaka	CROATIA-REMONT d.d. Čapljina	Ostalo	d.d.	Neuzajamno	-
18	Bosna i Hercegovina	SC/LEI/74780000MoGHQ1VXJU2o/BA/42000	Posebna oznaka	CROAUTO d.o.o. Mostar	Ostalo	d.o.o.	Neuzajamno	-
19	Bosna i Hercegovina	SC/LEI/74780000MoGHQ1VXJU2o/BA/43000	Posebna oznaka	CROTEHNA d.o.o., Ljubuški	Ostalo	d.o.o.	Neuzajamno	-
20	Bosna i Hercegovina	SC/LEI/74780000MoGHQ1VXJU2o/BA/43200	Posebna oznaka	Tia auto d.o.o., Mostar	Ostalo	d.o.o.	Neuzajamno	-
21	Republika Hrvatska	SC/LEI/74780000MoGHQ1VXJU2o/HR/61000	Posebna oznaka	AGROSERVIS - S T P d.o.o.	Ostalo	d.o.o.	Neuzajamno	-
22	Republika Hrvatska	LEI/747800Ao6A5D08MVHB10	Posebna oznaka	HERZ d. d. Požega	Ostalo	d.d.	Neuzajamno	-
23	Republika Hrvatska	SC/LEI/74780000MoGHQ1VXJU2o/HR/63000	Posebna oznaka	SLAVONIJATRANS TEHNIČKI PREGLEDI d. o. o.	Ostalo	d.o.o.	Neuzajamno	-
24	Republika Hrvatska	SC/LEI/74780000MoGHQ1VXJU2o/HR/64000	Posebna oznaka	STANICA ZA TEHNIČKI PREGLED VOZILA BLATO d.o.o.	Ostalo	d.o.o.	Neuzajamno	-
25	Republika Hrvatska	SC/LEI/74780000MoGHQ1VXJU2o/HR/65000	Posebna oznaka	STP Pitomača d.o.o.	Ostalo	d.o.o.	Neuzajamno	-
26	Republika Hrvatska	SC/LEI/74780000MoGHQ1VXJU2o/HR/99999	Posebna oznaka	AUTOPRIJEVOZ, dioničko društvo za prijevoz putnika i robe u cestovnom prometu i turistička agencija	Ostalo	d.d.	Neuzajamno	-

F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT)

S.32.01.22 Društva u okviru grupe

Država	Identifikacijska oznaka društva	Vrsta identifikacijske oznake društva	Pravni naziv društva	Vrsta društva	Pravni oblik	Kategorija (uzajamno / neuzajamno)	Nadzorno tijelo	
	Coo10	Coo20	Coo30	Coo40	Coo50	Coo60	Coo70	Coo80
27	Bosna i Hercegovina	SC/LEI/74780000MoGHQ1VXJU2o/BA/43100	Posebna oznaka	SKADENCA d.o.o., Mostar	Ostalo	d.o.o.	Neuzajamno	-
28	Republika Srbija	SC/LEI/74780000MoGHQ1VXJU2o/RS/12100	Posebna oznaka	M TEH d.o.o., Beograd	Ostalo	d.o.o.	Neuzajamno	
29	Republika Hrvatska	SC/LEI/74780000MoGHQ1VXJU2o/HR/D1082	Posebna oznaka	Astoria d.o.o. za usluge	Društvo za pomoćne usluge kako je definirano člankom 1. stavkom 53. Delegirane uredbe (EU) 2015/35	d.o.o.	Neuzajamno	-

F. DODATAK: KVANTITATIVNI OBRASCI (QRT)

S.32.01.22 Društva u okviru grupe

Pravni naziv društva	Kriteriji utjecaja						Uključivanje u opseg nadzora grupe		Izračun solventnosti grupe	
	% udjela u kapitalu	% koji se upotrebljava za pripremu konsolidiranih finansijskih izvješća	% glasačkih prava	Ostali kriteriji	Razina utjecaja	Proporcionalni udjel koji se upotrebljava za izračun solventnosti grupe	DA / NE	Datum odluke ako se primjenjuje članak 214.	Upotrijebljena metoda i u okviru metode 1 tretman društva	Co260
Coo40	Co180	Co190	Co200	Co210	Co220	Co230	Co240	Co250		
1 CROATIA osiguranje d.d.	-	-	-	-	-	-	Da	-	Metoda 1: Potpuna konsolidacija	
2 CROATIA Poliklinika, Zagreb	100,00%	100,00%	100,00%	Dominantan	100,00%	100,00%	Da	-	Metoda 1: Potpuna konsolidacija	
3 Core 1 d.o.o. za poslovne usluge	100,00%	100,00%	100,00%	Dominantan	100,00%	100,00%	Da	-	Metoda 1: Potpuna konsolidacija	
4 CROATIA PREMIUM d.o.o. za usluge	100,00%	100,00%	100,00%	Dominantan	100,00%	100,00%	Da	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela	
5 KOREQT d.o.o., Zagreb	100,00%	100,00%	100,00%	Dominantan	100,00%	100,00%	Da	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela	
6 Strmec Projekt d.o.o.	100,00%	100,00%	100,00%	Dominantan	100,00%	100,00%	Da	-	Metoda 1: Potpuna konsolidacija	
7 AUTO MAKSIMIR VOZILA d.o.o.	100,00%	100,00%	100,00%	Dominantan	100,00%	100,00%	Da	-	Metoda 1: Potpuna konsolidacija	
8 CROATIA osiguranje d.d., Mostar	97,12%	100,00%	97,12%	Dominantan	100,00%	100,00%	Da	-	Metoda 1: Potpuna konsolidacija	
9 CROATIA osiguranje mirovinsko društvo za upravljanje dobrovoljnim mirovinskim fondom, društvo s ograničenom odgovornošću	100,00%	100,00%	100,00%	Dominantan	100,00%	100,00%	Da	-	Metoda 1: Sektorska pravila	
10 Kroacija Osiguravanje – Društvo za neživotno osigurovanje	100,00%	100,00%	100,00%	Dominantan	100,00%	100,00%	Da	-	Metoda 1: Potpuna konsolidacija	
11 CO ZDRAVLJE d.o.o.	100,00%	100,00%	100,00%	Dominantan	100,00%	100,00%	Da	-	Metoda 1: Potpuna konsolidacija	
12 Kroacija Osiguravanje – Društvo za životno osigurovanje	100,00%	100,00%	100,00%	Dominantan	100,00%	100,00%	Da	-	Metoda 1: Potpuna konsolidacija	
13 CROATIA-TEHNIČKI PREGLEDI d.o.o.	100,00%	100,00%	100,00%	Dominantan	100,00%	100,00%	Da	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela	
14 Milenijum osiguranje a.d.o., Beograd	100,00%	100,00%	100,00%	Dominantan	100,00%	100,00%	Da	-	Metoda 1: Potpuna konsolidacija	
15 PBZ Croatia Osiguranje Dioničko Društvo za Upravljanje Obveznim Mirovinskim Fondovima	50,00%	50,00%	50,00%	Značajan	50,00%	50,00%	Da	-	Metoda 1: Sektorska pravila	
16 RAZNE USLUGE d.o.o. - u likvidaciji	100,00%	100,00%	100,00%	Dominantan	100,00%	100,00%	Da	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela	
17 CROATIA-REMONT d.d. Čapljina	85,96%	83,48%	85,96%	Dominantan	83,48%	83,48%	Da	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela	
18 CROAUTO d.o.o. Mostar	96,58%	93,80%	96,58%	Dominantan	93,80%	93,80%	Da	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela	
19 CROTEHNA d.o.o., Ljubuški	100,00%	100,00%	100,00%	Dominantan	100,00%	100,00%	Da	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela	
20 Tia auto d.o.o., Mostar	100,00	100,00%	100,00	Dominantan	100,00%	100,00%	Da	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela	
21 AGROSERVIS - S T P d.o.o.	37,00%	37,00%	37,00%	Značajan	37,00%	37,00%	Da	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela	
22 HERZ d. d. Požega	100,00%	100,00%	100,00%	Dominantan	100,00%	100,00%	Da	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela	
23 SLAVONIJATRANS TEHNIČKI PREGLEDI d. o. o.	76,00%	76,00%	76,00%	Dominantan	76,00%	76,00%	Da	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela	
24 STANICA ZA TEHNIČKI PREGLED VOZILA BLATO d.o.o.	100,00%	100,00%	100,00%	Dominantan	100,00%	100,00%	Da	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela	
25 STP Pitomača d.o.o.	100,00%	100,00%	100,00%	Dominantan	100,00%	100,00%	Da	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela	
26 AUTOPRJEVOZ, dioničko društvo za prijevoz putnika i robe u cestovnom prometu i turistička agencija	79,12%	79,12%	79,12%	Dominantan	79,12%	79,12%	Da	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela	
27 SKADENCIA d.o.o., Mostar	100,00%	100,00%	100,00%	Dominantan	100,00%	100,00%	Da	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela	
28 M TEH d.o.o., Beograd	100,00%	100,00%	100,00%	Dominantan	100,00%	100,00%	Da	-	Metoda 1: Prilagođena metoda udjela	
29 Astoria d.o.o. za usluge	100,00%	100,00%	100,00%	Dominantan	100,00%	100,00%	Da	-	Metoda 1: Potpuna konsolidacija	